

П. Г. УДХАУС
МНОГО СЪМ ТИ ЗАДЪЛЖЕН,
ДЖИЙВС

Част 14 от „Джийвс и Устър“

Превод от английски: Стоян Бабалев, 1995

chitanka.info

ГЛАВА 1

Щом се отпуснах в креслото пред масичката за закуска и се захванах с обилната порция ароматни яйца с бекон, поднесени ми от Джийвс, почувствах странна веселост, ако това е точната дума. Нещата се бяха подредили чудесно — бях отново в старата фамилна крепост и мисълта, че няма повече да виждам нито Тотли Тауърс, нито сър Уоткин Басет и неговата дъщеря Маделин и преди всичко отвратителния Споуд или както сега сам се нарича, лорд Сидкъп, ми действа като една средна доза за възрастни от онова патентовано лекарство, което тонизира организма и придава нежна руменина.

— Тези яйца, Джийвс — казах аз, — са много вкусни.

— Да, сър?

— Без съмнение са снесени от доволни кокошки. А кафето е съвършено. Да не забравя да похваля и бекона. Не забелязваш ли нещо особено у мен тази сутрин?

— Изглеждате в добро настроение, сър.

— Да, Джийвс, днес съм щастлив.

— Много се радвам да го чуя, сър.

— Сякаш съм на седмото небе и съм обгърнат от небесната дъга.

— Твърде задоволително състояние на нещата, сър.

— Коя беше думата, която съм те чувал да използваш от време на време... започваше с еу...?

— Еуфория ли, сър?

— Точно тази. Много рядко съм имал толкова силен пристъп на еуфория. Чувствам се до козирката пълен с витамин Б. Между другото, не знам колко дълго ще трае. Твърде често се случва буреносните облаци да свършат своето пъклено дело, точно когато си в най-добро разположение на духа.

— Самата истина, сър. Свидетел бил съм неведнъж, как утро славно щом понечи планински върхове със поглед царствен да ухажва, дарявайки с целувка моравите зелени и с божествена алхимия поточетата бледи позлатява, тозчас най-грозни облаци надвисват над

ангелското му лице и светлия му лик затулят от скръбната земя. След туй, без някой да усети, на запад те отправят се със този позор.

— Точно така.

Самият аз не бих могъл да го кажа по-добре.

— Човек трябва винаги да си има едно наум за времето. И все пак трябва да бъде щастлив, докато може.

— Много вярно, сър. Както ни съветва римският поет Хорацій, *Care diem*. Английският поет Херик е изразил същото чувство, казвайки, че розовите пъпки трябва да събираме, когато можем. Лакътят ви е в маслото, сър.

— О, благодаря ти, Джийвс.

Е, дотук — добре. Началото си го бива. Сега обаче стигаме до нещо, което ме кара да се замисля. Записвайки най-новите случки от Живота на Бъртрам Устър, задача, с която се опитвам да се захвана, не виждам как ще мога да задълбая в нея, без да спомена предишни събития или без да обясня кой кой е, какво се случи, кога, къде и защо, а това ще направи разказа ми скучен за тези, които вече знаят какво се е случило преди. „Това го знаем“ — ще кажат или „Deja Vu“, ако са французи.

От друга страна, обаче, новите клиенти трябва да се уважават. Не мога да оставя горките нещастници сами да си блъскат главите за какво става дума. Ако го направя, би се получил диалог, подобен на следния:

Аз: Облекчението, което почувствах след бягството ми от Тотли Тауърс, беше огромно.

Нов читател: Какво е това Тотли Тауърс?

Аз: По едно време работата отиваше натам, че се налагаше да се оженя за Маделин.

Нов читател: Коя е тази Маделин?

Аз: Нали разбираш, Гъси Финк-Нотъл беше избягал с готвачката.

Нов читател: Кой е този Гъси Финк-Нотъл?

Аз: За мой най-голям късмет, обаче, Споуд беше наблизил и ме спаси от ешафода, като се сгоди за нея.

Нов читател: Кой е този Споуд?

Виждате. Безнадеждно. Пълно объркване, както би казал някой. Единственият изход, за който се сещам, е да помоля старата банда да поразсее малко вниманието си — има купища неща, които могат да

свършат: да измият колата, например, да решат някоя кръстословица или да изкарат кучето навън да потича. А през това време аз ще изложа фактите пред новодошлите.

Накратко, поради някои обстоятелства, в които няма да се задълбавам, Маделин Басет, дъщеря на сър Уоткин Басет от Тотли Тауърс, Глостършир, отдавна живееше с впечатлението, че съм безнадеждно влюбен в нея и беше дала да се разбере, че при първия удобен случай, би изоставила годеника си Гъси Финк-Нотъл, за да се омъжи за моя милост. Това, обаче, никак не влизаше в моите планове. Въпреки че на външен вид тя беше като за корица на списание, по характер Маделин беше най-сантименталното момиче на света. Тя вярваше, например, че звездите са маргаритки от венчето на Дядо Боже и че всеки път, когато някоя фея си секне нежно и пискливо нослето, се ражда по едно бебе. А ще се съгласите, че това е „нещото“, което най-малко искате да влиза в дома ви.

Така че щом Гъси избяга с готвачката, по всичко изглеждаше, че на преден план излиза Бъртрам. Ако някое момиче си мисли, че си влюбен в него и казва, че ще се омъжи за теб, не можеш да кажеш: „По-добре кучешка смърт!“ Искам да кажа, не и ако считаш себе си за, както се казва, *preux chevalier*, т.е. за галантен рицар, което винаги е било моя цел. Но тъкмо си приготвих власеницата на примирението и скръбта, както вече споменах, и отнякъде изникна Споуд, понастоящем подвизаващ се като лорд Сидкъп. Той я бил обичал още от ей-такава, но досега все не успявал да намери начин да ѝ го каже. И когато сега това му се удаде, двамата изведнъж се спогодиха. А мисълта, че Маделин не е на дневен ред и вече няма да е заплаха за живота ми, вероятно беше най-важната съставка на настоящата ми еуфория.

Мисля, че вече изяснихме нещата дори и за най-ощетения мозък, нали? Така, значи можем да продължим. Докъде бяхме стигнали? А, да, тъкмо бях казал на Джийвс, че съм на седмото небе и съм обгърнат от небесната дъга. Също така изразих съмнение относно трайността на това състояние. Колко оправдано се оказа то — само хапка бекон с яйца след това и животът вече не бе този прекрасен химн, какъвто ми се струваше преди малко, а суров и неумолим и, бих казал, пълен с неравности.

— Джийвс — захванах небрежен разговор, отпивайки от кафето, — греша ли или наистина чух тракане от твоята пишеща машина тази

сутрин, преди мъглата на съня да се разсее от очите ми?

— Да, сър. Бях зает с писане.

— Навярно писмо до Чарли Силвърсмит — попитах, намеквайки за чичо му, който работеше като иконом в Девърил Хол. Веднъж бяхме много добре посрещнати там. — Или някое стихотворение в стила на онова момче, дете се изказваше в защита на събирането на розови пъпки?

— Нито едното, нито другото, сър. Записвах последните събития от Тотли Тауърс за клубната книга.

И сега, дявол да го вземе, трябва още веднъж да помоля старите сладури (нали мога да ви наричам така?) да поразтъпчат вниманието си нанякъде, докато аз вкарам в час новите читатели.

Джийвс, трябва да знаете, (обръщам се към новодошлите) членува в клуб за икономи и камериери, намиращ се близо до Кързън Стрийт и едно от правилата там е, че всеки член е длъжен да дава своя принос към книгата, като вписва последните новини за своя работодател. Идеята е тези, които търсят работа, да могат да получат информация с какво всъщност се захващат. Ако някой член на клуба се колебае дали да подпише договор с определен работодател, той прави справка в книгата и ако открие, че човекът всяка сутрин оставя трохички за птичките и редовно спасява от прегазване с автомобил златокоси дечица, той ще знае, че е попаднал на добър човек и няма да се колебае да приеме службата. Но ако в книгата пише, че въпросният господин има навика да сритва гладните кучета и обикновено започва деня си като по време на закуска праща овесената каша по личния си прислужник, това е своевременно предупреждение да се бяга надалеч.

Дотук всичко е много хубаво и много логично, но моето мнение е, че тази книга си е чист динамит и трябва да се забрани. Джийвс ме информира, че в нея има единайсет страници за мен. А какво ще се получи, питам го аз, ако тази книга попадне в ръцете на леля ми Агата, пред която и без това рейтингът ми е нисък. Преди няколко години тя съвсем откровено и без задръжки каза какво мисли за мен, когато, съвсем не по моя вина, бях открит с двайсет и три котки в стаята си и още веднъж, когато бях обвинен, (няма нужда да казвам — съвсем несправедливо) че съм изоставил министър А. Б. Филмър на един остров в нейното езеро. До какви ли върхове на красноречието би се

извисила, ако научеше за моите превъплъщения в Тотли Тауърс? „Човек го е страх да си го представи, Джийвс“ — казвам му.

На това той ми отвърща, че книгата не може да стане достояние на леля ми Агата, тъй като няма вероятност тя да попадне в „Ганимед Младши“ (така се нарича клуба) и с това въпросът приключва. Доводът му е правдоподобен и досега е успявал, много или малко, да ме успокои от страховете ми, но все пак се чувствах притеснен и в гласа ми имаше доста тревога, когато се обърнах към него.

— Мили Боже! — възкликнах аз, ако възкликнах е точната дума. — Наистина ли смяташ да опишеш това, което стана в Тотли Тауърс?

— Да, сър.

— Всичко това, дето мислех, че съм свил кехлибарената статуетка на стария Басет?

— Да, сър.

— И това, че прекарах една нощ в затворническа килия? Толкова ли е необходимо? Каквото било — било. Защо да се ровичкаме в миналото? Най-добре е да забравим за него.

— Невъзможно, сър.

— Защо да е невъзможно? Не ми казвай, че не можеш да забравяш. Да не си слон?

Помислих, че тук съм го хванал натясно, но не би.

— Членството в „Ганимед Младши“ не ми позволява да ви направя тази услуга, сър. Правилата, отнасящи се до книгата, са много строги и наказанието за пропуски в попълването ѝ е сурово. Понякога се е стигало дори до изключване.

— Да, да — казах. Разбирах, че на Джийвс не му беше лесно — от една страна феодалният дух го караше да постъпи честно спрямо младия господар, а от друга, естественото нежелание да бъде изритан от любимия клуб го подтикваше да натопи същия този млад господар в казана. Положението, според мен, изискваше това, което се нарича компромис.

— Е, можеш малко да смекчиш подробностите, нали? Да пропуснеш някой и друг от най-сочните епизоди?

— Страхувам се че не, сър. Изискват се точните факти. Комитетът държи на това.

Предполагам, в този момент не биваше да изразявам каквато и да е надежда, че на проклетия комитет може да се случи нещо —

например да стъпят на бананова кора и да си счупят проклетите вратове, защото ми се стори, че за миг улових чувство на болка в погледа му. Но Джийвс е човек с широки разбирания и ми прости неволните помисли.

— Огорчението ви не ме изненадва, сър. Но човек трябва да разбере и тях. Книгата на клуба „Ганимед Младши“ е исторически документ. Тя съществува повече от осемдесет години.

— Трябва да е голяма колкото къща.

— Не, сър, записките са в няколко тома. Настоящият е на около дванайсет години. А трябва да се има предвид, че не всеки работодател заслужава много място вътре.

— Заслужава!

— Би трябвало да кажа „изисква“. По правило няколко реда са достатъчни. Осемнайсетте страници за вас са по-скоро изключение.

— Осемнайсет? Мислех, че са единайсет.

— Пропуснали сте да включите отразяването на патилата ви в Тотли Тауърс, което почти привършвам. Мисля, че това ще отнеме приблизително седем страници. С ваше позволение, сър, ще ви потупам по гърба.

Причината за това любезно предложение беше една глътка кафе, с която се задавих. Няколко потупвания по гърба и дойдох на себе си и то направо вбесен, както винаги се случва, когато дискутираме творчеството на Джийвс. Осемнайсет страници и всяка от тях пълна с неща, които по моя преценка, ако се подхвърлят на обществеността, моето добро име ще получи една страхотна плесница. Усещах непреодолимо желание да ритна отговорните за това там, където е дъното на панталоните им.

— Това е чудовищно! — казах с глас, който съвсем не преливаше от топлота. — Да, тази е точната дума. И знаеш ли до какво ще ни докара твоят нещастен комитет? Да бъдем изнудвани, ето какво. Представи си, че някой злонамерен човек се докопа до книгата, какво ще се получи тогава, а? Катастрофа, Джийвс! Ето какво ще се получи.

Не знам дали в този момент той се изправи в целия си ръст, защото си палех цигарата и не гледах към него, но мисля, че сигурно го беше направил, защото гласът му прозвуча ледено, като на човек, който се е изправил в целия си ръст.

— В „Ганимед Младши“ няма злонамерени хора, сър.

Оспорих това твърдение разпалено.

— Така си мислиш ти. А какво ще ми кажеш за Бринкли? — намеквайки за един тип, който агенцията ми изпрати преди няколко години. Тогава се бяхме разделили временно с Джийвс, защото нещо не му се нравеше моето свирене на банджо. — Той е член на клуба, нали?

— Той е *провинциален* член, сър. Рядко посещава клуба. Между другото, сър, името му не е Бринкли, а Бингли.

Махнах нетърпеливо с цигарето. Изобщо не бях в настроение да изпадам в подробности.

— Името му няма значение, Джийвс. Това, което има значение, е, че когато един следобед си взе отпуск, се върна толкова пиян, че подпали къщата и се опита да ме разфасова с ножа за месо.

— Доста неприятно преживяване, сър.

— Чух някакъв шум на първия етаж и излязох от стаята си да видя какво става и го заварих да се бори с големия часовник, с който изглежда имаха някои сериозни разногласия. След това събори една лампа и се втурна по стълбите към мен, въоръжен със сабя. Само по чудо сега не съм покойният Бъртрам Устър, но само по чудо, да знаеш. Ще ми говориш ти, че нямало злонамерени хора в „Ганимед Младши“. Тч! — Това последното е възклицание, което не използвам често, но моментът направо плачеше за него.

Разговорът беше задебелял. Надигаха се гневни страсти и яростта започваше да кипва. За щастие, точно в този критичен момент телефонът звънна и отклони вниманието ни.

Джийвс отиде до апарата.

— Госпожа Травърс, сър.

ГЛАВА 2

Вече бях предугадал кой е от другата страна на жицата — моята добра и достойна леля Даля. Тя имаше навика да говори по телефона със страстното увлечение на викач по време на лов на глигани в западните щати на Америка, който привиква свирепите зверове да дойдат и да си го получат. Придобила е този си маниер по време на честото ходене на лов в младостта си със семействата Куорн и Пичли. И може би заради хората, яздещи в компанията на ловджийски кучета и прекарващи времето си в лов на зайци, малкото тогава момиче станало доста гласовито. Убеден съм, че ако е в добра форма, гласът ѝ ще се извиси в няколко съседни графства.

Пристъпих към телефона с голяма радост. Много малко са мъжете и жените, на чиято компания се радвам повече, отколкото на тази жизнерадостна сестра на покойния ми баща, а и доста време мина, откакто за последен път бяхме заедно. Тя живее близо до градчето Маркет Снодсбъри в Устършир и почти не се отделя от провинциалното си имение, докато аз, както Джийвс току-що отрази в клубната книга, напоследък се подвизавах на други места. Усмихнах се слънчево и вдигнах слушалката, въпреки че първото беше излишно, тъй като така или иначе тя не можеше да ме види, но такова ми беше настроението.

— Здравей, стара родственице.

— Здравей, младо петно върху фамилния герб. Трезвен ли си?

Обзе ме естествено негодувание, задето ме смятат способен да се поддам на влиянието на огнената течност още в десет сутринта, но си припомних, че лелите са си лели. Както често съм казвал, покажи ми една леля и аз ще ти покажа някой, на който изобщо не му пука колко много нейните думи, казани между другото, могат да наранят чувствителността на един племенник. Малко високомерно я успокоих по въпроса, който беше повдигнала и я попитах с какво мога да ѝ помогна.

— Какво ще кажеш за един обяд?

— Не съм в Лондон, у дома съм. А ти можеш да ми помогнеш, както се изрази, като дойдеш тук. Днес, ако е възможно.

— Твоите думи са музика за ушите ми, стара прародителко. Нищо не би ми доставило по-голямо удоволствие — казах аз, тъй като винаги с радост приемам нейното гостоприемство и подновявам запознанството си с ненадминатите ястия, приготвяни от превъзходния ѝ френски готвач Анатол — дар божи за личните ми стомашни сокове. Често съм съжалявал, че имам само един стомах, който да предоставя на негово разположение. — За колко време?

— За колкото искаш, мое малоумно момче. Като дойде време да те изхвърля, ще те уведомя. Сега най-важното е да дойдеш тук.

Трогнах се (пък и кой ли нямаше да се трогне на мое място?) от страстното ѝ желание да посетя имението ѝ. В кръговете, където се движа, твърде голяма част от хората, които ме канят в собствените си домове, са склонни да наблегнат на факта, че ме очакват само за уикенда и не забравят да изтъкнат с много ентузиазъм достойнствата на ранните влакове за Лондон в понеделник сутринта. Слънчевата ми усмивка се удължи с още няколко сантиметра.

— Ужасно мило от твоя страна да ме поканиш, стара кръвна роднино.

— Да, действително.

— Очаквам с нетърпение да се видим.

— Че кой не би?

— Всяка секунда ще ми изглежда като цял час, докато пристигна. Как е Анатол?

— Лакомо прасе такова, все за Анатол мислиш.

— Трудно ми е да мисля за друго. Вкусовите ми възпоменания са така живи. Как е изкуството му тези дни?

— В апогея си.

— Това е добре.

— Джинджър казва, че ястията му са едно откровение.

Помолих я да повтори това. Прозвуча ми все едно каза:

„Джинджър казва, че ястията му са едно откровение.“, но знаех, че едва ли е това. Оказа се, обаче, че е това.

— Джинджър? — попитах неразбиращо.

— Харолд Уиншип. Той ми каза да го наричам Джинджър. На гости ми е. Казва, че сте приятели, а това е нещо, което едва ли би

признал, ако не съществуваша доказателства. Познаваш го, нали? Били сте заедно в Оксфорд.

Извиках от радост, а тя ми каза, че ако го направя още веднъж, ще ме даде под съд, задето почти съм й спукал тъпанчетата. Типичен пример за „Присмял се гърбав на щърбав“, както гласи поговорката, след като тя от самото начало на разговора се опитваше да спуга моите.

— Дали го познавам? Разбира се, че го познавам. Ние двамата бяхме като... Джийвс!

— Сър?

— Кой бяха ония двамата?

— Кой, сър?

— Гърци, ако съм запомнил правилно. Винаги ги споменават, като стане дума за най-близки приятели.

— Може би имате предвид Дамон и Питий^[1], сър?

— Точно така. Ние бяхме като Дамон и Питий, стара родственице. Но какво прави той при теб? Нямах представа, че се познавате.

— Не се познавахме. Но с майка му сме стари приятелки още от училище.

— Разбирам.

— И когато разбрах, че ще се кандидатира за Парламента на допълнителните избори в Маркет Снодсбъри, писах му и му предложих да използва къщата ми за своя база. Доста по-удобно е, отколкото да спи в някоя странноприемница.

— О-о, в Маркет Снодсбъри има избори, така ли?

— Под пълна пара.

— И Джинджър е един от кандидатите?

— От Консерваторите. Изглеждаш ми изненадан.

— Така е. Направо слисан. Дори не бих си помислил, че такова нещо е по вкуса му. Как вървят нещата?

— Трудно е да се каже засега. Както и да е, в момента той се нуждае от помощта на всички, така че от теб искам да дойдеш и да агитираш за него.

Прехапах си долната устна, като чух последните й думи. Човек трябва да е внимателен в такива моменти, иначе закъде е.

— В какво се състои работата? — попитах предпазливо. — Няма да се налага да целувам бебета, нали?

— Разбира се че не, невежа тикво.

— Винаги са ми казвали, че тези работи са свързани с целуване на бебета.

— Да, но това прави кандидатът, горкичкият ми. Твоята работа ще бъде да ходиш от къща на къща и да навиваш обитателите да гласуват за Джинджър.

— В такъв случай разчитай на мен. Такава задача мисля, че ще ми е по силите. Старият Джинджър! — развълнувах се аз. — Да се видим отново, това ще затопли таквата, как се викаше там — сърцето ми.

— Можеш да го подгрееш още този следобед. Днес той е в Лондон и иска да обядвате заедно.

— Наистина ли, ей богу! Чудесно. В колко часа?

— Един и половина.

— Къде?

— Ресторант „Бариболт“.

— Ще съм там. Джийвс — казах, оставяйки слушалката, — помниш ли Джинджър Уиншип, с който бяхме като Дамон и Питий?

— Да, сър.

— Сега той се е кандидатирал за изборите в Маркет Снодсбъри за Консервативната партия.

— И аз така разбрах от разговора с леля ви, сър.

— О-о, значи си чул думите й?

— Почти без никакво затруднение, сър. Госпожата има всепроникващ глас.

— Да, наистина прониква навсякъде — казах, масажирайки временно неизползваемата си ушна раковина. — Мощни бели дробове.

— Изключително, сър.

— Чудя се дали някога ми е пяла приспивни песни над люлката. Ако го е правила, сигурно очите ми са се кръстосвали от ужас и съм си мислил, че бойлерът е експлодирал. Това обаче няма връзка с нашата работа, която е: днес следобед заминаваме за нейното имение. Аз ще обядвам с Джинджър, а през това време ти ще опаковаш няколко чорапа и четки за зъби, нали?

— Много добре, сър — отговори той и повече не се върнахме на темата за клубната книга.

---

[1] Философи, живели по времето на сиракузкия тиранин Дионисий Младия. Питий бил осъден на смърт, но поискал отсрочка, за да отиде до родното си място. Дамон му станал поръчител, но Питий закъснял и Дамон бил отведен, за да бъде съсечен. В последния миг Питий пристигнал запъхтян. Тиранинът се трогнал от вярното им приятелство и помилвал Питий. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 3

Не без удоволствие или нетърпение, няколко часа по-късно аз се отправих към мястото на срещата. Този Джинджър беше една от най-старите ми дружки. Е, не толкова стар като Кипър Херинг или Катсмийт Потър-Пирбрайт, с които изпотрошихме доста пари в основното училище, в мъжката гимназия и в университета, но все пак наистина стар. Стаите ни в Оксфорд бяха съседни и няма да е пресилено, ако се каже, че от момента, в който той влезе в моята, за да поиска на заем един сифон за газирана вода, ние станяхме повече от братя и това продължи дори след като и двамата напуснахме учебните скамейки.

В продължение на доста време той беше изявен член на Клуба на търтеите, широко известен с оживената си атмосфера, но някак неочаквано Джинджър подаде оставка и замина да живее в провинцията. И то странно защо в Стийпъл Бъмпли, Есекс, където е бърлогата на леля ми Агата. Някой ми беше казал, че това се дължало на обстоятелството, че се сгодил за момиче със силен характер, което не одобрило Клуба на търтеите. То такива момичета се срещат под път и над път и по мое мнение е най-добре да се избягват.

Естествено, това ни раздели. Той повече не дойде в Лондон и аз, разбира се, никога не отидох в Стийпъл Бъмпли. Не можеш да ме накараш да приближа бърлогата на леля Агата, освен ако не е много наложително. Няма нужда сам да си слагам главата на дръвника, нали? Все пак много ми липсваше. Нещо като тъга по скрила се от взора длан.

Като пристигнах в „Бариболт“, намерих Джинджър във фойето, където се поръчва гаргарата преди влизане в залата за хранене. След встъпителните здрасти, как си и откога не сме се виждали — неизбежни, когато две скрили се от взора за толкова дълго време длани отново възобновяват контакта, той ме попита дали не желая нещо за сливиците.

— Аз няма да мога да ти правя компания — каза той. — В действителност съм почти въздържател — малко вино на вечеря от време на време, но годеницата ми настоява да стоя далеч от коктейлите. Каза, че втвърдявали артериите.

Ако се каните да попитате дали не съм нацупил устни в този момент, мога да ви уверя, че познахте. Това показваше, че той е хлътнал и се е обвързал с едно девойче, напълно лишено от истински дух и това потвърди нещата, които бях чувал за нея, а именно, че е момиче със силен характер. Никой човек със слаб характер не би успял да отблъсне чашката от устните му по този начин. И дори беше успяла да го накара да заобича това, защото за нея той говореше не с мрачната горчивина на някой смазан под железния ѝ ботуш, а с преданост във всяка сричка. Накратко — той бе приел това и нямаше нищо против да бъде командван.

Колко различно от моя случай, припомних си аз времето, когато бях сгоден за Флорънс Крей, властната дъщеря на чичо Пърси. Това не продължи дълго, защото тя ми би дузпата и се сгоди за някакъв Гориндж, който пишеше в свободно стихосложение. Но през цялото време на това изпитание, аз се чувствах като един от ония етиопски роби, които Клеопатра обичала да тормози, а това някак си ме дразнеше, докато Джинджър очевидно още не беше започнало да го дразни. Не е трудно да установиш дали някой се дразни, а у него аз не откривах подобни симптоми. Той приемаше наложеното президентско вето върху коктейлите като доказателство какъв ангел-хранител е това девойче, което прави всичко за негово добро.

Устърви не обичат да пият сами, особено когато са наблюдавани от критично око дали артериите им се втвърдяват, така че отклоних предложената глътка — с неудоволствие, защото бях жаден — и подхванах направо главната точка от дневния ред. Както вече сте предположили, на път за ресторанта аз сериозно поразмишлявах по въпроса за неговото кандидатиране за Парламента и исках да узная мотивите за този негов ход. Нещо не ми беше ясно.

— Леля Далия ми каза, че си отседнал при нея, за да си под ръка в Маркет Снодсбъри, докато се подмазваш на избирателите.

— Да, тя бе много мила да ме покани. Били са съученички с майка ми.

— Така ми каза и тя. Чудя се дали лицето ѝ е било толкова червено в онези години? Харесва ли ти там?

— Чудесно място.

— Първа класа. Песъчлива почва, канализация, просторен парк, собствен водоизточник... И разбира се ястията на Анатоли.

— Ах! — каза той и мисля, че в този момент би свалил шапка, ако имаше такава. — Много талантлив човек.

— Магьосник — съгласих се. — Неговите чудеса за вечеря трябва да те укрепват за задачите, с които ще се сблъскаш. Как вървят изборите?

— Отлично.

— Да си целувал бебета напоследък?

— Ах! — каза той отново, този път с тръпка на унес. Забелязах, че съм докоснал оголен нерв. — Колко проклети са тези бебета, Бърти, особено като им потекат лигите. И все пак, не може без това. Моят агент ми каза да не оставя непреобърнат камък, ако искам да спечеля изборите.

— Но защо искаш да ги спечелиш? Досега смятах, че не би докоснал Парламента и с триметров кол в ръце — казах аз, защото знаех, че там ги има всякакви. — Какво те накара да предприемеш тази необмислена постъпка?

— Годеницата ми го пожела — отвърна той и когато устните му се събираха да произнесат годеница, гласът му доби такова тремоло, като при мъжката гургулица, когато зове женската. — Тя мисли, че трябва да си създам кариера.

— Желаш ли кариера?

— Не много, но тя настоява.

Неловкостта, която бях почувствал, когато ми каза, че дяволицата го е накарала да откаже коктейлите, се задълбочи. За опитен мъж като мен всяка негова дума правеше все по-очевиден факта, че той се бе захванал с нещо непосилно за него. За момент си помислих да го посъветвам да ѝ изпрати една телеграма, с която да ѝ съобщи, че всичко е свършило и като направи това, да си приготви един куфар и да хване първия параход за Австралия. Но като си помислих, че това може да го обиди, само го попитах каква е процедурата при кандидатирането за депутат. Не че особено се интересувах, но все пак това беше тема за разговор, различна от тази за неговата годеница.

Облак премина през лицето му, в което, трябваше да спомена порано, си струваше човек да се вгледа: ясни очи, бузи със загар, твърда брадичка, червеникавокестенява коса, правилен нос. А фигурата му също си я биваше — беше мускулист и добре сложен. Всъщност общият му вид приличаше на този, олицетворяван от Езмънд Хадок — скуайърът от Девърил Хол, където чичото на Джийвс Чарли Силвърсмит си изкарваше хляба, т.е. заплатата. Същото поетично изражение, като че ли всеки момент ще римува юни със струни. Но заедно с това (точно като Езмънд) създаваше впечатление, че ако иска, може да повали бик само с един удар. Не знам дали наистина го е правил някога, защото човек толкова рядко среща бикове, но през студентските си години той поваляше наляво и надясно кого ли не, представяйки университета на боксовия ринг в тежката категория в продължение на три години. Така че може и да е имало бикове сред жертвите му.

— Това е истински ад! — каза той със замъглени очи, припомняйки си кошмарното преживяване. — Трябваше да седя в една стая, където не можеше да се диша, защото беше претъпкана като Черната дупка в Калкута и да слушам приветствия за добре дошъл до среднощ. А след това трябваше да произнасям речи.

— Добре, а сега защо не си там да произнасяш речи? Да не са ти дали един ден отпуск?

— Дойдох да си потърся секретарка.

— Не може да си отишъл там без секретарка!

— Имах наистина една, но годеницата ми я уволни. Нещо не се разбираха.

Устните ми доста се бяха присвили, след като ми каза за годеницата си и за коктейлите, но сега ги свих още повече. Колкото повече слушах за това момиче, толкова по-малко исках да знам за нея. Мислех си колко добре биха се спогодили с Флорънс Крей, ако можеха да се срещнат. Искам да кажа, че бяха сродни души, а именно — според прецизното определение на една моя позната прислужница — надменни скандалджийки. Не го казах, разбира се. Има момент, в който можеш да наречеш някого надменна скандалджийка и момент, в който не можеш. Можеше да го обидя, ако критикувам момичето, което обича, а човек не иска да обиди един бивш боксьор от отбора на Оксфордския университет.

— Имаш ли някого предвид? — попитах аз. — Или отиваш в кофата за секретарки и взимаш която ти предложат?

— Надявам се да се свържа с една американка, с която се запознах преди да дойда в Лондон. Бяхме наели един апартамент с Боко Фитълуърт, когато той пишеше някакъв роман, а тя идваше всеки ден да работят заедно. Боко ѝ диктуваше нещата си и каза, че тя е върхът като секретарка. Имам ѝ адреса, но не знам дали е още тук. Ще намина след обяда. Казва се Магнолия Гленденън.

— Не може да бъде!

— Защо?

— Никой не би носил име като Магнолия.

— Може, ако е от Южна Каролина като нея. В южните щати на Америка не можеш да хвърлиш тухла без да удариш някоя Магнолия. Аз обаче ти говорех за тази работа с моето кандидатиране за Парламента. Първо трябва да получиш номинация и да те одобрят.

— Как успя?

— Годеницата ми го уреди. Познава един от правителството и той задвижил нещата. Някой си Филмър.

— Да не е А. Б. Филмър?

— Точно той. Приятел ли ти е?

— Не бих казал точно приятел. Запознах се с него бегло, докато бягахме по покрива на една беседка, преследвани от един ядосан лебед. Това ни сближи много за момента, но не станахме кой знае колко гъсти.

— Къде се случи това?

— На едно островче в езерото в Стийпъл Бъмпли, в имението на леля Агата. След като живееш в Стийпъл Бъмпли, сигурно го знаеш.

Той ме погледна с диво подозрение, точно както онези войници, за които Джийвс ми беше разказал, че се гледали на един връх някога си.

— Лейди Уорпълсдън твоя леля ли е?

— И още как!

— Никога не ми е споменавала.

— И не би. По-скоро би го пазила в тайна.

— Тогава, Боже опази, тя трябва да ти е братовчедка?

— Не, леля. Не може и двете едновременно.

— Говоря за Флорънс. Флорънс Крей, моята годеница.

Това беше удар, няма да крия, и ако не бях седнал, сигурно щях да се изтърколя. И все пак не би трябвало да ме учудва, Флорънс е от онези момичета, които винаги се сгодяват за някой. Първо за Стилтън Чийзрайт, след това за мен и накрая за Пърси Гориндж, който тогава поставяше на сцена нейния роман „Пръски от вълни“. Пиесата, между другото, наскоро беше представена пред публика в театър „Дюкът на Йорк“, веднага бе обявена за провал и я свалиха още на следващата събота. Един критик се беше произнесъл, че може би е гледал пиесата от неизгодно положение, тъй като я е бил гледал при вдигната завеса. Доста се чудех как ли се е отразило това на Флорънс при цялото ѝ високомерие.

— Ти си сгоден за Флорънс? — извиках аз, гледайки го с недоверие.

— Да, не знаеше ли?

— Никой нищо не ми е казвал. Сгоден за Флорънс значи, а? Добре, добре.

Някой по-малко тактичен от Бъртрам Устър сигурно би добавил „ама че лош късмет“ или нещо от този сорт, защото точно това бе връхлетяло бедния човечец, но ако има едно нещо, което се намира в изобилие у Устърви, това е тактичността. Аз само стиснах ръката му, раздрусих я и му пожелах щастие, за което той ми благодари.

— Късметлия си ти! — казах аз, поставяйки си маската на искреността.

— На кого ги разправяш!

— Тя е очарователно момиче — добавих, все още носейки погоре споменатото.

— Това е много точна дума.

— Също и интелектуална.

— Определено. Пише романи.

— При това постоянно.

— Чете ли „Пръски от вълни“?

— Докато не я прочетох, не можах да я изпусна от ръцете си — умело скрих истината, че изобщо не бях в състояние да я започна. — Гледа ли пиесата?

— Два пъти. Много жалко, че я свалиха. Адаптацията на Гориндж беше все едно написана от магаре.

— Още първия път, като го видях и разбрах, че е магаре.

— Жалко, че Флорънс не е могла.

— Да. Между другото, какво стана с Гориндж? Когато за последен път чух за нея, тя беше сгодена за него.

— Тя развали годежа.

— Много мъдро от нейна страна. Той имаше много дълги бакенбарди.

— Тя счита, че той е отговорен за провала на пиесата и му го каза.

— В неин стил.

— Какво искаш да кажеш с това „в неин стил“?

— Натурата ѝ е толкова открита, честна и пряма.

— Наистина е така.

— Каквото ѝ е на сърцето, това ѝ е на езика.

— Винаги.

— Това е една възхитителна черта.

— Безспорно.

— Не можеш безнаказано да се измъкнеш от момиче като Флорънс.

— Не.

И двамата млъкнахме. Джинджър играеше с пръстите си и нещо като онуй-там-кво-беше се усещаше в действията му — все едно искаше да каже нещо, но имаше проблеми с произнасянето. Спомням си, че открих подобна нерешителност у преподобния Стинкър Пинкър, когато се опитваше да си даде кураж да ме помоли да отида в Тотли Тауърс. Същото нещо се наблюдава и при кучетата, когато сложат лапа на коляното ти и те погледнат в очите, но не казват нищо. Въпреки това дават да се разбере, че има една тема, по която много биха искали да се произнесат.

— Бърти — обади се той най-накрая.

— Моля?

— Бърти.

— Да.

— Бърти.

— Тук съм все още. Извинявай, че те питам, ама в рода си да имате някой развален грамофон? Или майка ти да е получавала уплах от такъв?

И тогава всичко бликна, сякаш изгърмя коркова тапа.

— Бърти, има нещо, което трябва да ти кажа за Флорънс, въпреки, че ти може би вече го знаеш, след като сте братовчеди. Тя е прекрасно момиче и практически е съвършена във всяко едно отношение, но има една черта, която много притеснява тези, които я обичат и са сгодени за нея. Не си мисли, че я критикувам.

— Не, не.

— Просто го споменавам.

— Точно така.

— Ето какво — тя не търпи неудачници. За да те уважава, трябва да си победител. Тя е като онези принцеси от приказките, които поставят разни задачи на юнаците, например да изкачат планина от стъкло или да ѝ донесат косъм от брадата на Великия Татарски хан и им отказва, ако не успеят да се справят.

Спомних си този тип принцеси — винаги съм ги смятал за доста тъпи. Искам да кажа — каква основа за един щастлив брак може да бъде способността на младоженеца да изкачва стъклени планини. Едва ли ще го карат да прави това по-често от веднъж на десет години, ако изобщо го накарат някога.

— Гориндж — продължи Джинджър — не успя и това го провали. Някой ми беше казал, че много отдавна тя е била сгодена за някакъв жокей и го зарязала, защото паднал от коня на водното препятствие на състезанията за Гранд Нашънъл. Тя е перфекционист. Възхищавам ѝ се за това, разбира се.

— Разбира се.

— Момиче като нея е призвано да има високи изисквания.

— Правилно.

— Но, както казах, това ме притеснява, Бог знае защо. Тя си е наумила да спечеля тези избори в Маркет Снодсбъри. Никога не съм предполагал, че се интересува от политика, но ако ги изгубя, ще изгубя и нея. Така, че...

— Сега всички достойни хора трябва да подкрепят делото ти.

— Точно така. Ти ще агитираш в моя полза. Искам да агитираш като луд и виж там, Джийвс също да даде едно рамо. Аз просто трябва да спечеля.

— Можеш да разчиташ на нас.

— Благодаря ти, Бърти. Знаех си, че мога. А сега хайде да влезем и да хапнем нещо.

ГЛАВА 4

След като възстановихме изгубените калории с превъзходната храна, която „Бариболт“ предлага, и се уговорихме с Джинджър да ме вземе с колата по-късно следобед, защото бях закарал моят спортен звяр на ветеринар заради някакво заболяване на нервна почва, ние се разделихме — той, да търси Магнолия Гленденън, а аз — към щабквартирата Устърова.

Както можете да предположите, бях доста замислен, докато вървях из оживените лондонски улици. В едно криминале, което четох наскоро, героинята, след като бе получила един-два между очите, беше описана като изгубена в лабиринт от безброй мисли и това описание ми пасваше като тапет върху стена. Бях с натезало сърце. Когато си приятел на някого и то от ей такъв, не можеш да не си съкрушен, ако чуеш, че той е сгоден за Флорънс Крей. Припомних си моите собствени чувства от времето, когато бях изпаднал в същото неприятно положение. Чувствах се като запрян в мрачно подземие.

Що се отнася до материалните измерения, помнете ми думата, няма какво да искате повече. По времето, когато беше сгодена за Стилтън Чийзрайт, помня, бях записал някъде из архивите, че е стройна като топола, със страхотен профил и разкошна платиненоруса коса. С една дума, момичето, ако вземем под внимание само външността, можеше да стане фаворитка в харема на някой по-заможен султан и въпреки че не я бях виждал от доста отдавна, предполагам, че е запазила тези характеристики. Самият факт, че Джинджър се превъплъщаваше в мъжка гургулица, колчем споменеше за нея, беше достатъчно красноречив.

Външният вид, обаче, дори да е като на момиче от корица на списание, не е всичко. На другата везна трябва да се сложи нейното желание да доминира, което ще ограничи поведението на бъдещия ѝ жених до това на холивудски подмазвач. Още от ранно детство тя е била... не мога да се сетя за думата... започва с в. Не, не се сещам... обаче мога да го обясня. Когато веднъж спечелих награда за

достойните ми знания на Светото писание в частното училище, което, естествено, е свързано с много изследователска работа, аз попаднах на притчата за оня военен, който казвал „Ела!“ и те идвали и „Напусни!“, и те напускали. Откакто срещнах Флорънс, все си мисля, че това е най-краткото и точно нейно описание. Както се казва, тя веднага би видяла сметката на някой, който, като му се каже „Ела!“, ще напусне, или пък обратното. Властна — ето думата, за която не можех да се сетя. Тя беше властна като регулировчик. Никак не беше чудно, че бях с натежало сърце. Чувствах, че вместо праскова, Джинджър беше откъснал лимон в градината на любовта.

След това мислите ми тръгнаха в по-малко тъжна посока. Това често се случва след добър обяд, дори и да не си поръчвал коктейл. Припомних си, че много семейни мъже определено са щастливи да бъдат строявани от малките си женички и може би Джинджър беше един от тях. Може пък да е на мнение, че щом женичката му иска от него да стои умолително на задните си лапи, за да получи бучка захар, това си е направо комплимент, защото показва, че тя проявява интерес към него.

Поободрен от тези мисли, посегнах към табакерата. Тъкмо да я отворя, и като някакво непохватно магаре я изпуснах на земята и тя падна на шосето. Слязох от тротоара, за да си я взема, когато в ухото ми писна клаксон и докато се въртях около оста си, разбрах, че още един миг и щях да бъда нацелен фронтално от едно такси. В случай че не знаете, проблемът при въртенето около оста си, освен ако не сте цирков танцор, е отвратителната възможност да се препънете в собствените си крака, а това беше следващото нещо, което се случи с мен. Лявата ми обувка се оплете в десния ми глезен, залитнах, след това се завъртях и след кратка пауза се строполих като величествен бор под секирата на дърваря. Седях там, изгубен в лабиринт от мисли, когато една невидима ръка ме подхвана и издърпа на безопасно място. Таксито отмина и зави зад ъгъла.

Разбира се първото нещо, което един разумен човек прави в такива случаи, е да благодари на своя смел спасител. Обърнах се, за да направя това, и фрасни ме яко, ако този смел спасител не беше Джийвс. Каква изненада! Не ми идваше наум какво може да прави тук и за момент си помислих, че това може да е неговото астрално тяло.

— Джийвс! — изтърсих аз. Сигурен съм, че това е точната дума, но и да не е — ще рискувам.

— Добър ден, сър. Вярвам, че не сте се уплашили много. Животът ви висеше на косъм.

— Самата истина. Не казвам, че целият ми живот мина като на лента пред очите ми, но значителна част се изниза. Ако не беше ти...

— Дреболия, сър.

— Да, ти и само ти предотврати появяването на некролога ми утре във вестниците.

— Беше удоволствие за мен, сър.

— Удивително е как винаги се появяваш в най-критичния момент — също като Морската пехота на САЩ. Спомням си какво направи, когато аз и А. Б. Филмър водихме разгорещен спор с онзи лебед, а и другите случаи, твърде многобройни, за да ги изброявам. Ще ти отделия значимо място в молитвите си още следващия път, когато се моля. Но ти как попадна тук? И къде всъщност се намираме?

— Това е Кързън Стрийт, сър.

— Разбира се щях да го знам, ако не бях се замислил.

— Били сте се замислили, сър?

— Дълбоко. Ще ти разкажа по-късно. Тук някъде е клубът ти, нали?

— Да, сър. Ей тук, зад ъгъла. Използвайки отсъствието ви, след като приготвих багажа, реших да обядвам тук.

— И слава Богу! Ако не беше ти, сега щях да съм... как беше онази твоя фраза... нещо за колела...

— Нищо — само прах, оставен от препускащите колесници, сър.

— Или по-скоро от препускащото такси. Защо ме гледаш така изпитателно, Джийвс?

— Мислех си, че от тази неприятна случка видът ви малко е пострадал, сър. Ако приемете предложението ми, мисля, че трябва да се отбием в „Ганимед Младши“.

— Имаш предвид да се поизмия и изчеткам малко.

— Точно така, сър.

— И може би едно уиски със сода?

— Непременно, сър.

— Имам голяма нужда от едно. Този Джинджър фактически е на сух режим и не сме поръчвали коктейл преди обяда. А знаеш ли защо е

на сух режим? Защото момичето, за което е сгоден, го е тласнало към тази глупава стъпка. И знаеш ли кое е момичето, за което е сгоден? Моята братовчедка Флорънс Крей.

— Нима, сър?

Е, не очаквах, че Джийвс ще се облещи и ще подскочи от изненада, защото той никога не прави това, колкото и сензационна да е новината, но между другото успях да забележа как едната му вежда се повдигна на около три милиметра и по това познах, че съм го заинтригувал. Ето защо това „Нима, сър?“ съдържаше толкова много в себе си. Например мнението, че това си е голям късмет за Бъртрам, защото едно момиче, за което вече си бил сгоден, си остава винаги скрита заплаха, докато не се сгоди за някой друг. По този начин няма да може щом ѝ хрумне налудничавата идея да преиграем мача. Схванах този подтекст и напълно се съгласих с него, въпреки че естествено не казах нищо.

Джийвс винаги ме вади от кашите с другия пол, в които попадам. Той знае всичко за различните жени, които замалко да ме замъкнат до олтара, но, разбира се, ние никога не ги дискутираме. И двамата чувстваме, че ако го направим, това би означавало да изложим името на една дама на хорските приказки, а Устърови не правят така. Нито пък Джийвсови. За неговия чичо Чарли Силвърсмит не мога да кажа нищо, но мисля, че той също си има етични правила на поведение в такива случаи. Тези неща по принцип се предават по роднинство.

Така че аз го осветлих по въпроса, как тя наказала Джинджър да се кандидатира за Парламента, ръчкайки го да даде всичко, на което е способен, за да спечели избирателите на своя страна, и за агитацията, която трябва да проведем. Той отговаряше „Да, сър.“, „Много добре, сър.“, „Разбирам, сър.“ и така ние все повече приближавахме „Ганимед Младши“.

А той се оказа изключително уютно клубче. Никак не се учудвам защо Джийвс предпочита да прекарва толкова голяма част от свободното си време тук. Липсваше му обаче оживеността на Търтеите. Не бих казал, че по обяд тук се харчат много пари и едва ли може да очаквате такова нещо, като имате предвид, че членовете са главно икономисти и камериери над зряла възраст, но що се касаеше до удобството — нямаше грешка. При падането доста бях понатъртил кокалите, така че щом се поизмих, поизчетках и приведох в стария

приличен вид, изпитах голямо облекчение отново да потъна в удобен мек стол в салона за пушачи.

Посръбвайки уиски със сода, завъртях разговора отново около Джинджър и неговото избиране, което естествено беше задача номер едно.

— Мислиш ли, че има някакъв шанс, Джийвс?

Той помисли над въпроса за момент, все едно се колебаеше на какво да заложи парите си.

— Трудно е да се каже, сър. Както много други английски провинциални градчета, бихме могли да охарактеризираме Маркет Снодсбъри като местенце с доста закостенели нрави. Там хората високо ценят порядъчността.

— Е, Джинджър е достатъчно порядъчен.

— Така е, сър, но както знаете, той има минало.

— Не е кой знае какво.

— Достатъчно, обаче, да настрои избирателите против него, ако подочуят нещо.

— Но това не е възможно да стане. Предполагам, че фигурира в клубната книга...

— Единадесет страници, сър.

— Но ти ме увери, че съдържанието на книгата няма да бъде разкрито никога.

— Никога, сър. Господин Уиншип няма защо да се бои от такава възможност.

Задишах значително по-свободно след неговите думи.

— Джийвс — казах, — дишам по-свободно след тези твои думи. Както знаеш, винаги се чувствам несигурен относно тази книга. Пази се под ключ, нали?

— Не буквално под ключ, сър, но се пази на безопасно място в канцеларията на секретаря.

— Тогава няма за какво да се безпокоим.

— Не бих казал това, сър. Господин Уиншип сигурно е имал другари в лудориите си, а те биха могли по невнимание да споменат за тях и така да бъдат отразени в клюкарските рубрики на пресата и оттам във вестниците на Маркет Снодсбъри. Мисля, че се издават два — единият е яростен противник на Консервативната партия, която господин Уиншип представлява. Такава възможност е много вероятна,

а резултатите биха били катастрофални. В момента нямам информация за противника на господин Уиншип, но той със сигурност е пример за порядъчност и е с минало, което би издържало всякакви проверки.

— Много си мрачен, Джийвс. Защо не се радваш на живота? Защо не събираш розови цветчета? Поетът Херик би поклатил глава.

— Съжалявам, сър. Не знаех, че толкова присърце взимате съдбата на господин Уиншип, иначе бих бил по-внимателен с думите си. Победата в изборите от голямо значение ли е за него?

— От жизнено, Флорънс ще му покаже пътя, ако не спечели.

— Това сигурно ли е, сър?

— Така казва той и мисля, че е прав. Наблюденията му по този въпрос бяха много убедителни. Той казва, че тя е перфекционист и не ѝ трябва неудачници. Известно е на всички, че тя отблъсна Пърси Гориндж, защото пиесата, която той направи по нейния роман, се игра само три вечери.

— Наистина ли, сър?

— Документиран факт.

— Тогава нека се надяваме, че това, от което се страхувам, няма да се случи.

Та седяхме си ние, надявайки се, че това, от което Джийвс се страхуваше, няма да се случи, когато някаква сянка падна върху моето уиски със сода и видях, че към нас се беше присъединил още един член на „Ганимед Младши“ — нисичък, закръгленичък човечец, за когото спокойно можеше да се промърмори при раздяла „Боже опази“, облечен в дрехи, по-подходящи за на село, отколкото за в града и с вратовръзка, която издаваше, че е от конната гвардия — нещо, в което силно се съмнявах. Що се отнася до поведението му, в момента не намерих по-подходяща дума от „фамилиарно“, но по-късно проверих в синонимния речник на Джийвс и видях, че всъщност е било прекомерно интимно, твърде волно, дръзко, с липса на всякакви задръжки, без необходимото уважение, безочливо, безсрамно и досадно. Ако ви кажа, че първото нещо, което направи, беше да ръгне Джийвс в ребрата с грубия си показалец, ще добиете представа.

— Здравсти, Реджи — каза той и аз замръзнах на стола си, стъписан от откритието, че малкото име на Джийвс е Реджиналд. Преди това никога не ми беше идвало наум, че той има малко име.

Веднага си помислих какво неудобно положение би се получило, ако и той се казваше Бърти.

— Добър ден — отвърна Джийвс и усетих, че новодошлият не принадлежеше към най-близките му приятели. Гласът му беше студен и всеки един с по-малка липса на задръжки и с повече от необходимото уважение, би усетил това и би се оттеглил.

Божеопазичестият като че ли не забеляза нищо нередно. Той продължаваше да се държи като някой, който е срещнал стар приятел.

— Как си, Реджи?

— В прилично добро здраве, благодаря.

— Поотслабнал си, а? Трябва да заживееш на село като мен и да произвеждаш хубаво домашно масло.

После се обърна към мен:

— А ти, мой човек, трябва да си по-внимателен, когато танцуваш по средата на улицата. Аз бях в онова такси и си помислих, че си вече пътник. Ти си Устър, нали?

— Да — казах удивен. Нямах представа, че съм толкова известна личност.

— Така си и мислех. Рядко забравям физиономии. Е, не мога да остана да си побъбрим повечко. Трябва да се видя със секретаря по една работи. Радвам се, че се видяхме, Реджи.

— Довиждане.

— Радвам се, че се видяхме, Устър, стари друже.

Благодарих му и той се оттегли. Обърнах се към Джийвс — предишното силно подозрение заработи у мен с дванадесетцилиндрова мощност.

— Кой беше този?

Джийвс не отговори веднага, просто беше твърде объркан, за да може да говори. Трябваше да отпие от брендите си преди да се вземе в ръце. Начинът, по който говореше, беше на човек, който по-скоро би говорил за нещо друго.

— Човекът, за когото говорихте на закуска, сър, Бингли — каза той, произнасяйки името му така, все едно беше омърсило устните му.

Бях поразен. Да ме бутнеш с клечка за зъби — щях да падна.

— Бингли? Никога нямаше да го позная. Променил се е съвсем. Той беше съвсем слаб, когато го познавах и много мрачен, бих казал — зловец. Изглеждаше винаги потънал в мрачни мисли за идещата

революция, когато щеше да е свободен и преспокойно да ме преследва надолу по Парк Лейн с окървавен нож в ръка.

Благодарение на брандито Джийвс изглежда се бе съвзел. Сега говореше вече с обичайното си спокойствие.

— Мисля, че политическите му възгледи клоняха силно наляво по времето, когато беше на служба при вас. Те се промениха, когато стана имотен човек.

— Имотен, а?

— Някакъв негов чичо бакалин умрял и му оставил къща и прилична сума пари.

— Предполагам, че доста често се случва хора като Бингли да сменят политическите си възгледи, когато се сдобият с пари.

— Много често. Гледат на идещата революция от друг ъгъл.

— Разбирам какво искаш да кажеш. Не искат някой да ги преследва с кървав нож по Парк Лейн. Още ли е камериер?

— Пенсионира се. Живее охолан живот в Маркет Снодсбъри.

— Маркет Снодсбъри? Странно.

— Сър?

— Странно ми се вижда, дето живее в Маркет Снодсбъри.

— Много хора го правят, сър.

— Да, но когато нашата цел е това място... Нещо като съвпадение. Сигурно къщата от чичо му е там.

— Може да се предположи.

— Може да го срещнем пак.

— Надявам се не, сър. Не харесвам Бингли. Той е безчестен. Човек, на когото не можеш да вярваш.

— Какво те кара да мислиш така?

— Просто чувство.

Е, и без това тази работа не ме касае. Зает човек като мен няма да вземе да ходи да се доверява на Бингли, я. Единственото нещо, което искам от него е, ако пътищата ни се срещнат — да бъде трезвен и да стои далече от ножовете за месо. Живей и остави и другите да живеят. Това е мотото на Устърови. Допих си уискито със сода и се изправих.

— И все пак — казах, — имайки предвид силните му консервативни убеждения, може да го убедя да гласува за Джинджър. А сега най-добре е да тръгваме. Джинджър ще ни закара с колата си, а

не знам по кое време ще дойде да ни вземе. Благодаря ти за царското гостоприемство, Джийвс. Ти вдъхна нов живот в изтерзаното ми тяло.
— Няма защо, сър.

ГЛАВА 5

Не след дълго се появи Джинджър и на път за колата му забелязах, че е успял да открие Магнолия, защото на задната седалка седеше едно момиче, а когато ни запозна, неговото „Господин Устър, Госпожица Гленденън“ не остави и капка съмнение.

Видя ми се приятно и доста хубавичко момиче. Е, не чак толкова, че „стотици кораби след нея да заплуват“, както понякога се изразява Джийвс, но това бе за добро, защото ако Джинджър се беше върнал от пътуването си в компанията на създание, предизвикващо подсвиркване у зяпачите, Флорънс щеше да има какво да каже. Мъж в неговото положение трябва да бъде изключително внимателен при избора на секретарките си, избягвайки всяка, която би имала шансове за добро представяне в конкурса мис Америка. Но външният ѝ вид със сигурност бихте определили като приятен. У мен тя създаде впечатление, че е една от онези кротки, симпатични момичета, с които винаги можеш да споделиш проблемите си, сто процента сигурен, че ръката ти ще бъде в нейната и тя нежно ще те милва по главата. Такъв тип момиче, при което можеш да отидеш и да кажеш: „Виж, току-що убих човек и съм малко притеснен.“, а тя ще отговори: „Нищо, нищо, опитай се да не мислиш за това. На всеки може да се случи.“ Накратко, като една малка майчица с допълнителното предимство, че е машинописка и стенографка първо качество. Не бих си и мечтал делата на Джинджър да са в по-добри ръце.

Джийвс изнесе куфарите и ги нареди в багажника, а Джинджър ме помоли да шофирам, защото имал да уточнява много неща с новата си секретарка, предполагам, за да ѝ обясни задълженията. И така, ние потеглихме. С Джийвс бяхме отпред.

Около пътуването няма нищо интересно за разказване. През цялото време бях във весело настроение, както винаги се случва, когато съм в очакване да вкуся още веднъж от ястията на Анатоли. Вероятно по същия начин се чувствувах и Джийвс, защото и той като мен е един от най-горещите почитатели на този майстор на

кулинарното изкуство. Но докато аз доста си поях по време на пътуването, както си ми беше обичая, той запази безмълвната студенина на препарирана жаба, която не желае да се присъедини към хора на останалите, колкото и сърдечно да я канят.

Още с пристигането всички се разделихме — Джийвс се погрижи за багажа, Джинджър отведе Магнолия Гленденън в офиса си, а аз се отправих към приемната, където не намерих никой. Изглежда наоколо нямаше жива душа, както често се случва, когато пристигнеш в провинциална къща късно следобед. Никаква следа нито от леля Далия, нито от половинката ѝ чичо Том. Хрумна ми да отида и да проверя дали той е в стаята, където държи колекцията си от старо сребро, но размислих. Чичо Том е от онези ентузиазирани колекционери, които хванат ли те, могат да те задържат часове с разкази за свещници и украшения с листовидни мотиви, релефни венци, украсени с панделки, накъдрени по краищата, а човек желае да знае колкото се може по-малко за тези неща.

Можех да засвидетелствам почитта си към Анатол, но след кратък размисъл реших, че е по-добре да не го правя. Той също е склонен към дълги монолози, стига да му паднеш в ръцете, само че любимата му тема е собствените му вътрешности. Анатол страда от пристъпи на *mal au foie*, както сам го нарича и разговорът с него би бил много по-интересен за някой медик, отколкото за профан в тази област като мен. Не знам защо, но когато някой започне да ми разправя за черния си дроб, никога не го слушам с истинска наслада.

Общо взето нищо друго не ми оставаше, освен да се пошля малко из просторния парк на имението.

Беше един от онези тежки, задушни следобеди, когато природата като че ли си казва: „Сега мога или не мога да им изкарам акъла на тези хорица с една хубава лятна буря?“, но аз реших да рискувам. Недалеч от къщата има една горичка, която много обичам, така че се отправих натам. В тази горичка имаше една-две грубо сковани пейки за удобство на желаещите да поседнат и поразмишляват и като минавах покрай първата, видях на нея фотоапарат, който изглеждаше доста скъп.

Изненадах се, тъй като няхах представа, че леля Далия се е захванала с фотография, но все пак от една леля може да се очаква всичко. Мисълта, която ми мина почти на секундата, беше, че ако има

буря, то ще има и дъжд, а един дъжд не би подействал никак добре на фотоапарата. И така, аз взех скъпата вещ и тръгнах обратно, за да я отнеса в къщата с чувството, че старата роднина ще ми бъде благодарна за загрижеността, може би дори със сълзи на очи, когато чух внезапно мучене и някакъв екземпляр излезе от храстите. Без да си кривя душата — доста се изплаших. Екземплярът беше изключително добре сложен физически, с широко румено лице и панамена шапка с розова панделка. Тъй като беше напълно непознат за мен, зачудих се какво ли прави тук. Никак не изглеждаше да е от приятелите, които леля Далия би поканила на гости. Още по-малко би се понравил на чичо Том, който е толкова алергичен към гости, че щом го предупредят за тяхното пристигане, хуква и така се покрива, че не оставя никаква следа, както съм чувал да казва Джийвс. Но все пак, както вече споменах, от една леля може да се очаква всичко и без съмнение старата роднина е имала сериозна причина да покани човека да отседне и да опознае местния живот, така че се усмихнах любезно и подхванах разговор с едно сърдечно: „Я виж ти!“

— Приятен ден — продължих приятелски. — Или, по-скоро не чак толкова приятен. Като че ли се задава буря.

Нещо като че ли го подразни. Руменината на лицето му потъмня и почти доби цвета на панделката на панамената му шапка, а бузите му леко потрепнаха.

— Проклети бури! — отвърна той рязко и аз се съгласих, че също никак не ги харесвам. Добавих още, че най-много възразявам срещу светкавиците.

— Казват, че никога не удряли на едно и също място два пъти, пък и не се налага.

— По дяволите светкавиците! Какво правите с фотоапарата ми? Това, естествено, насочи разговора в друга посока.

— О, това вашият фотоапарат ли е?

— Да.

— Носех го към къщата.

— Така ли?

— Не исках да се намокри.

— О-о? А вие кой сте?

Зарадвах се, че ме попита. От цялото му държане за остър ум като моя ставаше ясно, че той е под впечатлението, че ме е хванал в

момента, в който се каня да офейкам с имуществото му и се зарадвах на възможността да удостоверя самоличността си. Виждах, че ако искам добре да се посмеем над това забавно недоразумение, трябваше да изложа малко встъпителни бележки.

— Името ми е Устър — казах. — Искам да кажа, че съм племенник на леля си.

Продължих, защото ми се стори, че последните ми думи не прозвучаха много ясно.

— Леля ми е госпожа Травърс.

— В къщата ли сте отседнал?

— Да. Току-що пристигам.

— О? — каза той отново, но този път бих определил тона му като по-малко враждебен.

— Да — опитах се да му го втъпя.

Последва мълчание, което според мен той използва да претегли нещата още веднъж в светлината на моето изявление и да ги проучи в дълбочина и след като каза още веднъж: „О-о?“, се затътри нанякъде.

Не направих и опит да го последвам. И малкото време, в което бях общувал с него, ми беше достатъчно. Щом бяхме отседнали в една и съща къща, без съмнение щяхме да се срещаме от време на време, но както твърдо реших, не и ако аз го видех пръв.

Целият този епизод ми напомни първата ми среща със сър Уоткин Басет и недоразумението с чадъра. Този случай ме беше потресъл точно както и сега. Доволен бях, че пейката беше наблизко, така че можех да седна и да приведа нервната си система в ред. Небето беше станало още по-мастилено, да, мисля, че това е точната дума, а изгледите да се разрази буря бяха по-големи от всякога, но аз все още се мотаех. Чак когато от небето се чу шум като от петдесет и седем камиона, минаващи по дървен мост, помислих, че взимането на незабавно решение ще е много разумно. Станах, набрах скорост и стигнах до френския прозорец на гостната. Тъкмо се канех да вляза, когато отвътре долетя човешки глас. Впрочем, зачеркнете „човешки“, защото това беше гласът на моя нов познат, с който си бърбахме за фотоапарати.

Аз се спрях.

Имаше една песен, която си пеех навремето, докато бях в банята. Припевът или с други думи рефренът започваше с думите: „Аз се

спрях и погледнах, и чух...“ и това беше точно каквото направих, с изключение на поглеждането. Не валеше, нито пък отново се чу онзи шум от петдесет и седемте камиона по дървения мост. Като че ли природата си беше казала: „О, я стига!“ и бе решила, че в края на краищата тази буря ще й коства толкова много усилия. Така че нито щеше да ме удари гръм, нито щях да се намокря, което ми позволи да остана в статуквото. Онзи тип с фотоапарата говореше на някакъв невидим събеседник и това, което му казваше, беше:

— Името му е Устър. Казва, че е племенник на госпожа Травърс.

Беше ясно, че съм пристигнал по средата на разговор. Тези думи сигурно са били предшествани от въпрос, вероятно: „А-а, между другото, случайно да знаете кой е този висок, строен, хубав, бих казал очарователен младеж, с който разговарях навън?“ Но можеше и да греша. Във всеки случай трябва да е било нещо такова и може би другият е отговорил: „Съжалявам, но не го познавам“ или нещо подобно. И в този момент фотографът се е обадил. А щом пророни погоре споменатите думи, цялата стая се разтреса от нечие пръхтене. Нечий глас, в чийто тембър звучеше и ужас, и отвращение, възкликна: „Устър!“ и аз настръхнах от ноктите на краката до върха на космите по главата. Сигурно даже съм ахнал, за щастие не много високо, че да ме чуят зад френския прозорец.

Защото това беше гласът на лорд Сидкъп или, както винаги ще остане за мен, без значение колко титли още може да наследи, Споуд. Този Споуд, за когото си мислех и се надявах, че повече никога няма да срещна, след като се отървах от Тотли Тауърс; Споуд, който обикаляше в търсене да погълне някого и който от ранно детство винаги е бил олицетворение на злото и освиркван от всички здравомислещи хора. Нищо чудно, че за момент ми причерня и трябваше да се хвана за един розов храст наблизо, за да не падна.

Трябва да обясня на новите приятели, които не са чели предишните томове от мемоарите ми, за да стане ясно, че този Споуд безброй пъти се е изпречвал на пътя ми и винаги с най-тревожни последствия. Бях споменал за невъзможността да се зароди прекрасно приятелство между мен и оня с фотоапарата, но вероятността такова сливане на души, както съм чувал Джийвс да се изразява, да се осъществи между мен и Споуд, беше даже още по-нищожна. Мненията ни един за друг бяха непоклатими. Неговото беше, че това, от което

Англия се нуждае, за да стане страна на герои, е колкото се може по-малко Устъровци, докато аз винаги съм чувствал, че ако Англия има проблем, той може да се реши просто с едно изсипване от високо на тон тухли върху главата на Споуд.

— Познавате ли го? — попита типът с фотоапарата.

— За съжаление, да — каза Споуд с репликата на Шерлок Холмс, запитан дали познава професор Мориарти. — Как попаднахте на него?

— Сипах го, докато се опитваше да офейка с фотоапарата ми.

— Ха!

— Естествено, помислих си, че иска да го открадне. Но ако наистина е племенник на госпожа Травърс, предполагам, че греша.

Споуд никога не би разсъждавал по този начин, въпреки че на мен ми се стори много логичен. Той изпръхтя още веднъж, даже с по-голям хъс от първия път.

— Това, че е племенник на госпожа Травърс не означава нищо. И на архиепископ да беше племенник, би се държал по съвсем същия начин. Устър би откраднал всичко, което не е заковано, стига да е сигурен, че няма да го видят. Той не би могъл да знае, че вие сте наблизо, нали?

— Не, аз бях зад един храст.

— И фотоапаратът ви изглежда хубав.

— Струваше ми доста пари.

— В такъв случай, той със сигурност е искал да го открадне. Трябва да си е мислил, че го е споходил голям късмет. Нека да ви разкажа за Устър. Когато го срещнах за първи път, това беше в един антикварен магазин. Бях отишъл там със сър Уоткин Басет, моят бъдещ тъст. Той колекционира стари сребърни предмети. Та сър Уоткин беше подпрял чадъра си на някаква мебел. Устър е бил там, обаче се е спотайвал, така че не го видяхме.

— В някой тъмен ъгъл, може би.

— Или зад нещо. Когато го забелязахме, той се опитваше да се изниже с чадъра на сър Уоткин.

— Доста хладнокръвно.

— Той е хладнокръвен колкото си иска. Такива като него са винаги хладнокръвни.

— Предполагам. Изисква ледени нерви.

Да ви кажа, че кипях от оправдано възмущение, ще бъде твърде меко казано. Както бях писал някъде другаде, има готово обяснение за моето поведение. Въпросната сутрин бях излязъл без чадъра си и напълно забравяйки за това, съм взел този на стария Басет, подчинявайки се на първичния инстинкт, който кара човек без чадър да посегне на най-близкостоящия подобен предмет, като цвете, стремящо се към слънцето. Несъзнателно, разбира се.

Споуд продължи. Бяха млъкнали за момент, без съмнение, за да размишляват върху моето престъпление. Гласът му беше на човек, който приближава най-важния момент в разказа си:

— Едва ли ще повярвате, но скоро след това той се появи в Тотли Тауърс, къщата на сър Уоткин в Глостършир.

— Невероятно!

— Очаквах, че така ще реагирате.

— Маскиран, разбира се. Перука? Изкуствена брада? Бузите му намазани със сок от орех?

— Не, дойде съвсем открито, поканен от бъдещата ми съпруга. Тя изпитва някакво сантиментално съжаление към него. Мисля, че се надява да го превъзпита.

— Момичетата са си момичета.

— Да, но бих желал да не са.

— Смъмрихте ли бъдещата си съпруга?

— Тогава не бях в състояние.

— Мъдро, може би, във всеки случай. Веднъж аз смъмрих момичето, за което исках да се ожения, а тя ме напусна и тръгна с някакъв борсов агент. И какво стана?

— Той открадна един много ценен сребърен предмет. Една сребърна каничка за сметана. Наричат я „Сметанената крава“.

— Моят доктор ми забранява сметаната. Вие разбира се го арестувахте?

— Не можахме. Нямахме доказателства.

— Но вие знаехте, че той го е направил?

— Бяхме сигурни.

— Винаги така се получава. Виждали ли сте го оттогава?

— Това вече няма да повярвате. Той пак дойде в Тотли Тауърс!

— Невъзможно!

— Пак поканен от бъдещата ми жена.

— Това не е ли госпожица Басет, която пристигна снощи?

— Да, това е Маделин.

— Прекрасно момиче! Срегнах я в градината преди закуска. Моят доктор ми препоръчва глътка чист въздух рано сутрин. Знаете ли, тя мисли, че росата, която виждаме по тревата, са булчински воали на елфи?

— Тя има доста своеобразно въображение.

— Предполагам, че нищо не може да се направи. Но вие разказвахте за второто посещение на този Устър в Тотли Тауърс. Открадна ли нещо този път?

— Кехлибарена статуетка на стойност хиляда лири.

— Определено добре се справя — каза типът с фотоапарата, както ми се стори със завист, примесена с възхищение. — Надявам се, че са го арестували?

— Да. Прекара нощта в местния затвор. Но на другата сутрин сър Уоткин се смили и го освободи.

— Неуместна доброта.

— И аз така мисля.

Фотографът спря да разпитва повече по този въпрос, въпреки че сигурно си мислеше, че семейство Басет са най-тъпите хора, които някога е срещал.

— Е, много съм ви задължен за всичко, което ми разказахте за този Устър и предупреждението да съм нащрек. Нося един много скъп предмет от старо сребро и се надявам да го продам на господин Травърс. Ако Устър научи за това, той ще се опита да го свие. Но мога да ви кажа, че ако го спипам, няма да има разни глупости от рода на само една нощ в затвора. Той ще получи най-строгата присъда, която съдът може да произнесе. А сега, какво ще кажете за една кратка партия билиард преди вечеря. Моят доктор ми препоръчва малко ненатоварващи упражнения.

— С удоволствие.

— Да тръгваме тогава.

След като изчаках да се махнат, влязох в гостната и се отпуснах на един диван. Бях дълбоко покъртен. Ако си мислите, че хората обичат да слушат такива неща, дете Споуд надрънка за мен, грешите. Пулсът ми биеше ускорено, а челото ми се овлажни като на селски ковач. Изпитвах вопиюща нужда да пийна нещо алкохолно за

освежаване и точно когато бях изплезил почернелия си вече в основата език, да пукна, ако това не беше Джийвс, който влизаше с поднос, съдържащ всичко необходимо за случая. Може би знаете, че санбернарите в Алпите имат подобно поведение и затова се радват на голямо уважение.

Първоначалният екстаз, който породи у мен, се смеси с учудването, че е влязъл в ролята на виночерпец. Това задължение беше по право от компетентността на Сепингс, икономът на леля Даля.

— Здравей, Джийвс!

— Добър вечер, сър. Разопаковах нещата ви. Да ви сипя ли едно уиски със сода?

— Разбира се. Но ти с какво се занимаваш? Това много ме озадачава. Къде е Сепингс?

— Той си легна, сър, след стомашна криза, предизвикана от отдаването му без мярка на обяда на мосю Анатола. В момента съм поел задълженията му.

— Много благородно от твоя страна. Също и заедо влизаш точно в този момент. Преживях шок, Джийвс.

— Съжалявам да го чуя, сър.

— Знаеше ли, че Споуд е тук?

— Да, сър.

— И госпожица Басет?

— Да, сър.

— Все едно, че сме в Тотли Тауърс.

— Разбирам удивлението ви, сър, но останалите гости можем да отбягваме.

— Да, и като ги отбягвам, те какво правят? Ходят насам-натам и разправят на хора с панамени шапки, че си хибрид между продавач на късметчета и някой от ония, дето крадат чанти по гарите — отвърнах аз и с няколко думи му направих резюме на думите на Споуд.

— Много обезпокоително, сър.

— Много. И ти, и аз знаем колко добри бяха намеренията ми за всичко, което направих в Тотли. Ами ако Споуд разкаже на леля Агата?

— Малко вероятно, сър.

— Дано да е така.

— Но знам как се чувствате, сър. Боклук краде тоз, който кесията ми е откънал. Тя дреболия е, не ценност. Била е моя — негова сега е,

а по-преди е служила на други. Посегне ли обаче на доброто име, ще ме лиши от туй, с което той богат не ще да стане, но мене просяк ще остави.

— Съвсем точно. Твое ли е?

— Не, сър, на Шекспир.

— Шекспир е казал доста хубави неща.

— Намирам, че се харесва на всички, сър. Да ви забъркам ли още едно?

— Да, и то колкото можеш по-бързо.

Джийвс довърши санбернарския си акт и се оттегли, а аз отпивах от втората си чаша (вече по-бавно, отколкото първата), когато вратата се отвори и в стаята нахълта леля Далия — с най-розовите бузи и най-жизнерадостното настроение.

ГЛАВА 6

При срещите ми с тази роднина винаги си мисля как е възможно една сестра — да я наречем сестра А — може да бъде толкова различна от друга сестра, която ще наречем сестра Б. Леля Агата например е слаба, висока и прилича малко на лешояд от пустинята Гоби, докато леля Даля е ниска и набита като меле по средата на мач по ръгби. По характер също са много различни. Леля Агата е студена и високомерна, предполагам неумолима, когато прави човешки жертвоприношения по пълнолуние, както говори мълвата за нея, а отношението ѝ към мен винаги е било като на строга гувернантка и ме кара да се чувствам шестгодишен, току-що хванат да крада сладко от килера; докато леля Даля е весела и добродушна като персонаж от коледна пантомима. Странно.

Приветствах я с едно шумно: „Здравей!“, като и в двете срички ясно се долавяха уважение и синовна обич. В добавка ѝ залепих една целувка на челото. По-нататък щях да я подхвана защо е напълнила къщата със Споудовци и Маделин-Басетки, и разни надуты простацы с панамени шапки, но засега това щеше да почака.

Тя отвърна на поздрава ми с един от нейните груби ловджийски викове: „Хо-хо-хойкс“, ако си спомням правилно. Очевидно, щом известно време си живял със семейство Куорн и семейство Пичли, добиваш навика да се отклоняваш от стандартния английски.

— Ето те и тебе, Бърти.

— По-точно не можеш и да го кажеш. Цял-целеничък и готов за подвизи.

— Жаден както винаги, забелязвам.

— Само за лекарство. Преживях шок.

— От какво?

— От факта, че онази досада Споуд също е поканен — казах, усещайки, че по-добър преход към моето контраобвинение не бих могъл да измисля. — Как, по дяволите, ти хрумна да поканиш този дявол в човешки образ тук? — попитах, тъй като знаех, че тя споделя

мнението ми за седмия граф на Сидкъп. — Толкова пъти си ми казвала, че той е една от най-ужасните грешки на природата. И на всичко отгоре, против всичките си принципи, започваш да го уважаваш, ако разбираш какво искам да кажа. Трябва да си превъртяла, стара ми родственице.

Накарах ѝ се жестоко и сигурно си представяте как бузите ѝ са пламнали от срам, не че това можеше да се забележи, имайки предвид загара на лицето ѝ след всичките тези зимни ловувания, но видно тя беше непо... такава, неподатлива към критика. Тя остана, както Анатоли би се изразил, студена като няколко изстудени краставици.

— Джинджър ме помоли. Той иска Споуд да агитира за него на тези избори. Слабо го познава.

— Бих искал и аз само слабо да го познавам.

— Всяка помощ сега е добре дошла, а Споуд е от онези златоусти оратори, за които само си чел. Изключително надарено чене. Би могъл да влезе в Парламента, без даже да се напегне.

Смея да кажа, че беше напълно права, но никак не ми се славословеше този Споуд. Изразих ясно моето неудоволствие с тези груби думи:

— Тогава защо не опита?

— Не може, бедно ми кретенче. Той е лорд.

— Не пускат ли лордове там?

— Не, не пускат.

— Разбирам — казах, доста впечатлен от факта, че Камарата на общините поставяше все пак някаква бариера. — Е, в такъв случай вината ти не е чак толкова голяма, колкото си мислех. Как се спогаждате?

— Избягвам го, доколкото е възможно.

— Мъдро. И аз ще правя така. А сега за Маделин Басет. И тя е тук. Защо?

— О, Маделин дойде на езда. Искаше да е близо до Споуд. Необикновено желание, наистина. Може да се каже извратено. И Флорънс Крей е тук — да помага за кампанията на Джинджър, разбира се.

Видимо се стреснах. Всъщност подскочих на около една педя, все едно шиш или кука за плетене беше минала през седалката на стола ми.

— Искаш да кажеш, че и Флорънс е тук?

— Начело на парада. Изглеждаш ми притеснен.

— Ами нервирам се. И през ум не ми е минавало, че като дойда тук, ще попадна на такъв популационен бум.

— Кой ти е разказвал за популационни бумове?

— Джийвс. Това е една от любимите му теми. Той казва, че ако не се вземат мерки скоро...

— Обзалагам се, че е казал: „Ако своевременно не се предприемат стъпки от съответните инстанции...“

— Всъщност, точно така го каза: „Ако своевременно не се предприемат стъпки от съответните инстанции, скоро половината от населението на света ще трябва да седи на главите на останалата част.“

— Няма нищо страшно, ако си на втория етаж.

— И това го има, разбира се.

— И все пак няма да е много удобно. Ще трябва да се пази равновесие.

— Наистина.

— И не можеш да отидеш на разходка, ако искаш да се поразтъпчеш. Още по-малко да отидеш на лов.

— Никак даже.

Поразмишлявахме малко върху това, което ни предстоеше и си спомням, че дори сегашната ситуация със Споуд, Маделин и Флорънс в имението беше за предпочитане. Естествено че се сетих и за чичо Том. Горкичкият стар веселяк, сигурно е на ръба на нервна криза. Дори един-единствен посетител е твърде много за него.

— Как се чувства чичо Том при това нашествие в неговата колиба? — попитах.

Тя ме изгледа странно или по-скоро недоверчиво.

— Да не би да очакваше да го намериш тук да си свири на банджо? Горкото ми малоумниче, ами че той отпраши за Южна Франция в мига, в който узна каква опасност го грози. Вчера получих картичка от него. Прекарва си чудесно и би желал и аз да съм с него.

— И ти търпиш цялата тази пасмина да опустошава имението?

— Бих предпочела да са някъде другаде, но ги понасям с търпението на светец, защото мисля, че така помагам на Джинджър.

— Как вървят нещата в тази насока?

— Бих казала, че шансовете са петдесет на петдесет. И най-дребното нещо може да наклони везните. След ден-два ще има дебат с опонента и от това зависи много или по-скоро всичко.

— Кой е опонентът?

— Местен талант. Адвокат.

— Джийвс казва, че Маркет Снодсбъри е много консервативно селце и ако избирателите научат за миналото на Джинджър, ще го натирят без да му подадат даже шапката.

— Той има ли минало?

— Не бих го нарекъл така. Бих го определил като обикновени случки. По времето, когато не беше попаднал под магията на Флорънс, той беше доста предразположен към замерване с яйца на електрическия вентилатор, за което биваше и често изхвърлян. От време на време попадеше и в пандиза заради кражба на полицейски шлемове по време на годишното състезание с лодки. Това дали ще му отнеме гласове?

— Да му отнеме гласове? Ако това стане известно в Маркет Снодсбъри, съмнявам се дали изобщо ще спечели един-единствен глас. В големия град това може да остане незабелязано, но не и в Маркет Снодсбъри. Така че, за Бога, не дрънкай на всеки срещнат за това.

— Изглеждам ли ти на такъв, скъпа стара родственице?

— Точно на такъв, бих казала. Сам знаеш каква тиква дебела си.

Щях хубаво да ѝ отвърна на тази клевета, при това доста остро, но прилагателното, което тя използва, ми напомни, че през целия този дълъг разговор не бях я питал за онзи тип с фотоапарата.

— Между другото, за кого твърдиш, че е дебел?! — попитах аз.

— Такъв, който се тъпче с храни, съдържащи нишесте и не внимава за калориите, предполагам. За какво, по дяволите, говориш?

Разбрах, че въпросът ми е бил твърде рязък. Побързах да се изясня:

— Докато се разхождах из имението преди малко, срещнах един охранен субект с панамена шапка с розова панделка и се чудех кой ли е и по какъв начин е отседнал тук. Не ми прилича на някой, на когото ще постелеш килимче с надпис: „Добре дошъл!“. Направи ми впечатление на главорез първо качество.

Като че ли думите ми докоснаха някаква струна в душата ѝ. Тя стана бързо, отиде до вратата и я отвори, след това приближи френския

прозорец и погледна навън, очевидно, за да се увери, че никой освен мене няма да чуе. Шпионите в книгите правят същите неща, когато трябва да кажат нещо поверително.

— Мисля, че трябва да ти разкажа за него — каза тя.

Дадох да се разбере, че съм много внимателен слушател.

— Това е Л. П. Рънкъл и от теб искам да използваш целия си чар, с който разполагаш. Трябва да спечелим благоразположението му и да му се подмазваме.

— Защо, важна клечка ли е?

— Важна и още как. Той е голям финансист — „Рънкълс Ентърпрайзис“. Тъпкан е с пари.

Тези думи можеха да означават само едно нещо.

— Надяваш се да го привлечеш?

— Такава е целта ми, наистина. Но не за мен. Искам да издействам от него една кръгла сума за Тъпи Глосъп.

Споменатият беше племенник на сър Родерик Глосъп, известният специалист по нервни болести и доста мръднал доктор, един от най-добрите ми приятели днес, но преди време предизвикваше у мен само страхове и загриженост. Той ме нарича Бърти, а аз него — Роди.

Тъпи е една от най-големите ми дружки, въпреки че веднъж ме подведе да се обзаложим, че не мога да премина цялото разстояние над басейна в Клуба на търтеите, като използвам само провесените от тавана халки и когато стигнах до последната халка, открих, че той я е вързал на примка. В този момент не ми оставаше нищо друго, освен да цопна във водата, така както си бях, в безупречно вечерно облекло. В продължение на доста време тази случка беше като нож в сърцето ми, но накрая Времето, този велик лечител, изглади нещата и аз му простих. Тъпи беше сгоден от дълго време за дъщерята на леля Далия — Анджела — и така и не разбрах защо още не са забили сватбените камбанки. Всеки ден очаквах да бъда поканен да разрежа сватбената торта, но поканата така и не дойде.

Естествено попитах дали Тъпи не е в затруднено финансово положение, а тя каза, че не проси хляба си и не рови из боклуците за недопушени фасове, но все пак не разполага с достатъчно в наличност, за да се ожени.

— И то благодарение на Л. П. Рънкъл. Ще ти разкажа цялата история.

— Моля те.

— Виждал ли си някога покойния баща на Тъпи?

— Веднъж. Помня го. Мечтателно старче — типичния разсеян професор.

— Беше химик-изследовател или както там му викат и работеше за „Рънкълс Ентърпрайзис“ — точно от тези, дето си ги гледал по филмите — с бели престилки и току надничат в разни епруветки. И един ден той открил това, което по-късно станало известно като Магическите дражета на Рънкъл — малки таблетки против главоболие. Сигурно ги знаеш.

— Знам ги много добре. Отлично действат срещу махмурлук, въпреки че не могат да се сравняват със съживителното на Джийвс — негов патент. Много са популярни в „Търтеите“. Познавам десетина членове, които се кълнат в тях. Сигурно докарват цяло състояние?

— Така е. Харчат се като вълнените долни гащи в Исландия.

— Тогава защо Тъпи е зле с парите? Не ги ли е наследил?

— Съвсем не.

— Нещо не разбирам. Говориш с недомлъвки, стара родственице — казах и вложих в тона си жилка на раздразнение, защото ако има нещо, което да ме дразни, това е някоя леля да ми говори с недомлъвки. — Ако тези проклети дражета са принадлежали на бащата на Тъпи, то...

— Л. П. Рънкъл претендирал, че не са. Бащата на Тъпи работел при него на заплата и една точка в договора гласяла, че всички открития, направени в „Рънкълс Ентърпрайзис“ са собственост на „Рънкълс Ентърпрайзис“. Така че, когато старият Глосъп умрял, той не оставил много на сина си, докато Л. П. Рънкъл разцъфтявал като зелено лаврово дръвче.

Никога не бях виждал зелено лаврово дръвче, но разбирах какво има предвид.

— Тъпи не е ли могъл да го съди?

— Щеше неминуемо да загуби. Договорът си е договор.

Разбрах какво иска да каже. Също като по времето, когато тя издаваше седмичника „Будоарът на Милейди“, а аз написах статията „Какво носи добре облеченият мъж“. Даде ми пакет цигари за нея, а статията остана нейна собственост. Не че съм получавал предложения от Франция, Германия, Италия, Канада или Съединените щати, но ако

бях, нямаше да мога да ги приема. Моят приятел Боко Фитълурт, който си изкарва прехраната с писане, ми каза, че е трябвало да й продам авторските права само на първите части, но тогава изобщо не се замислих над това. Стават и такива грешки. За такива работи човек се нуждае от агент, разбира се.

Все пак мисля, че Рънкъл е трябвало да включи някаква точка, според която и бащата на Тъпи да получи нещо от тази работа. Казах това на леля и тя се съгласи с мен.

— Разбира се, че е трябвало. Морално задължение.

— Това само потвърждава мнението ми, че Рънкъл е гадина.

— Най-отвратителната. И на всичко отгоре ми казва, че са го предупредили, че ще го посветят в рицарство по време на Новогодишните награждавания в двореца.

— Как могат да посвещават такъв тип?

— Ами че те точно такива посвещават. Известен бизнесмен. Голяма работа. Принос в Британската външна търговия.

— И все пак е гадина.

— Безспорно е гадина.

— Тогава какво прави тук? Ти обикновено не си нарушаваш принципите да не забавляваш гадове. Споуд може. Разбирам защо му позволяваш да отравя имението, въпреки че съм против. Той държи речи в полза на Джинджър и според теб го прави доста добре. Но защо Рънкъл?

Тя каза: „а-ха“ и като я попитах защо казва „а-ха“, ми отговори, че се е замислила за тънката си хитрост, а когато я запитах какво има предвид под тънка хитрост, тя отново каза: „а-ха“. Така можеше да си говорим безкрайно, но след малко тя се дотътри до вратата, отвори я, след това погледна през френския прозорец и обясни:

— Рънкъл дойде тук с надеждата да продаде на Том някаква стара сребърна дреболия за колекцията му и тъй като Том се беше покрил, а Рънкъл беше пътувал отдалече, трябваше да го подслоня за през нощта, но по време на вечеря неочаквано ме осени вдъхновението. Помислих си, че ако го убедя да поостане още и го тъпча денонощно с произведенията на Анатоли, може и да го умилостивя.

Беше спряла да говори с недомлъвки. Този път разбрах всичко.

— Така че да можеш да поговориш с него да отпусне на Тъпи малко от придобитите по нечестен начин печалби?

— Точно така. Дебна подходящия момент, а когато той настъпи, ще действам светкавично. Казах му, че Том ще се върне до ден-два, което никога няма да стане, защото Том не би приближил и на петдесет мили, докато не дам сигнал: „Чисто е“, така че Рънкъл се съгласи да остане.

— И как вървят нещата?

— Изгледите са добри. Той омеква с всяко ядене. Снощи Анатоли предложи своя *Mignonette depoulet Petit Due* и той се нахвърли върху него като тения, която е била от седмици на диета. Когато гълташе последната хапка, блясъкът в очите му означаваше само едно нещо: още няколко такива вечери и номерът ще мине.

Скоро след това тя ме остави, за да се преоблече за вечеря.

Ободрен от мисълта, че след десет минути ще съм насаме със супата и рибата, аз останах на мястото си, потънал в размисъл.

Странно, колко често изпадах в подобно състояние тези дни. Това просто показва как животът се променя. Не мисля, че по-рано ми се е случвало да потъвам в размисъл повече от веднъж на месец.

ГЛАВА 7

Едва ли има нужда да ви казвам, че заплетеният случай на Тъпи, така обрисован от старата кръвна роднина, ме беше заинтригувал сериозно. Сигурно сте на мнение, че човек, който е способен да се обзаложи с вас, че не можете да преминете над басейна е Клуба на търтеите, като използвате само халките, като при това е направил от последната примка, не заслужава никакво съчувствие. Но, както ви бях казал, агонията на този епизод беше отдавна утихнала и положението, в което Тъпи се намираше, предизвикваше у мен болка и състрадание. И макар да се престорих, че смятам плана на старата роднина да размекне сърцето на Л. П. Рънкъл за добър, аз всъщност не вярвах той да свърши работа. Доникъде няма да стигнеш, ако тъпчеш с обилна храна тип, който носи панамена шапка като неговата. Единственият начин да принудиш такъв като Рънкъл да се раздели с част от парите си, е да го отвлечеш, да го затвориш в мазето на някоя отдалечена воденица и да пъхаш запалени кибритени клечки между пръстите на краката му. Но дори тогава той вероятно ще ти даде чек без покритие.

Разкритието за закъсацията на Тъпи наистина беше изненадващо за мен. Знаете как е с приятелите, с които сте постоянно заедно: ако изобщо се замисляте за финансовото им състояние, то вие си казвате, че нямат никакви проблеми. Никога не ми е минавало през ум, че Тъпи може да изпадне в такава сериозна парична недостатъчност, но сега вече разбирах защо е било това забавяне на събирането на епископа и останалите свещеници и започването на шоуто. Мисля, че чичо Том би помогнал много, ако му разрешат, тъй като от проблемния артикул той имаше с чували, но Тъпи си имаше своята гордост и съвсем естествено би се противопоставил на самата идея да бъде издържан от тъста си. Наистина с банкова сметка като неговата, не би могъл разбира се да заведе Анджеला да подпишат, но любовта си е любов. Побеждава всичко, както казват.

След като поразсъждавах за Тъпи около пет минути, смених посоката и започнах да разсъждавам за Анджеला, към която изпитвах

истинска братска обич. Тя бе определено приятна млада сладурана и точно от типа, дете стават добри съпруги, но въпросът е там, че не можеш да бъдеш добра съпруга, ако другата половина от брачната двойка няма достатъчно пари, за да се ожени за теб. На практика единственото нещо, което можеш да направиш, е да кършиш пръсти, да се въртиш насам-натам и да се надяваш нещо да стане. С две думи, едно изтощително очакване. Представях си как цялото това положение кара Анджела да мокри възглавниците със солени сълзи.

Открил съм, че когато човек се замисли, винаги трябва да скрие лицето си в шепи — така мисълта се концентрира и умът не се разсейва. Сега направих точно това и се справях доста добре, когато изведнъж получих странното усещане, че не съм сам в стаята. Долових присъствие, ако смятате, че така звучи по-добре, и не грешах. Отмествайки ръцете си и поглеждайки нагоре, видях, че до мен е застанала Маделин Басет.

Това беше неприятен шок. Не че тя е последният човек, когото бих искал да видя. Начело на списъка е Споуд, а Л. П. Рънкъл веднага след него, но с радост бих се лишил и от нейната компания. Както и да е, аз се изправих вежливо и мисля, че в маниерите ми нямаше нищо, навеждащо на мисълта, че в този момент бих желал да я цапардосам с някоя тухла. Все пак умея добре да прикривам чувствата си. Въпреки това зад спокойната ми фасада се криеше смущението, което винаги ме обзема при всяка наша среща.

С погрешната представа, че съм безнадеждно влюбен и дори залинял по нея, винаги когато пътищата ни се пресекат, тази Маделин не пропуска да ми хвърли един такъв поглед, пропит с нежно съжаление, както направи впрочем и сега. Погледът ѝ беше толкова разтапящ, че успях да възвърна самообладанието си едва когато се сетих, че за мое щастие сега тя е сгодена за Споуд. Когато беше сгодена за Гъси Финк-Нотъл, винаги съществуваше опасността да се отметне, имайки предвид що за чешит беше Гъси с неговата колекция от боклуци. Но в сгодяването ѝ със Споуд имаше нещо наистина успокояващо. Защото, каквото и да ви е мнението за него, не можете да отречете, че той е седмият граф Сидкъп, а всяко момиче, успяло да се докопа до някой седми граф Сидкъп със замък в Шропшир и доход от двадесет хиляди лири на година, едва ли е склонно да се отметне от годежа.

След като ми отправи характерния си поглед, Маделин заговори с глас, наподобяващ бълбукане на захарен сироп, изливащ се от каничка.

— О, Бърти, колко се радвам да те видя отново. Как си?

— Добре. А ти?

— Добре.

— Това е чудесно. Как е баща ти?

— Добре.

Не се зарадвах особено на тази вест. Отношенията ми със сър Уоткин бяха такива, че повече би ме зарадвала новината, че е хванал чума и няма изгледи да се оправи.

— Чух, че си тук — казах.

— Да, тук съм.

— И аз така чух. Добре изглеждаш.

— О, аз съм много, много добре и толкова щастлива.

— Това е добре.

— Всяка сутрин се събуждам с увереността, че ми предстои най-хубавия ден. Днес танцувах на ливадата преди закуска и след това отидох в градината да поздравя цветята с „добро утро“. В една от цветните лехи беше заспал сладък черен котарак. Аз го вдигнах и танцувах с него.

Не ѝ го казах, но по-голям гаф от този не би могла да направи. Ако има нещо на света, което Огъстъс (това е котарака, за който тя спомена) мрази, това е някой да наруши съня му. Сигурно доста я е ругал, макар и в полусънно състояние. Предполагам, че тя е взела това за мъркане.

Маделин бе млъкнала, очаквайки някакъв коментар за малоумните си постъпки, така че казах:

— Еуфория.

— Какво?

— Така се нарича твоето състояние. Знам го от Джийвс.

— А-ха, разбирам. Аз просто го наричам щастие, щастие, щастие.

След като каза това, тя се сепна, потрепери и скри лице в ръцете си, все едно, че е на прослушване за някоя роля и трябва да изиграе угризение на съвестта.

— О, Бърти!

— Да, кажи.

— Толкова съжالياвам.

— Ъ?

— Толкова е нетактично от моя страна да ти разказвам за щастиято си. Трябваше да се сетя как изживяваш всичко това. Видях как лицето ти се сгърчи от болка, когато влязох и не мога да ти обясня колко много съжالياвам, че аз съм причината за тази болка. Животът не е лесен, нали?

— Не много.

— Труден е.

— Тук-там.

— Трябва само човек да бъде смел.

— Горе-долу така е.

— Не трябва да губиш кураж. Кой знае? Може би твоето щастие те чака някъде. Някой ден ще срещнеш друго момиче, което ще те накара да забравиш, че някога си ме обичал. Е, не съвсем. Мисля, че ще остана завинаги някъде в паметта ти, някъде дълбоко в сърцето ти. Ще ти се явявам като мил, нежен призрак, когато гледаш слънчевия залез на летните вечери, а нейде в храстите птичките ще пеят своите приспивни песни.

— Не бих се изненадал — казах, защото учтивостта изискваше да се каже нещо в подобни случаи. — Като че ли си се понамокрила — добавих, за да сменя темата. — Да не е валяло, докато си била навън?

— Малко, но почти не забелязах. Казвах „лека нощ“ на цветята.

— О-о, ти им казваш също и „лека нощ“?

— Разбира се, иначе бих наранила нежните им чувства.

— Добре си решила да влезеш на сухо. Можеше да хванеш лумбаго.

— Не затова влязох. Видях те през прозореца и исках нещо да те питам. Нещо много, много важно.

— Така ли?

— Но ми е толкова трудно. Ще трябва да те попитам както пише в книгите. Знаеш как питат в книгите.

— Кой какво питат в книгите?

— Детективите и тем подобни. Бърти, сега по-добре ли си?

— Моля?

— Разбираш какво имам предвид. Отказа ли се от кражбите?

Засмях се безгрижно.

— О, съвсем.

— Толкова се радвам. Вече не чувстваш това непреодолимо желание, нали? Победил си страстта. Казах на татко, че това е било като някаква болест. Казах, че не си могъл да се въздържиш.

Спомних си, че беше представила тази теория на любимия си татко. В това време аз се криех зад един диван — нещо, което бях принуден да правя по-често, отколкото ми се искаше, а сър Уоткин беше отговорил доста рязко, както ми се стори, че точно навикът ми да не се въздържам да слагам ръка на всичко, до което се докопам, е нещото, което не приема. Друго момиче би се задоволило с това, но не и Маделин Басет. Тя цялата беше изтъкана от любопитство.

— При психиатър ли се лекува или само с усилия на волята?

— Само с усилия на волята.

— Чудесно. Толкова се гордея с теб! Борбата трябва да е била ужасна.

— Горещо-долу.

— Ще пиша на татко и ще му разкажа...

Тук тя спря и сложи ръка на лявото си око. За човек с моята интуиция не бе трудно да разбере какво се бе случило. Френският прозорец беше отворен, мушици на рояци влизаха, излизаха и изобщо се щураха насам-натам. Човек трябва винаги да си има едно наум за това, когато е в английската провинция. В Америка, разбира се, използват паравани, които карат летящите гадини да се чувстват неудобно, но в Англия това приспособление досега не е намерило подходяща почва и мушиците естествено си живеят живота — препускат насам-натам и от време на време влизат в очите на хората. Една от тях беше влязла в окото на Маделин.

Аз съм последният, който ще отрече, че възможностите на Бъртрам Устър нямат предел, но има една област, в която съм ненадминат. В отстраняването на неща, попаднали в очите на хората, не отстъпвам на никого. Знам какво се казва и какво се прави в такива случаи.

Съветвайки я да не търка окото, аз се доближих до нея с кърпичка в ръка. Спомням си, че уменията при операции от този род научих в Тотли от Гъси Финк-Нотъл, който извади мушица от окото на Стефани Бинг, сега преподобната госпожа Стинкър Пинкър и бяхме на

едно мнение, че може да се постигне успех само ако се постави едната ръка под брадичката на пациента, за да се обездвижи главата. Ако не извършите тази предварителна подготовка, усилията ви ще останат напразни. Ето защо това беше първото нещо, което направих, но както си му е присъщо, Споуд беше избрал точно този момент да влезе и да ни сгаси в тази, така да се каже, деликатна близост.

Признавам, че е имало моменти, когато съм се чувствал по-уютно. Споуд, освен че има физиката на гигантска горила, има още и темперамента и зловния нрав на сприхав тигър, които го правят лесна плячка на, както казва Джийвс, „зеленоокий исполин, що гаври се с плътта, преди да я ухапе“, т.е. ревността. Обикновено щом такъв човек те свари да държиш брадичката на любимото му момиче, е повече от вероятно да направи опит да разгледа вътрешностите ти, така че, за да избегна това, го поздравих с цялото безгрижие, което съм способен да изиграя пред публика.

— О-о, здравей, Споуд, стари приятелю, искам да кажа, лорд Сидкъп, стари приятелю. Та ето ни тук всички заедно, значи. Джийвс ми каза, че сте тук, а леля Далия разправя, че направо сте шашнали електората с ораторските си способности в полза на Консервативната партия. Трябва да е много приятно да може човек така. То си е дар Божии, разбира се. Някои го имат, някои — не. Аз не мога да говоря пред хора, дори това да е последното желание на умиращата ми баба. Сигурно ще се изтъпая там, отваряйки и затваряйки уста като златна рибка. Вие сте друго нещо, обаче. Само като се прокашляте и думите потичат като сироп. Страшно ви са възхищавам.

Миролубиво и добронамерено, нали? На по-благ мехлем от този и то в такава изобилие едва ли съм способен. Сега вече очаквате, че той ще се усмихне глупаво, ще затъпче на едно място и ще измънка едно: „колко мило от твоя страна... тези думи...“ или нещо от този сорт. Вместо това обаче той само пристъпи към мен, издавайки гъгнешки звуци на бас от операта, задавен от рибя кост, и аз трябваше сам да поддържам бремето на разговора.

— Тъкмо вадох една мушица от окото на Маделин.

— О?

— Опасна напаст са тези мушици. Трябва да пипне опитна ръка.

— О?

— Мисля, че вече всичко е наред.

— Да, благодаря ти много, Бърти.

Това го каза Маделин, не Споуд. Той продължаваше да ме гледа свирепо, а тя продължи да си опява.

— Бърти е толкова умен.

— О?

— Не знам какво бих правила без него.

— О?

— Той показва изключително присъствие на духа.

— О?

— И все пак, толкова съжалявам за бедната мушица.

— Тя сама си го изпроси — отбелязах аз. — Нападателят безспорно беше тя.

— Да, сигурно си прав, но... — обезмушеченото ѝ око зърна часовника над камината и тя изписка тревожно. — Мили боже, толкова ли е късно? Трябва да бързам.

И излезе.

И аз се канех да направя същото, но Споуд ме задържа с едно рязко: „Един момент!“.

Има много начини да кажеш: „Един момент“. Това беше един от най-гадните, произнесен със стържене в гласа.

— Искам да си поприказваме, Устър.

Никога не изгарям от желание за разговор със Споуд, но ако бях сигурен, че просто иска да продължи със своето „О?“, щях да го слушам с удоволствие. Обаче нещо ми подсказваше, че той възнамерява да ми демонстрира по-богат речник и аз заотстъпвах към вратата.

— Някой друг път, а?

— Не друг път, по дяволите. Сега!

— Ще закъснея за вечеря.

— Няма да закъснееш. А ако ти затъкна ченето в гърлото, както най-вероятно ще се случи, ако не слушаш внимателно какво ти говоря, изобщо няма да си в състояние да вечеряш.

Това ми прозвуча доста правдоподобно. Реших да надам едно ухо, както се казва. „Говорете“ — казах и той заговори, понижавайки гласа си до дрезгаво ръмжене и затруднявайки ме в голяма степен да следя за какво става дума. Както и да е, успях да схвана думите „чета“

и „книга“ и това ме покоопити. Ако това щеше да е литературна дискуссия, нямах нищо против да обменим някои възгледи.

— Книга? — попитах.

— Книга.

— Искате да ви препоръчам някоя книга? Е, разбира се, това зависи от вкуса на читателя. Джайвс е изключително щастлив, когато се уедини със своите Спиноза или Шекспир. Аз, от друга страна, си падам повече по романите с напрегнат сюжет и тези от типа „кой го извърши?“. За типа „кой го извърши?“ Агата Кристи е винаги безопасен избор. За романите с напрегнат сюжет...

На това място спрях, защото Споуд ме бе нарекъл с много оскърбителни имена и ми бе казал да спра с бръщолевенето, а моята политика е винаги да спирам с бръщолевенето, когато ми го каже мъж с ръст над два метра и пропорционална ширина. Аз млъкнах и той продължи:

— Казах, че мога да те чета като разтворена книга, Устър. Знаем ти игричките.

— Не ви разбирам, лорд Сидкъп.

— Тогава трябва да си точно толкова голямо магаре, колкото изглеждаш, което говори много. Имам предвид поведението ти спрямо моята годеница. Като влязох в стаята, те сварих да я милваш по лицето.

Тук трябваше да го поправя, за да изясним някои недоразумения.

— Само брадичката.

— Ба! — каза той или нещо друго, което прозвуча така.

— А трябваше да направя това, за да извадя мушицата от окоето й. Просто бях прихванал главата й да не мърда.

— Ти направо я изяждаше с очи.

— Не.

— Ще извиняваш. Аз имам очи и знам кога един мъж е прихванал една брадичка сластолюбиво и кога не. Ти беше очевидно доволен да използваш това извинение, за да омърсиш лицето й с гнусните си пръсти.

— Грешите, лорд Сидкъп.

— Както вече казах, знам ти игричките. Опитваш се да ме отстраниш, да я спечелиш с коварство и това, което искам да предоставя на вниманието ти и ти го подчертавам недвусмислено, е, че ако още веднъж опиташ нещо подобно, най-добре за теб ще бъде да

подпишеш полица с някоя застрахователна компания и то в най-скоро време. Ако си въобразяваш, че след като си гост в къщата на леля си, бих се поколебал да те просна на поляната и да потанцувам върху останките ти с подковани ботуши, много грешиш. Бих искал да знаеш, че случайно съм си взел един чифт подковани ботуши.

Изглежда намери финалната реплика за много добра и излезе от сцената. Последвах го след кратък интервал, в който напрегнато премислях казаното от него. Оттегляйки се в стаята си, заварих Джийвс, който ме погледна с неодобрение. Той знае, че й десет минути са ми достатъчни, за да се преоблека, но гледа на бързането с недобро око, защото счита, че в резултат на това папионката, дори и правилно вързана, не достига ефекта на съвършенството.

Пренебрегнах мълчаливото порицание в погледа му. След като бях срещнал погледа на Споуд, проклет да съм, ако този на Джийвс можеше да ме сплаши.

— Джийвс — попитах, — мисля, че си доста добре запознат с одите... древни и съвременни. Кои бяха ония, кръстосвали насам-натам в търсене на плячка?

— Войниците от Мидиан, сър.

— Точно така. Споуд беше ли споменат като един от тях?

— Сър?

— Питам, защото той дебне наоколо, все едно че е родом от Мидиан. Нека да ти разкажа.

— Страхувам се, че няма да бъде възможно, сър. Гонгът за вечеря бие.

— Да, така е. Но кой го бие? Нали каза, че Сепингс си е легнал?

— Прислужницата, сър. Тя замества Сепингс.

— Харесва ми как гъвкаво върти китката. Добре, ще ти разкажа по-късно.

— Много добре, сър. Връзката ви.

— Какво ѝ е?

— Всичко, сър. Ако ми позволите.

— Добре, давай. Но не мога да спра да се питам дали връзките изобщо имат значение в такъв момент.

— Няма моменти, в които връзките да не са от значение, сър.

Когато слязох за вечеря, настроението ми беше потиснато. Анатола, без съмнение беше дал най-доброто от себе си, мислех си аз,

вероятно ще предостави на вниманието на публиката своето *Timbale de ris de veau Toulousaine* или *Sylphides a la creme d'ecrevisses*, но там щяха да са и Споуд, и Маделин, и Флорънс, и Л. П. Рънкъл...

Все нещо ще се случи, заключих философски аз.

ГЛАВА 8

Общозвестно е, че когато Бъртрам Устър се захване здраво за работа, не се отплесва да бере маргаритки и да оставя тревата да поникне под краката му. Много хора на мое място, поели ангажимента да агитират за приятел, мераклия за Парламента, преди да започнат, биха изчакали чак до следобеда на следващия ден. Сигурно си казват — какво значение имат тук няколко часа и се запътват към залата за бiliarд да изиграят една-две партии снукър. Както се изразява Джийвс, в пълна противоположност на тях аз тръгнах веднага след закуска. Едва ли е било по-късно от единадесет без четвърт, когато подкрепен от две-три пушени херинги, препечени филийки, мармалад и три чаши кафе, бихте могли да ме забележите как приближавам до една редица къщички, разположени на алея покрай реката, която някой с нюх към точния израз беше нарекъл улица „Крайречна“. Познавах Маркет Снодсбъри от дълго време и знаех, че това е една от по-шикозните части на градчето, където стопаните сигурно симпатизираха на Консервативната кауза. По тази причина избрах точно тази част за моя първа цел. Искам да кажа, че няма никакъв смисъл да започвам от победните къщи, където всеки поддържа лейбъристите и не само че няма да ти обърне никакво внимание, ами дори може да те замери с някоя тухла. Без съмнение Джинджър си имаше тайфа от поддържници-здравеняци, от ония, дето говорят и плюят през ъгъла на устите си. Та точно те щяха да се погрижат за онази част от електората, дето хвърля тухли.

Бяхме заедно с Джийвс. Но докато аз бях отбелязал като първа цел дом номер едно, неговото намерение беше да пробва номер две. След това аз щях да обработя номер три, а той щеше да направи същото с номер четири. След кратко съвещание бяхме решили, че ако влизаме и двамата заедно, собствениците щяха да останат с впечатлението, че това е посещение на цивилни ченгета и щяха твърде много да се притеснят. Много от хората, живеещи по места като улица „Крайречна“, са предразположени към апоплектични удари в резултат

на разкоша, в който живеят, а един гласоподавател, издъхващ на пода от удар, означава един по-малко в списъка на гласувалите. Тези неща трябва да се имат предвид.

— Не мога да разбера, Джийвс — подхванах, тъй като бях потънал в мисли, — защо хората нямат нищо против някой, ама дете никога не са го виждали, да им се изтърси в къщата без даже и... без... как беше? На върха на езика ми е.

— Имате предвид „с ваше позволение“ ли, сър?

— Точно така. Без позволение да започне да им дава акъл за кого да гласуват. Удивен съм от такава волност.

— Такъв е обичаят по време на избори, сър. Обичаят ни кара да се примирим с всичко, както беше казал един мъдър човек.

— Шекспир?

— Бърк, сър. Тази сентенция ще намерите в книгата му „За възвишеното и красивото“. Мисля, че избирателите под влияние на дългогодишна агитация, ще бъдат разочаровани, ако ние не се отбием при тях.

— Значи ще внесем слънчев лъч в техния скучен живот?

— Нещо от този род, сър.

— Е, може и да си прав. Вършил ли си такава работа преди?

— Един или два пъти, сър, преди да постъпя на работа при вас.

— Какви бяха методите ти?

— Очертавах възможно най-кратко главните аспекти на моята теза, след това се сбогувах и се оттеглях.

— И никакви встъпления?

— Сър?

— Не си произнасял никакви речи преди да стигнеш до същината? Не си споменавал Бърк, Шекспир или поета Бърнс?

— Не, сър. Това би ги раздразнило.

Не се съгласих с него. Чувствах, че е на погрешен път и не очаквах нищо, приличащо на триумф в дом номер две. Едва ли има нещо, на което гласоподавателят би се радвал повече, от това да чуе най-новото около Бърк и неговата „За възвишеното и красивото“, а той какво? — доброволно да се откаже от предимствата, които учеността му предоставяше. Почти бях склонен да спра вниманието му върху притчата за дарбите, с която бях добил слава, спечелвайки онази награда за Познаване на Светото писание в училище. Обаче времето

напредваше, така че се отказах от тази идея. Само му казах, че според мен той греши. Въведението, настоявах, е много важно. Наричат го разчупване на леда. Искам да кажа, не можеш да се натресеш на някой непознат и да имаш успех с някое рязко: „Ей, вие. Надявам се, че ще гласувате за моя кандидат!“. Колко по-добре е да се каже: „Добро утро, господине. Веднага се забелязва, че сте културен човек, вероятно най-щастлив, когато четете вашия Бърк. Дали сте запознат с неговата «За възвишеното и красивото»?“ И продължавате така, полагайки едно успешно начало.

— Трябва да имаш подход — казах. — Аз, например, съм изцяло за сърдечния и жизнерадостен подход. Препоръчвам при среща с домакина да се започне с едно весело: „Ехо, господин Еди-кой-си, ехо!“ и по този начин го предразполагате от самото начало. След това му разказвате някоя смешна история. И тогава, чак тогава минавате към същината — след като сте го изчакали да спре да се смее, разбира се. Успехът е гарантиран.

— Убеден съм, сър. Тази система не ме устройва, но това е въпрос на вкус.

— Психология на индивида, а?

— Точно така, сър. Всеки човек се отличава със собствен метод.

— Бърк?

— Чарлз Чърчил, сър. Поет, творил в началото на осемнадесети век. Тези думи са от неговото „Послание до Уилям Хогарт“.

Спряхме. Друсайки се в бодро темпо, бяхме стигнали до вратата на номер едно. Натиснах звънеца.

— Дванадесетият час, Джийвс! — казах тържествено.

— Да, сър.

— Продължавай.

— Много добре, сър.

— И нека небесата ти помагат за агитацията.

— Благодаря, сър.

— И на мен.

— Да, сър.

Той продължи и заизкачва стълбището на номер две, оставяйки ме със същото чувство, което изпитвах преди много време, когато бях у един чичо, свещеник в Кент, на откритото състезание с велосипеди за

момчета от църковния хор, чиито гласове не бяха мутирвали. Бях нервен, но изпълнен с воля за победа.

Докато прехвърлях наум по-важните моменти от забавната история, която смятах да разкажа, щом вляза вътре, вратата се отвори. Пред мен стоеше прислужница и представете си вълнението ми, когато в нея разпознах момичето, което беше на служба при леля Далия последния път, когато се радвах на гостоприемството ѝ. Същото момиче, с което моите стари читатели ще си припомнят, предъвквахме темата за котарака Огъстъс и неговата склонност да прекарва дните си в спане, вместо да тича насам-натам и да лови мишки.

Дружелюбното ѝ лице ми подейства като тоник. Бойният ми дух, който се беше пооклюмал след като се разделихме с Джийвс, рязко се вдигна почти до средните показатели. Чувствах, че дори ако този, с когото трябваше да говоря, ме изриташе надолу по стълбите, тя щеше да е там, за да ме изпрати и да ми каже, че тези неща са едно изпитание за нас, с цел да ни направят по-духовни.

— Хей, здрасти! — поздравих.

— Добро утро, сър.

— Пак се срещаме.

— Да, сър.

— Помниш ли ме?

— О, да, сър.

— И не си забравила Огъстъс?

— О, не, сър.

— Той си е все така летаргичен. Дойде при мен на закуска тази сутрин. Едва успя да остане буден, докато отнасяше навън порцията си пушена херинга, а след това изпадна в безпаметен сън на ръба на леглото с провиснала надолу глава. Значи си напуснала работата при леля Далия. Лошо. Ще ни липсваш на всички. Харесва ли ти тук?

— О, да, сър.

— Все така бодра. А сега — на работа. Дошъл съм да говоря с шефа ти по един въпрос от голямо значение. Що за човек е той? Не много раздражителен? Не твърде склонен да се ядосва от посещения, надявам се.

— Не е джентълмен, сър. Дама е, госпожа Маккоркадейл.

Господи! Почти се смръзнах. А това отне доста голяма част от еуфорията ми. Разчитах много историята, която бях приготвил, да ми

свърши добра работа, като ме спаси от първите мигове на неловкост, когато човекът, при когото съм отишъл без покана, ме зяпа, чудейки се на какво дължи честта на това посещение. Сега историята ми ще си остане неразказана. Бях я чул от Катсмийт Потър-Пирбрайт в „Търтеите“ и всъщност беше разказ, чийто духовен дом беше пушалнята на някой лондонски клуб или мъжката умивалня на някой американски влак — накратко, съвсем неподходяща за слуха на този представител на нежния пол, който може би оглавява местния комитет за изборите.

Прислужницата въведе в приемната един потиснат и угнетен Бъртрам Устър, а при вида на домакинята настроението ми не успя да се покачи дори с един градус. Госпожа Маккоркадейл беше от тези жени, които наричам зловещи. Не толкова зловеща колкото леля ми Агата, може би, защото това е практически невъзможно, но във всеки случай се доближаваше много до класата на Иаил^[1], жената на Хевер и Мадам Еди-коя-си, дето си седяла и си плела досами гилотината по време на Френската революция. Госпожата имаше клюноподобен нос, тънки, стиснати устни, а погледът ѝ можеше да бъде използван за цепене на трупи в горите на Борнео. Оглеждайки я продължително от главата да петите, както е думата, човек би се удивил на безстрашието на господин Маккоркадейл, задето се е оженил за нея — явно е човек, който не се плаши от нищо.

Обаче аз бях дошъл тук, за да бъда сърдечен и жизнерадостен и бях твърдо решил да се държа по този начин. Актьорите ще потвърдят, че при подобни случаи, когато душата е смутена, а нервната система ти играе кални номера, това, което трябва да направите, е да поемете дълбоко въздух. Аз го направих три пъти и се почувствах много добре.

— Добро утро, добро утро, добро утро! — казах аз и добавих: — Добро утро! — защото политиката ми беше да не се скъпя.

— Добро утро — отговори тя и ако трябва да направим анализ, дотук нещата се развиваха добре. Но ако ви кажа, че тя произнесе думите сърдечно, значи да измамя читателите. Останах с впечатлението, че видът ми ѝ причинява болка на някое чувствително място. Беше ясно, че жената споделя мнението на Споуд относно това какво бе нужно да се направи, за да стане Англия земя на герои.

След като не бях в състояние да разкажа историята и усещайки пронизващия ѝ като очистително поглед, повече от мъчителен за моето

вече поувехнало самообладание, сигурно щях да имам големи затруднения при воденето на разговора, но за щастие бях изпълнен с материал, само чакащ знак да се излее. На по една цигара снощи след вечеря Джинджър ме беше осветлил какво неговите хора възнамеряват да направят, когато спечелят. Щели да премахнат данъците, да сложат в ред външната политика, двойно да увеличат износа, всяко семейство да има в гаража си два автомобила, а в тенджерата — две пилета и да стимулират английската лира — нещо, за което отдавна е крайно време. Тогава и двамата се съгласихме, че от това по-хубаво няма и не виждах никаква причина старата ламя Маккоркадейл да не е на същото мнение. Започнах, разбира се, с въпроса, дали възнамерява да гласува и тя отговори с: „Да, разбира се.“, а аз казах: „Е, това е добре.“, защото ако тя не възнамеряваше, моята аргументация щеше да е до голяма степен безсмислена.

— Винаги съм мислил, че е чудесно, дето жените могат да гласуват — продължих сърдечно аз, а тя отговори, както ми се стори доста злобно, че се радва за това ми отношение. — Когато гласувате бюлетината си, ако гласувате с точната дума, съветвам ви най-искрено да бъде в полза на Джинджър Уиншип.

— На какво се основава този ваш съвет?

На по-добра реплика от тази не можех и да разчитам. Направо ми я поднесе на тепсия. На мига започнах с агитацията, споменавайки отношението на Джинджър към данъците, външната политика, автомобилите в гаража, пилетата в тенджерата и оказването на първа помощ на бедната стара лира, но бях шокиран да забележа отсъствието на какъвто и да е ентузиазъм от нейна страна. Дори един-единствен лъч на одобрение не озари суровата ѝ като на скалист бряг непристъпност. Приличаше ми на леля Агата, изслушваща обясненията на младия Устър защо прозорецът в гостната е счупен с топка за крикет.

Атакувах я още по-горещо или май се казваше по-разпалено.

— Вие искате намаление на данъците, нали?

— Да.

— И да се подобри външната политика?

— Определено.

— А износет да се удвои, а под лирата да заложим една пръчка динамит? Обзалагам се, че го желаете. В такъв случай гласувайте за

Джинджър Уиншип — човекът, който с ръка на кормилото на държавния кораб ще насочи Англия към благоденствие и щастие, както в добрите времена на добрата кралица Бес^[2].

Това бяха слова, които Джийвс дошлифова за моя употреба. Имаше също нещо доста впечатляващо за острова-владетел и раят на земята, и още нещо имаше, ама съм го забравил.

— Не можете да отречете, че ще бъде чудесно — завърших.

Само преди миг не бих си и помислил, че е възможно тази жена да наподобява повече леля Агата, отколкото който и да било друг, но в този момент тя ми демонстрира такова забележително постижение, от което ми спря дъхът. Тя изсумтя, да не кажа изпръхтя и заговори:

— Млади момко, не ставайте идиот. С ръка на кормилото на държавния кораб, а? Ако господин Уиншип извърши това чудо да спечели изборите, което няма да стане, той ще бъде един обикновен смирен депутат от последните редици, който няма да прави нищо друго, освен да вика: „Браво, точно така!“, когато говорят повисшестоящите от него и: „У-у-у, не е вярно!“, когато опозицията има думата. Точно както и аз — продължи тя, — ако спечеля изборите, както възнамерявам.

Запремигах. Бях шашардисан. Едно рязко: „Какво казахте?“ изскочи от устата ми, а госпожата продължи да обяснява, или, както би се изразил Джийвс, да осветлява.

— Не ви бива много по бързото схващане на нещата, а? Така трябва да е, иначе щяхте да забележите, че Маркет Снодсбъри е облепен целият с плакати, на които пише: „Гласувайте за Маккоркадейл“. Ако трябва по-директно да ви го кажа — не сте от хората, които са в състояние да схванат тяхното значение.

Това беше удар, от който, признавам, се олюлях като трепетлика, ако трепетликите бяха онези неща, дето се олюляват. Устърови могат да понесат много, но не чак толкова. Най-оформената ми мисъл в този момент беше, че с моя тъп късмет, отправяйки се да агитирам, още със започването се бях натресъл на кандидата-съперник. Също имах чувството, че ако Джийвс беше започнал от номер едно, а не от номер две, сигурно би успял да убеди мама Маккоркадейл да гласува против себе си.

Вярвам, че ако запитате Наполеон как се е измъкнал от Москва, сигурно някои моменти, забулени в мъгла, ще му се губят. В моя

случай беше точно така. Когато се осъзнах, бях вече пред прага на къщата със съвсем смътна представа как съм се озовал там. Бях в най-ужасно състояние и за да приведа поне малко в ред нервната си система, запалих цигара. Тъкмо изпусках дима от първото дръпване, и чух жизнерадостно подвикване и усетих присъствието на още един организъм върху стълбището. „Ей, Устър, стари приятелю!“ — казваше гласът и щом мъглата от очите ми се разсея, забелязах, че това беше Бингли.

Удостоих тази напаст само с резервиран поглед. Тъй като знаех, че този срам за човешкия род живее в Маркет Снодсбъри, предполагах, че рано или късно може да попадна на него и появяването му не ме изненада, но определено не ме и ощастливи. Последното нещо, което желях в това състояние, в което ме приведе Маккоркадейл, бе да захвана разговор с човек, който подпалва къщи и преследва ръката, която го храни, със сатъра за месо.

Държеше се прекалено фамилиарно, нахално, дръзко, досадно и неадекватно. По същия начин, по който се беше държал и в „Ганимед младши“. Потупа ме сърдечно по гърба и сигурно щеше да ме ръгне дружески в ребрата, ако се беше сетил. Никога не бихте си помислили, че някога между нас са стояли сатърчета за месо.

— Какво правиш по тия места, мой човек?

Отговорих му, че съм на гости у леля Травърс, която има къща в околностите, а той каза, че знае мястото, въпреки че не познавал лично въпросната старица.

— Мяркал съм я тъдява. Едно червендалесто бабче, нали?

— Направо мораво.

— От високото кръвно, сигурно?

— Или пък от многото ходене на лов. От него бузите се зачервяват.

— Значи нещо като езика на момичетата зад бара — от него бузите на клиентите също доста се зачервяват.

Ако си мислеше, че с тази дебелашка шега ще ме развесели, трябваше да го разочаровам. Бях равнодушен като публиката на сутрешно представление в сряда, така че той продължи:

— Да, от това трябва да е. Изглежда спортен тип. А ти за дълго ли?

— Не знам — отговорих, тъй като продължителността на престоите ми у леля никога не е сигурна. Най-много зависи от това дали ще ме изхвърли или не. — Всъщност съм дошъл да агитирам в полза на кандидата на Консервативната партия. Приятел ми е.

Той подсвирна учудено. Досега изглеждаше отблъскващ и весел, а сега — отблъскващ и мрачен. В този момент, изглежда се сети, че е пропуснал един жест на добронамереност и ме ръгна в ребрата.

— Губиш си времето, Устър, стари друже. Той няма абсолютно никакъв шанс.

— Никакъв? — потреперих. Всъщност това си беше само негово мнение, но искреността, с която го каза, беше безспорно впечатляваща. — Какво те кара да мислиш така?

— Няма значение какво ме кара да мисля така. Помни ми думата. Ако си умен, обади се на букмейкъра си и му кажи да заложи на Маккоркадейл. Няма да съжеляваш. Някой ден ще дойдеш да ми благодариш за печалбата със сълзи на...

По време на тази официална речева размяна на мисли, както го водят в синонимния речник на Джийвс, Бингли трябва да е натиснал звънеца, защото в този момент вратата се отвори и се появи моята стара познайница прислужницата. Бързо добавяйки думата „очи“, моят събеседник се обърна към нея.

— Г-жа Маккоркадейл в къщи ли си е, миличка? — попита той и след като му отговориха положително, той ме изостави, а аз се отправих към дома. Трябваше, разбира се, да продължа по „Крайречна“, като посещавам нечетните номера, докато Джийвс се занимава с четните, но не ми бяха останали сили за това.

Не беше лесно. Ако знаете тази дума, бихте си казали, че предсказанието на такъв тумор за човешкия род като Бингли не заслужава ни най-малко внимание, но той го изрече с такова убеждение, като някой, който има точна информация, че не можах да го отмина с безгрижен смях.

Пристигнах дълбоко замислен в имението и заварих старата родственица излегната в шезлонг и попълваща кръстословицата в „Обзървър“.

---

[1] Иаил убила Сисара — военачалник на враговете на израилтяните, като взела един кол от шатрата и с чук го забила в

слепоочието му, докато той спял. — Б.пр. ↑

[2] Кралица Елизабет I (1533–1603) — възкачила се на престола през 1558. Поддържа протестантството, насърчава колониалните експедиции, закриля изкуствата и търговията. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 9

Беше време, когато тази достопочтена стопанка, решавайки кръстословицата в „Обзървър“, пухтеше, скубеше си косите и изпълваше въздуха със странни ругатни, научени от другари по време на лов, но напоследък не беше в състояние да реши повече от една осма и това я беше довело до някакво унило примирение. Сега тя просто седеше и зяпаше във вестника, знаейки, че колкото и да плюнчи молива, нищо или почти нищо няма да се сети.

Влизайки, я чух да си говори сама като Шекспиров герой:

— Отмерена крачка на светец около катедралата „Свети Павел“, за Бога!

Състоянието ѝ показваше, че е попаднала на нещо трудно и мисля, че изпита облекчение, когато видя любимия племенник до себе си. Сега с чиста съвест можеше да захвърли неприятното занимание и ето защо тя се обърна към мен и поздрави весело. Леля носи очила с рогови рамки, с които прилича на риба в аквариум. Погледна ме през тях:

— Здравей, Бърти.

— Добро утро, лельо.

— Вече си станал?

— Отдавна.

— Тогава защо не си излязъл да агитираш? И защо изглеждаш като нещо, което котката го е довякла?

Трепнах. Нямах намерение да разкривам последните събития, но със схватливостта на истинска леля тя някак си беше усетила, че съм преживял голямо изпитание и започна да ме подпитва оттук-оттам, докато си признах всичко. Всяка опитна леля може да откряне инспекторите от Скотланд Ярд по въпроса как се разпитват заподозрени и знам, че всеки опит за премълчаване би бил безплоден. Или пък трябва да се каже безполезен... Струва ми се, че съм прав, но все пак ще се допитам до Джийвс.

— Изглеждам като нещо, довлечено от котка, защото се чувствам като такова нещо — казах. — Стара родственице, имам да ти разказвам нещо невероятно. Познаваш ли едно местно страшилище, наречено госпожа Маккоркадейл?

— Дето живее на улица „Крайречна“?

— Точно тази.

— Тя е адвокат.

— Личи й.

— Запознал си се с нея?

— Запознах се.

— Тя е опонента на Джинджър в тези избори.

— Знам. Жив ли е още господин Маккоркадейл?

— Умря преди много години. Сгази го трамвай.

— Не го обвинявам. На негово място бих направил същото нещо. Това е единственото, което ти остава, когато си женен за такава жена.

— Как се запозна с нея?

— Отбих се у тях да я агитирам, да гласува за Джинджър — отвърнах и с няколко несвързани думи нахвърлих тази необикновена история.

Самият аз не виждах нищо смешно, но без съмнение старата леля се забавляваше чудесно. Досега не бях чувал жена да се кикоти без всякакви задръжки. Така се превиваше от смях, че без малко щеше да се прекатури. Каква ирония: никога не успявам да развеселя хората, когато им разказвам нещо смешно, а когато случката е абсолютно трагична, предизвиквам буря от смях.

Както се беше вживяла в ролята на хиена, току-що чула хубав виц от друга хиена, в гостната влезе Споуд, както винаги избрал най-неподходящия момент. Никой не иска да вижда Споуд, още повече когато се смеят за негова сметка.

— Търся бележките за утрешната си реч — каза той — Ей, на какво се смеете?

Както се тресеше от конвулсии, никак не беше лесно на старата родственица да артикулира, но все пак успя да отрони една дума:

— Бърти.

— О-о? — каза Споуд с погледа на човек, който трудно би повярвал, че някоя моя дума или постъпка биха предизвикали смях, а не ужас и отвращение.

— Току-що е бил при госпожа Маккоркадейл.

— О-о?

— Да я помоли да гласува за Джинджър Уиншип.

— О-о? — каза Споуд отново.

Вече ви споменах, че той е един досадник, който знае да казва само „О-о?“ — и като ми отпрати още един поглед, в който презрение и враждебност бяха перфектно съчетани, спомена нещо като предположение, че може би е забравил въпросните бележки в беседката край езерото и ни лиши от отблъскващото си присъствие.

Фактът, че отношенията ни не са както между Дамон и Питий, изглежда направи впечатление на старата леля. Тя изключи звуковия ефект, наподобяващ виеща хиена:

— Този Споуд не е от най-сърдечните.

— Не.

— Не те харесва.

— Не.

— Не мисля, че харесва и мен.

— Не — казах пак и се усетих, тъй като Устърови са изключително справедливи хора, че нямам никакво право да критикувам Споуд за неговите О-о-та, когато моите Не-та са също толкова чести. „Защо не виждаш гредата в собственото си око, а забелязваш сламката в чуждото, Устър?“ — запитах се аз. Ето още едно от многото добри неща, които научих, докато се готвех да спечеля онази награда за Познаване на Светото писание.

— Харесва ли изобщо някого? — обади се роднината. — Изключая, предполагам, Маделин Басет.

— Май си пада по Л. П. Рънкъл.

— Защо мислиш така?

— Дочух ги да си споделят.

— О-о? — отрони роднината. Тези неща май лесно се прихващат. — Е, предполагам, че това не би учудило никого. Краставите магарета...

— И през девет баира се подушват.

— Точно така. Не само магаретата, но и други твари се сприятеляват със себеподобните си. Между другото, напомни ми да ти кажа нещо за този Л. П. Рънкъл.

— Добре.

— После ще говорим за него. Тази враждебност на Споуд от съвместния ви престой в Тотли Тауърс ли датира или наскоро си направил нещо, за да си спечелиш гнева му?

Този път ѝ разказах всичко без колебание. Чувствах, че ще се отнесе с разбиране. Изложих фактите, разчитайки на нейното съчувствие.

— Заради мушичката е.

— Нещо не схващам.

— Трябваше да се окопитя.

— Все още нищо не схващам.

— На Споуд не му хареса.

— А-а, значи и той не обича мушици. Коя мушица? Каква мушица? Ще ми разкажеш ли тази история, дявол те взел, както се разказва, от началото до края?

— Разбира се, щом искаш. Ето целия сценарий.

Разказах ѝ за мушицата, попаднала в окоето на Маделин, за моята роля във възвръщането на зрението ѝ до нормално положение и за възраженията на Споуд по моите добронамерени действия. Тя подсвирна от учудване. Днес изглежда всеки бе решил да ми подсвирква. Дори и прислужницата, с която наскоро се видях, щом ме позна и закръгли устни, все едно се канеше да подсвирне.

— На твое място не бих направила такова нещо втори път — каза прародителката.

— Ако обстоятелствата го налагат, няма да имам друг избор.

— Но Бърти, ако продължаваш да вадиш разни неща от окоето на Маделин, ще трябва да се ожениш за нея.

— Не е така, скъпа родственице. Та нали опасността вече е преминала? Маделин е сгодена за Споуд.

— Не съм съвсем сигурна. Мисля, че нещо са се сдърпали.

Би ме учудило ако в цял западен Лондон се намери поне един човек, способен да понася ударите на съдбата, както се изразява Джийвс, по-достойно от Бъртрам Устър. При тези страшни думи, признавам, се разтреперих като трепетлика, дори повече, отколкото при срещата ми с вдовицата на покойния Маккоркадейл.

И не без причина. Цялата ми изящна външна политика се основаваше на хипотезата, че единомислието между тези двама зрели хора е нещо, което никой не е в състояние не само да разруши, но дори

и да пропука. Той, по собствените му думи, я обожаваше още от ей толкова мъничка, а тя, както вече съм отбелязвал, не би отхвърлила партия като него. Ако изобщо имаше двойка, за която да се обзаложите, че ще доживее до златна сватба с всичките му там салтанати, тази беше точно такава.

— Сдърпали? — прошепнах с дрезгав глас. — Искаш да кажеш, че между тях има нещо... туй-онуй? О, Господи!

— Какво туй-онуй?

— Фалшиво свирене на флейта, от което музиката да замлъкне. Изразът не е мой, чувал съм го от Джийвс.

— Уликите водят в тази посока. Снощи на вечеря забелязах, че той отказа специалитета на Анатоли, а тя беше бледа като светица и само ронеше хляба. А щом стана дума за Анатоли и неговия специалитет, това, дето исках да ти кажа за Л. П. Рънкъл беше, че дванайсетия час приближава. Готова съм за скок и имам големи надежди, че Тъпи скоро ще се види с пари.

Цъкнах с език. Никой не би могъл да желае повече от мен да види как Тъпи плува в милионите на Рънкъл, но сега не беше момент да сменяме темата.

— Остави го Тъпи сега. Концентрирай се върху деликатното положение на Бъртрам Уилбърфорс Устър.

— Уилбърфорс — промърмори тя, доколкото за жена с такива мощни бели дробове може да се употреби току-що споменатото действие. — Казвала ли съм ти как получи този етикет? Беше работа на баща ти. В деня преди да те замъкнем към църквата, за да приемеш Светото кръщение, както се случва с второстепенните герои в гангстерските филми, баща ти спечели куп пари на конните надбягвания Гранд Нашънъл, залагайки на абсолютен аутсайдер на име Уилбърфорс. Разбираш, нали? Баща ти настоя да носиш и това име. Зла съдба, но всеки трябва да носи кръста си. Второто име на чичо ти Том е Портарлингтън, а мен за малко да ме кръстят Филис.

Хлопнах я по главата с един от онези ножове за хартия в ориенталски стил, дето в криминалните романи престъпникът забива в гърба на жертвата.

— Не се отклонявай от същността на въпроса. Фактът, че за малко не са те кръстили Филис, без съмнение е значим в биографията ти, но сега няма нужда да го дискутираме. В момента говорим за

смъртната опасност, която ме грози, ако оста Маделин — Споуд се взриви.

— Имаш предвид, че ако тя развали годежа, ще трябва да запълниш вакуума?

— Точно така.

— Спокойно. Тая няма да стане.

— Но ти каза...

— Просто исках да те предупредя да спреш да вадиш мушички от очите ѝ. Възможно е да съм пресирила нещата.

— Изстинах до мозъка на костите.

— Съжالياвам, че е прозвучало драматично. Не се безпокой. Това е било просто дребно цупене между влюбени, както често се случва при по-сантименталните двойки.

— И за какво е било това цупене?

— Откъде да знам? Може би той се е усъмнил в твърдението ѝ, че звездите по небето са венчето от маргаритки на Дядо Боже.

Трябва да призная, че в тази теория имаше нещо. Причината за раздялата на Маделин с Гъси Финк-Нотъл бе, че когато му привлякла вниманието върху залеза и му каза, че залезите винаги ѝ напомнят за Блажената Дамозел, надвесена над Райските врати, и когато той попитал: „Кой?“, тя отвърнала: „Блажената Дамозел“, а той казал: „Никога не съм чувал за нея“, добавяйки, че от залезите му прилявало, а също и от Блажената Дамозел. Момиче с нейните схващания за света би трябвало да е много чувствително на тема звезди и венчета от маргаритки.

— Сигурно им е минало вече — каза любимата ми родственица.

— Така или иначе, по-добре стой настрана от момичето. Споуд е импулсивен човек. Може да те размаже.

— Каза, че ще го направи.

— Използва ли думата „размазвам“?

— Не, но ме увери, че ще ме просне на поляната пред къщата и ще танцува върху останките ми с подковани ботуши.

— Същото нещо. На твое място бих била внимателна. Може би трябва да се отнасяш с нея с хладна вежливост. Ако видиш някои други мушички да се запътват към нея, пожелай им късмет и добър път, но се въздържай от по-нататъшна намеса.

— Така ще направя.

- Надявам се, че съм те поуспокоила.
- Да, наистина, моя древна плът и кръв.
- Тогава откъде тези бръчки?
- А, тези ли? За Джинджър.
- Какво Джинджър?
- Заради него са тези бръчки.

Колко дълбоко ме бе разтърсила мисълта за евентуалното връщане на Маделин Басет в обръщение, че чак сега си спомних за Бингли и какво той ми каза за сигурността Джинджър да приключи участието си в изборите като един от изгубилите. Изгарях от срам и разкаяние, задето бях позволил на собствените си проблеми да ме накарат да го натикам чак в края на списъка за днешните дела по този долен начин. Много по-рано трябваше да осветля леля Далия по въпроса за неговите шансове. Пропускайки това, аз допринасях за неуспеха на своя приятел — нещо, в което досега никой не би могъл да ме упрекне, с което се гордея, разбира се. Нищо чудно, че изгарях от срам и разкаяние.

Побързах да поправа стореното, ако така се нарича гадостта, която си направил на приятел, когото обичаш като брат.

- Споменавал ли съм ти за един тип на име Бингли?
- И да си, забравила съм.

— Беше ми личен прислужник за кратко, докато имахме различия с Джийвс по въпроса за моето свирене на банджо. По онова време, когато имах къща в Чъфнъл Реджис.

— О, да, той я подпали, нали?

— Пиян като талпа. Всичко стана на пепел. И банджото ми.

— Спомних си го. И какво за него?

— Живее в Маркет Снодсбъри. Срегнах го тази сутрин и така се случи, че споменах пред него, че агитирам в полза на Джинджър.

— Ако на това викаш агитиране.

— А той ми каза, че си губя времето. Посъветва ме да заложа на мама Маккоркадейл. Каза, че Джинджър няма никакъв шанс.

— Той е глупак.

— Трябва да отбележа, че винаги съм бил на това мнение, но той говореше така, сякаш разполага с вътрешна информация.

— Каква информация може да има той, по дяволите? Изборите не са конно надбягване, за което можеш да понаучиш нещо и от

котките в конюшната. Не казвам, че не е възможно да има нещо гнило, но Джинджър определено трябва да победи. Той има скрито оръжие.

— Повтори това последното, ако обичаш. Мисля, че нещо не схванах.

— Джинджър ще победи конкурентите, защото има скрито оръжие.

— Какво оръжие?

— Споуд.

— Споуд?

— Моят лорд Сидкъп. Чувал ли си го да говори?

— Да, току-що.

— Пред публика, глупако.

— А-а, пред публика. Не, не съм.

— Страхотен оратор е. Казах ти, но сигурно си забравил.

Изглеждаше доста правдоподобно. Споуд някога е бил един от онези диктатори, дето предвождат банда привърженици, обути в спортни гащета и крещящи: „Хайл, Споуд!“, а за да стигнеш дотам, трябва да те бива в речите.

— Знам, че не си падаш по него, нито пък аз, но никой не може да му отрече красноречието. Слушателите попиват всяка негова дума, а когато свърши, овациите са възторжени.

Кимнах. И на мен веднъж ми се случи същото, когато пеех „Сватбена песен на земеделеца“ по време на селски празници. Викали са ме на бис по два-три пъти понякога, даже когато съм бил подпийнал и съм запълвал текста с „пам-парам, пам-парам, аз бързам натам.“ Започнах да чувствам как мозъкът ми се отпуска от напрежението. Казах й го, а тя попита: „Твоят какво?“

— Благодарение на теб съм с ново сърце, стара кръвна родственице — казах, подминавайки забележката й. — За Джинджър най-важното е да спечели изборите.

— Толкова ли силно желае да представлява Маркет Снодсбъри в Уестминстърската менажерия?

— Не е това. Ако зависеше от него, мисля, че му е все едно дали ще е в Парламента или не. Но той смята, че Флорънс ще му покаже пътя, ако изгуби изборите.

— Сигурно е прав. Тя не понася неудачници.

— И той така ми каза. Помниш ли какво стана с Пърси Гориндж?

— И други. Англия е осеяна с бивши годеници, които тя е натирвала, защото не са отговаряли на изискванията ѝ. Цели дузини са. По всяка вероятност сега се организират в клубове и общества.

— И могат да си изберат името „Старите флорентинци“.

— И всяка година да се събират на тържества.

Поразмишлявахме за Флорънс известно време, после тя каза, че трябва да отиде да обсъдят с Анатол вечерята и да го накара да приготви нещо специално.

— Жизненоважно е — каза тя — днес да надмине и без това винаги високото си ниво.

— Тъкмо ти говорех за Л. П. Рънкъл, когато ти ме прекъсна и отнесе мислите ми към името Уилбърфорс.

— Спомена, че имаш предчувствието, че може да помогне.

— Точно така. Виждал ли си питон след поредица обилни ястия?

— Хабер си нямам.

— Размеква се. Става по-дружелюбен, по-мил, по-любезен питон. И ако не съм в грешка, същото нещо става с Л. П. Рънкъл в резултат на кухнята на Анатол. Ти сам го видя снощи на вечерята.

— Съжалявам, но не съм го гледал. Всяка фибра от тялото ми беше съсредоточена върху ястието. Заслужавало си е да го видя, нали? Струвало си е.

— Той направо сияеше. Беше твърде зает, за да говори, но беше ясно, че се е превърнал в самата приветливост и благоволение. Приличаше на човек, който би раздавал с пълни шепи наляво и надясно, стига само да имаше някой да го окуражи. От Анатол зависи дали тези дядомразовски настроения ще се изпарят или ще стигнат апогея си. Но аз знам, че мога да разчитам на него.

— Добрият стар Анатол — казах аз, запалвайки цигара.

— Амин! — промълви моята прародителка благоговейно, след което премина на друга тема. — Махни тая смрадлива цигара оттук, невръстно изчадие адово. Вони като отходна канализация.

Винаги готов да задоволя и най-дребния ѝ каприз, аз излязох през френския прозорец, но в много по-различно настроение от това, в което бях влязъл. Сега в душата Устърова цареше оптимизъм. Казах си, че с Джинджър всичко ще бъде наред, с Тъпи всичко ще бъде наред и не след дълго присмехулният бог на любовта ще оправи нещата между

Маделин и Споуд, дори последният да е имал смелостта да се изкаже не достатъчно почтително за звездите и венчетата от маргаритки.

Изпушвайки на воля цигарата си, тъкмо щях да се върна да продължа разговора със старата родственица, когато отвътре се дочу гласът на Сепингс, вече очевидно в добро здраве, а това което каза вкамени всяка част от тялото ми. По-вкаменен от това не можех да бъда, дори ако бях жената на Лот^[1], чиято неприятна история трябваше да прочета, докато драпах да спечеля онази награда за Познаване на Писанието.

Това, което каза, беше следното:
— Госпожа Маккоркадейл, мадам.

---

[1] Библ. Жената на Лот се превърнала в солена стълб, тъй като подтиквана от любопитство се обърнала да погледне горящия Содом, въпреки забраната на Господ. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 10

Облегнат на стената, дишах по начин, запазена марка на сърцето, разгорещено от преследване и жадуващо глътка освежителен въздух. Осъзнаването на късмета ми, чрез който на косъм се разминах от още една среща с жената-разрушител на нервни системи, ме държа вкаменен в продължение на, както ми се стори, цял час, въпреки че едва ли е било повече от няколко секунди. След това бавно започнах да излизам от състоянието си на стълб от сол и вече бях в състояние да се съсредоточа в разкриването на причините, подтикнали мама Маккоркадейл да направи това посещение. Искам да кажа, това бе последното място, където очаквах да я срещна, имайки предвид в какви отношения беше с Джинджър на тези избори: все едно Наполеон да наmine на приказка при Уелингтън в навечерието на Ватерло.

И преди съм имал случай да спомена предимството на подслушвателния пост, предлагащ място точно до отворения френски прозорец, където стоях. Невидим за тези вътре, аз чувах всичко, което си говореха, също както се получи при разговора между Споуд и Рънкъл. И двамата говореха високо и ясно, без никой да предполага, че Бъртрам Устър е наблизо и чува всичко.

Тъй като не можех да вляза и да я помоля да повтори тази част от казаното досега, дето не успях да чуя добре, беше жив късмет, че гласът на Маккоркадейл беше силен, а леля Даля, както знаете, можете да чуете дори ако сте на Хайд Парк Корнър, а тя — на Пикадили Съркъс. Често съм си мислил, че глухата змия, за която четох, когато спечелих наградата за Познаване на Светото писание, би разбрала посланието без проблем, ако старата роднина е била един от заклинателите. Можех да остана така облегнат на стената с пълна увереност, че няма да пропусна дори и сричка от думите и на двете.

Процедурата бе открита с две Добри утра — еквивалент на лелиното „Какво, по дяволите?“, след което Маккоркадейл сякаш усещайки, че трябва да обясни присъствието си тук й каза, че е наминала да се види с господин Уиншип по един много важен въпрос.

— Вътре ли е?

Ето една възможност за родственицата да се заяде като отговори, че той сигурно ще е вътре след преброяване на гласовете. Така си мислех аз и точно така бих отговорил, но леля Далия не се възползва от случая, а само отрони едно „Не, излезе“ и Маккоркадейл отвърна, че съжالياва.

— Бих желала да говоря с него лично, но вие, както разбирам, сте неговата домакиня, така че мога да кажа на вас, а вие да му предадете.

Това беше много разумно, според мен, даже си спомням, че си помислих колко добре се изразяват тези адвокати, но предложението очевидно подразни старата ми леля.

— Страхувам се, че не ви разбирам — каза тя и аз знаех, че в момента кипва, защото ако беше спокойна, щеше да каже: „Съжالياвам, не разбрах“.

— Ако ми позволите, ще обясня. Мога да го кажа само с няколко думи. Току-що имах посещение от един лигав, гол охлюв.

Надигнах се с възмущение. Не че имаше кой знае каква полза от това, предвид обстоятелствата, но бях предизвикан от казаните думи. Човек няма нищо против обективната критика, но това си беше чиста обида. Не можех да се сетя за никой от познатите ни, на който бих дал гореспоменатото описание. Мнението ми за адвокатите и за това как се изразяват, коренно се промени.

Дали леля Далия се е въздържала не бих могъл да кажа, но мисля, че се е, защото последвалите думи бяха направо от фризера:

— За племенника ми Бъртрам Устър ли намеквате?

Маккоркадейл направи много, за да промени впечатлението, което предишните й слова бяха произвели върху мен. Тя каза, че посетителят й не си е казал името, но тя била сигурна, че не би могло това да е племенника на госпожа Травърс.

— Беше доста прост човек — каза тя и с бързината, толкова характерна за мен, аз изведнъж схванах, че тя намеква за Бингли, който беше въведен в дома й веднага след като аз излязох. Сега вече схванах защо използва такива унижителни епитети за Бингли. И съществителното охлюв... много точно. Още веднъж се замислих колко добре се изразяват адвокатите.

Старата роднина също изглеждаше... как беше тази дума, дето започва с „у“ и означава обратното на ядосан? Успокоена, точно така. Мисълта, че едва ли има племенник, който може да бъде описан като прост човек, я успокои. Не казвам, че при това положение веднага покани Маккоркадейл на дълга разходка, но гласът ѝ определено стана по-приятелски.

— Защо го наричате охлюв? — попита тя и Маккоркадейл веднага отговори.

— По същата причина, заради която казвам на черното черно и на бялото — бяло. По този начин му създавам най-точен словесен образ. Та именно този охлюв ми направи срамно предложение.

— Какво? — попита доста нетактично леля Далия.

Разбрах изненадата ѝ. Наистина бе доста трудно да си представи човек, искам да кажа мъж, толкова закопнял за жена, че да направи срамно предложение на госпожа Маккоркадейл. Удивих се, че Бингли го е направил. Никога не съм го харесвал, но трябва да призная възхищението си от неговата безразсъдна смелост. „Герой“ — помислих си. — „И колко скромен.“

— Занасяте ме — каза старата ми леля.

Маккоркадейл отвърна остро:

— Нищо подобно. Разказвам ви точно какво се случи. Аз бях в приемната и си подготвих речта за дебата утре, когато бях прекъсната от нахълтването на този човек. Раздразнена, естествено, го попитах какво иска, а той ми отвърна с най-противна усмивка, че е Дядо Мраз и ми носи манна небесна в пустинята и много радостни новини. Тъкмо да позвъня да го изведат навън, защото реших, че е пиан, когато той ми направи следното необикновено предложение. Успял да се добере до информация, която можела да навреди на моя опонент и желаел да ми я продаде. Каза, че тя щяла да направи победата ми в изборите сигурна. Щяло да бъде, както той се изрази, фасулска работа.

Краката ми се разтрепериха. Ако не се страхувах, че може да ме чуят, щях да кажа: „Аха!“. При други обстоятелства щях да вляза в стаята, да потупам старата родственица по рамото и да ѝ кажа: „Казах ли ти, че Бингли има информация? Може би друг път ще ми вярваш вече?“. Но тъй като това би означавало да подновя познанството си с жена, с която една-единствена среща ми стига за цял живот, сметнах, че не е много уместно да го правя. Останах на същото място, на което

бях и напрегнах ушите си с още две степени, за да не изпусна останалата част от диалога.

След като роднината ми каза: „За бога!“ или „Да пукна!“, или каквото и там да беше, показвайки, че разказът на посетителката я интересува много, Маккоркадейл продължи. А това, с което продължи, направо сложи капак на всичко. Съдбовни думи е единственият начин, по който мога да опиша думите, които тя изрече:

— Този мъж, както изглежда, беше пенсиониран прислужник и членувал в клуб за икономи и камериери в Лондон, в който едно от правилата било — всеки член на клуба да вписва в клубната книга информация за работодателя си. Моят посетител ми обясни, че преди време бил нает от господин Уиншип и е записал надлежно множество от лудориите на последния, които, ако станат публично достояние, със сигурност ще направят много лошо впечатление на избирателите в Маркет Снодсбъри.

Това ме учуди. Нямах и най-малка представа, че Бингли е работил и у Джинджър. Това показва още веднъж валидността на израза, че половината от хората не знаят какво правят останалите три четвърти.

— След това ми каза, дори без да се изчерви от срам, че при последното си пребиваване в Лондон е откраднал тази книга и сега тя е негово притежание.

Зяпнах от ужас. Не знам защо, но мисълта, че Бингли е свивал книгата в същия момент, в който Джийвс и аз сме сръбвали от питиетата си в съседната стая, правеше това още по-мъчително. Не че иначе не е болезнено. От години бях преследван от страха, че клубната книга на „Ганимед Младши“, с целия динамит, който съдържа, може да попадне в лоши ръце и тези ръце могат да се случат точно тези, дето никак не ти се иска да бъдат. Не съм сигурен, че се изразих ясно, но това, дето искам да кажа, е, че ако си бях избирал най-деградиралата особа, която да сложи ръка върху книгата, Бингли щеше да е последният, когото да избира. Спомням си, че Джийвс ми говореше за един, който имал склонност към предателство, подлост и плякосване — точно като Бингли. Човекът бил лишен от всякакви благородни чувства, а когато попаднеш на такъв — нищо добро не чакай.

Старата леля разбираше напълно драматизма на ситуацията. Тя изрече със страхопочитание едно: „Боже мили!“, въпреки че това не е

израз, който обикновено използва.

— А вие какво направихте?! — попита тя възбудено и Маккоркадейл изсумтя както си знае. Приличаше малко на изпускане на пара под налягане, или пък на звука от две-три котки, срещнали неочаквано две-три кучета, плюс лекия нюанс на кобра, разбудена неочаквано рано сутринта. Как ли се е отразявало на покойния господин Маккоркадейл? Сигурно си е мислил, че на света има и по-лоши неща от това да бъдеш прегазен от трамвай.

— Отрязах го и го изгоних. Гордея се с това, че съм честен играч, а неговото предложение ме възмути. Ако искате да го арестуват, въпреки че не виждам как може да стане това, адресът му е улица „Ормънд“ номер 5. Изглежда е поканил моята прислужница да намине и разгледа офортите му през следобедната почивка и ѝ е дал адреса си. Но, както казах, няма достатъчно доказателства за арест. Нашият разговор беше без свидетели и той просто ще отрече, че книгата е у него. Жалко. Бих била щастлива да видя човек като него обесен, изкормен и разчекнат.

Тя изсумтя отново и старата родственица, която винаги знае как трябва да се постъпи според етикета, ѝ се отплати с блага дума. Каза, че мама Маккоркадейл заслужава медал.

— Какво говорите?

— От ваша страна е изключително благородно да откажете на този човек.

— Както казах, аз играя честно.

— Освен вашето възмущение от неговото предложение, сигурно е било много неприятно да ви прекъснат, когато работите върху речта си.

— Още повече, че минута преди този човек да се появи, бях прекъсната от един странен младеж, който ми направи впечатление на малоумен.

— Това трябва да е бил племенникът ми Бъртрам Устър.

— О, извинявайте.

— Няма нищо.

— Може да съм си създала грешна преценка за умствените му способности. Разговорът ни беше кратък. Просто ми се стори странно, че ме убеждава да гласувам за опонента си.

— Това е едно от нещата, които според Бърти са чудесна идея. Той си е такъв. Чудат. Как извършва чудесата си е истинска загадка. Но не е трябвало да се натриса, когато сте била заета с речта си. Добре ли върви?

— Доволна съм.

— Браво. Предполагам, очаквате дебата с нетърпение.

— Направо горя от нетърпение. Аз съм много облагодетелствана. Толкова се опростяват нещата, когато двамата опоненти застанат един срещу друг на една и съща трибуна и дадат на гласоподавателите възможност да сравнят гледищата им. При положение, че и двамата спазват добрия тон по време на дебата, разбира се. Но аз наистина трябва да се връщам към работата си. Имам за решаване още куп неща.

— Само един момент.

Без съмнение думата „решавам“ беше напомнила за нещо на старата роднина.

— Случайно да решавате кръстословиците в „Обзървър“?

— Попълвам я на закуска в неделя.

— Но не цялата?

— Цялата.

— Всяка думичка?

— Винаги съм успявала досега. Намирам я направо за елементарна.

— Тогава какви са тези песни и танци на светци около катедралата „Свети Павел“?

— О, веднага го разбрах. Отговорът, разбира се, е педометър^[1]. Крачките се измерват с педометър, „дом“ е в средата на думата и обозначава катедралата „Свети Павел“, а думата „Петър“ я огражда, т.е. Свети Петър е около нея. Много е просто.

— Да, много. Е, благодаря ви. Свалихте голямо бреме от сърцето ми — каза леля Далия и те се разделиха съвсем като приятелки, нещо, което никога не бих мислил за възможно, при положение, че едната от двете беше мама Маккоркадейл.

Може би четвърт минута след като отново се бях присъединил към човешкия род в лицето на сестрата на покойния ми баща, не бях в състояние да обеля и дума, тъй като старата роднина беше заета с излагане на мнението си за съставителя на кръстословицата в

„Обзървър“, като акцентуваше предимно върху домове и педометри. И когато си изприказва приказката по въпроса, тя се впусна в песимистично признаване на качествата на Маккоркадейл, като мнението ѝ беше, че срещу жена с такъв ум Джинджър нямаше дори и малкия шанс на перука пред силен насрещен вятър.

— И все пак — добави тя по-обнадеждено, — сега, след като заплахата от клубната книга на „Ганимед Младши“ е избегната, има възможност красноречието на Споуд да му осигури малка преднина.

През цялото това време аз се мъчех да се включа с встъпителната забележка, която оценяваше положението като малко извън контрол, но чак когато я казах за трети път, успях да привлека вниманието ѝ.

— Това е вече прекалено! — казах, сменяйки леко подхода.

Тя изглеждаше учудена, като че ли не разбираше за какво става дума.

— Прекалено?

— А не е ли?

— Защо? Ако следеше какво казва, значи си чул, че като честен играч, тя е наругала изкусителя и го е срязала и натирила, което едва ли му е харесало. Бингли е бил слисан.

— Само за момента.

— Глупости.

— Не са глупости. Чувствам, че Бингли, въпреки че е стъпкан в калта, ще се надигне отново. Какво ще кажеш, ако продаде тази книга с цялото ѝ ужасно съдържание на редакцията на местния „Аргус-Римайндър“?

Думата ми беше за влиятелния вестник, който излизаше два пъти седмично и се беше вманиачил в усилията си да плюе Консервативната партия без да пропуска дума или постъпка, за да накара всеки, който е с консервативни наклонности, да се чувства като нищожество. Започне ли всяка сряда и събота да излиза с материали за миналото на Джинджър, не виждам как не би успял да съсипе кандидатурата му.

Всичко това в цялата му сериозност изложих пред моята кръвна родственица. Можех да добавя още, че това би трябвало да изтрие глупавата усмивка от лицето ѝ, но не беше необходимо. Тя веднага схвана, че говоря истината и от устата ѝ се изплъзна една сочна ловджийска ругатня. Ококори се в мен с целия ужас на леля, сдъвкала по невнимание развалена стрида.

— Не бях помислила за това.
— Обърни му внимание сега.
— Тези копои от „Аргус-Римайндър“ не се спират пред нищо.
— Славата им се носи.
— Ти ли ми каза, че Джинджър е бил опандизван?
— Казах, че полицията винаги го залавяше вечерта след гребните гонки. И, разбира се, вечерта след ръгби-срещата.
— Каква ръгби-среща?
— Ежегодната среща по ръгби между университетите в Оксфорд и Кеймбридж. В тази вечер много веселяци стават даже по-възбудени, отколкото при празнуването след гребните гонки. Джинджър беше един от тях.
— И наистина ли го хващаха?
— Винаги. Навикът му да свива полицейски шлемове му го осигуряваше. Освобождаваха го на другата сутрин след заплащане на съответната глоба, но непременно след като е прекарал нощта в затворническата килия.
Без съмнение бях успял да ѝ обясня сериозността на положението. Тя нададе остър писък като настъпен дакел, а лицето ѝ прие пурпурния оттенък, който винаги добива в момент на силни чувства.
— Това вече преля чашата.
— Доста сериозно, съгласен съм.
— Доста сериозно! Само някой да подшушне за тези изпълнения и всеки избирател ще се отдръпне. С Джинджър е свършено.
— Не смяташ, че ще бъдат снизходителни заради младата му кръв по онова време?
— Никаква надежда. Изобщо няма да се развълнуват от проклетата му кръв. Ти изобщо не познаваш тази пасмина тук. Повечето от тях не излизат от църквата, а моралните им принципи биха слисали дори и Торквемада като прекалено строги.
— Торквемада?
— Испанският инквизитор.
— А-а, този Торквемада ли?
— Колко Торквемади мислиш че има?
Признах, че името не се среща често и тя продължи:
— Трябва да действаме!

— Но как?

— Или по-точно, ти трябва да действаш. Ще отидеш при този човек и ще си поговорите разумно.

Изрекох едно „хм“. Много се съмнявах, че човек с алчността на Бингли ще се вслуша в гласа на разума.

— Какво да му кажа?

— Ти знаеш какво.

— О, така ли?

— Апелирай към най-благородните му чувства.

— Той няма такива.

— Не усложнявай нещата повече, Бърти. Това е най-големият ти недостатък — все да противоречиш. Нали искаш да помогнеш на Джинджър?

— Разбира се, че искам.

— Добре тогава.

Когато една леля си е наумила нещо, няма смисъл да се опитвате да поставяте вето. Тръгнах към вратата.

На половината на пътя ме осени една мисъл.

— Ами Джийвс?

— Какво Джийвс?

— Доколкото е възможно трябва да пощадим чувствата му. Няколко пъти го предупреждавах, че тази клубна книга е най-разрушителния експлозив и трябва да се унищожи. „Какво ще стане, ако попадне в лоши ръце“ — казвах аз, а той отговаряше: „Не е възможно да попадне в лоши ръце“. И ето, че сега тя попадна в може би най-лошите ръце, в които би могла да попадне. Нямам сили да му кажа: „Нали ти казвах“ и да го гледам как се измъчва от срам и смущение. Разбираш ли, досега Джийвс винаги е бил прав. Агонията му, когато разбере, че най-накрая е допуснал грешка, ще бъде ужасна. Не бих се учудил, ако изпадне в несвят. Не бих могъл да го погледна в очите. Ще трябва ти да му кажеш.

— Добре, аз ще му кажа.

— Опитай по-внимателно.

— Добре. Докато подслушваше навън, запомни ли адреса на този Бингли?

— Да.

— Тръгвай тогава. И аз тръгнах.

---

[1] Крачкомер. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 11

Имайки предвид колко разклатени бяха моралните устои на Бингли и колко подчертана беше склонността му да плете долни интриги и при най-малката възможност, сигурно сте си представяли бърлогата му като едно от онези разбойнически свърталища, осветени от остатъци от свещи, затъкнати в гърлата на празни бирени бутилки, както е присъщо, мисля, на места като Уайтчапъл и Лаймхаус. Но не би. „Ормънд“ номер 5 се оказа доста скъпо на вид място, с красива градинка отпред, със здравец, басейнчета, където да се къпят птичките, и керамични статуйки на гномчета. Тя беше от типа къщи, имащи за стопани безупречни пенсионирани полковници или неподкупни брокери от фондовата борса. Очевидно покойният му чичо не е бил дребен градски зарзаватчия, който е продавал месни консерви и стафиди на хора, броящи стотинките си, а е работил с доста по-впечатляващ размах. По-късно научих, че е притежавал верига от магазини, един от тях чак в Бирмингам. Все още не мога да разбера защо дъртото магаре е умряло и е оставило парите си на тип като Бингли. Най-вероятно, преди да го натъпче с някаква малко известна азиатска отрова, племенникът е взел мерки предварително да фалшифицира завещанието.

Спрях се на прага. Спомням си, че като дете в прогимназията, когато спечелих награда за Познаване на Светото писание, Арнолд Абни — Магистър по хуманитарните науки и директор на училището, понякога съобщаваше, че Устър трябва да го посети в кабинета му след сутрешната молитва. Тогава аз винаги се спирах пред вратата на кабинета, скован от безпокойство, и мрачно предчувствие, че нещата, които ще последват, няма да са по вкуса ми. Сега беше съвсем същото. Предстоящият разговор ме беше смалил съвсем. Но, докато в случая с Арнолд Абни нежеланието да продължа се дължеше на страха, че развитието на събитията ще достигне до шест удара с бастун, жилец като усойница, с Бингли това беше естественото нежелание да моля за услуга някого, когато не мога да понасям. Не бих казал, че Устърови са

изключително горди, но ние наистина никак не изгаряме от желание да угодничим унизително на изметта на земята.

Както и да е, това трябваше да се направи и, както чух да казва веднъж Джийвс: „Когато нещо трябва да се направи, колкото по-бързо, толкова по-добре.“

Ако досега бях имал някакви съмнения относно благосъстоянието на Бингли, то видът на икономата му, който отвори вратата, ги разпръсна всичките. При назначаване на прислугата Бингли не се беше лишил от нищо и едва ли се е скъпил за парите. Не казвам, че неговият иконом е от класата на чичото на Джийвс, Чарли Силвърсмит, но приликата беше поразителна. И точно като чичо Чарли той беше привърженик на помпозността и церемониалността, когато си изпълнява задълженията. Попитах го дали мога да видя господин Бингли, а той ми отвърна студено, че господинът не приема.

— Мисля, че ще ме приеме. Ние сме стари приятели.

— Ще попитам за вас. Името ви, сър?

— Господин Устър.

Той се скри вътре, само за да се покаже минута по-късно и да ми съобщи, че господин Бингли ще се радва, ако го посетя в библиотеката му. В гласа му като че ли имаше неодобрение, което трябваше да покаже, че въпреки че е длъжен да изпълни нареждането на стопанина, колкото и ексцентрично да е то, ако зависеше от него, никога не би допуснал тип като мене.

— Оттук, сър — каза той надменно.

По една или друга причина бях доста отвикнал с това „оттук, сър“ и бях малко смутен, когато влязох в библиотеката и заварих Бингли изтегнат в кресло и качил краката си на една малка масичка. Той ме поздрави почти сърдечно, но със същия отънък на покровителство, както и при предишните ни две срещи.

— О-о, Устър, скъпи приятелю, влез. Бях наредил на Бастабъл да казва на всички, че не съм у дома, но разбира се, ти си нещо различно. Винаги съм щастлив да се видя със стар приятел. Какво мога да направя за теб, Устър?

Трябваше да му призная, че така много ме улесняваше да споделя проблема, който бях дошъл да дискутираме. Тъкмо щях да продължа, когато той ме попита дали не желая нещо за пиене. Казах:

„Не, благодаря“, а той отвърна с непоносимо самодоволство, че може би постъпвам правилно.

— Когато бях отседнал при теб в Чъфнъл Реджис, често си мислех, че пиеш твърде много, Устър. Спомняш ли си как подпали къщата? Един трезвен човек не би направил такова нещо. Трябва да си бил насмукан до козирката, стари друже.

На устните ми затрептя категорично несъгласие. Искам да кажа, че е прекалено да бъдеш обвинен в подпалването на къща от същия тип, който е направил пожара. Но се въздържах. Припомних си, че не трябваше да си развалям отношенията с този човек. Ако така е запомнил тази ужасна нощ в Чъфнъл Реджис, нямах намерение да му разбивам илюзиите. Въздържах се от коментар и той ме попита дали не желая една пура. Когато отказах, той кимна одобрително, като баща, доволен от любимия син.

— Радвам се да забележа това подобрене у теб, Устър. Винаги съм мислил, че пушиш твърде много. Мярка, всичко с мярка, само така. Но ти се канеше да ми кажеш за причината на това посещение. Да си побъбрим за старите времена, така ли?

— Отнася се за онази книга, дето си откраднал от „Ганимед Младши“.

Докато говорех, той пиеше уиски със сода и преди да ми отговори, изпразни чашата.

— Не ми харесва, дето употреби думата „крада“ — каза той.

Видът му беше все едно са му пуснали дим в лицето. Явно бях го обидил.

— Какво говориш, Устър? Просто я взех назаем, защото ми трябваше за нещо. Ще си я получат обратно.

— Госпожа Маккоркадейл каза на леля ми, че си се опитвал да й я продадеш.

Раздразнението му се увеличи. Приличаше на човек, принуден да слуша някакъв нетактичен простак, който продължава да говори нелепости.

— Не да я продам. Щях да включа клауза в споразумението, че тя се задължава да я върне, щом си свърши работата. Това, което имах предвид бе, че тя може да си направи фотокопия на страниците, отнасящи се до младия Уиншип, без книгата да излиза от моите ръце. Но сделката не се осъществи. Тя не пожела. За щастие имам други

клиенти. Това е такъв тип стока, за която много хора са готови да наддават. Но ти защо се интересуваш, старче? Не е свързано с теб, нали?

— Джинджър Уиншип ми е приятел.

— И аз самият нямам нищо против него. Винаги съм го мислил за много приятен младеж, въпреки че не е точният размер.

— Точният размер? — казах аз неразбиращо.

— Ризите му не ми ставаха. Не че не съм му го простил. Тези неща са въпрос на късмет. Да не останеш с впечатление, че понеже съм преживял неправда, търся начин да си отмъстя. Отношенията ни бяха много добри. Аз много го харесвах и ако ми беше все едно кой ще спечели тези избори, не бих имал нищо против победителят да е той. Но бизнесът си е бизнес. След като проучих нещата, заложих доста крупна сума на Маккоркадейл и сега трябва да защитавам вложенията си, старче. Просто гледам трезво на нещата, нали?

Той спря, очевидно очакващ бурни аплодисменти за благоразумието си. Но аз останах безмълвен като гробница и той продължи:

— Ако искаш да успееш в този свят, Устър, стари приятелю, трябва да използваш всяка възможност. Така правя аз. Щом възникне някоя ситуация, проучвам я и се питам: „Какво мога да спечеля аз от това? Как?“. Питам се: „Мога ли така да докарам нещата, че да спечеля нещо за Рупърт Бингли?“ и много рядко не успявам. При този случай дори не се замислих. От едната страна е младият Уиншип, който се опитва да влезе в Парламента, а от друга страна аз, държащ да спечеля нещо като стотина-двеста лири, ако той загуби изборите, и от трета страна — клубната книга с всички онези неща вътре, които ще направят загубата му сигурна. Веднага разбрах, че оттук лесно ще паднат пари. Единственият проблем беше как да се добера до книгата и аз скоро го разреших. Не знам дали забеляза оня ден, когато се видяхме в „Ганимед Младши“, че носех дипломатическо куфарче и казах, че трябва да се срещна със секретаря на клуба по работа. Е, исках да се срещна с него, за да мога да взема назаем книгата. И не ми се наложи да измислям някаква хитрина, за да му отвличам вниманието, докато взимам книгата, защото знаех, че е излязъл да обядва. Така че влязох, сложих книгата в куфарчето и излязох. Никой

не ме видя нито да влизам, нито да излизам. Цялата операция беше като да вземеш на някое дете бонбончето.

Има разкази, които изпълват разумния човек с ужас, презрение и отвращение. Нямам предвид анекдоти като тези, дето Катсмийт Потър-Пирбрайт ми разказваше в Клуба на търтеите, а гнусни разкрития като този откъс от биография, който току-що изслушах. Ако ви кажа, че се почувствах все едно Устървата душа е била опръскана с кал от минаваща кола, изобщо няма да е преувеличено. Освен това разбрах, че от продължаването на този разговор няма да спечеля нищо. В началото бях намислил да спомена за възможността леля Агата да прочете съдържанието на клубната книга и да го трогна с отчаянието и безутешността, които в такъв случай неминуемо щяха да станат моя съдба, но реших, че всичко това ще бъде безплодно... или пък безполезно. Този човек нямаше капчица жал и... съжаление ли беше? Знаем, че започва със „с“... и само ще ми се изхили доволно. Сега вече бях напълно сигурен, че той е убил чичо си и е фалшифицирал завещанието. За човек като него такава постъпка е част от ежедневието.

Така че се запътих към вратата, но преди да стигна до нея той ме спря и ме попита дали случайно не съм взел със себе си и Реджи Джийвс на това посещение у леля Далия. Казах му, че съм и той сподели, че би желал да се види със стария Реджи отново.

— Какъв сироп за кашлица! — каза весело той.

Фразата ми беше непозната, но като прецених, реших, че е с цел да направи комплимент и да отдаде почит към многото негови дарби. Затова се съгласих, че Джийвс е сироп за кашлица в най-добрия и истински смисъл.

— Кажи на Бастабъл, като излизаш, че ако Реджи дойде, да го изпрати насам. Но никой друг.

— Добре.

— Този Бастабъл е голяма работа. Той се занимава с моите залагания. Това ми напомни нещо. Заложил ли, както те посъветвах, някоя лира на мама Маккоркадейл? Не? Направи го непременно, Устър, стари приятелю. Никога няма да съжаляваш. Все едно че си намерил пари на улицата.

Излизайки от къщата, доброто ми настроение бе на изчезване. Вече ви описах свитосърцатостта си при приближаване на вратата на

кабинета на Арнолд Абни след утринна молитва в дните, когато бях в *statu pupillari*, както се казва, и сега се чувствах по същия начин, изправен пред перспективата да съобщя на старата родственица за провала на мисията ми при Бингли. Не мисля, че щеше да ме накаже с шест удара на голо, както Абни беше склонен да прави, но със сигурност без колебание щеше да ми каже колко е недоволна. Лелите са нещо като Наполеон — изискват заповедите им да бъдат изпълнявани без засечка и не приемат никакви оправдания.

Не се излъгах. За да забавя колкото се може повече срещата, първо обядвах в една кръчма и чак след това се върнах в старата къща да рапортувам. За мой лош късмет в този момент тя четеше Рекс Стаут (с твърди корици) и когато хвърли книгата по мен, поради точния ѝ мерник, придобит с дългогодишна практика, острият ръб ме уцели точно по върха на носа и естествено аз започнах да примигвам на парцали.

— Можех да предположа, че ще изпортиш цялата работа — избоботи тя.

— Не е моя вината, стара прародителко — отвърнах аз. — Направих всичко възможно. Никой не би се справил по-добре.

Мислех, че ще се украти, но сгреших. Обикновено на тази фраза може да се разчита да смири жестокото ѝ сърце, но този път все едно стъпих на мина. Тя изсумтя. Нейното сумтене не е като подсмърчането на мама Маккоркадейл, а прилича повече на експлозия в голям склад за муниции и дори силните мъже се олюляват като ударени от гръм.

— Как така си направил всичко възможно? Нищо не си направил. Заплаши ли го, че ще поискаш да го арестуват?

— Не, това не.

— А стисна ли го за врата, за да го раздрусаш като плъх?

Признах, че и това не ми бе дошло наум.

— С други думи не си направил абсолютно нищо — каза тя и след като премислих още веднъж нещата, трябваше да призная, че е напълно права.

Странно как човек не забелязва тези неща овреме. Чак сега осъзнах, че бях оставил Бингли да води разговора, а аз практически не подхванах с нищо въпроса, по който бях отишъл. Едва ли бих могъл да допринеса по-малко в нашия разговор дори и да бях глухата змия, която споменах по-рано.

Старата родственица стана от шезлонга, на който се беше изтегнала. Беше много ядосана. След време, разбира се, тя щеше да преодолее мъката и отново да заобича своя Бъртрам, но засега не можеше да се пребори с нея и лелинската ѝ обич бе достигнала точката на замръзване. Тя каза мрачно:

— Ще трябва да го направя сама.

— Искаш да се срещнеш с Бингли?

— Ще се срещна с Бингли и ще говоря с Бингли, и ако е необходимо, ще стисна Бингли за врата и ще го раздрусам...

— Като плъх?

— Да, като плъх — каза тя с мрачната увереност на жена, която е хващала плъхове за врата и ги е раздрусвала още когато е била малко момиче. — Трепери „Ормънд“ номер пет, аз идвам.

Показателно за това доколко развоя на събитията беше повлиял на умствените ми процеси, е, че чак десет минути след като старата беше излязла, в съзнанието ми изплува мисълта за Бастабъл, а трябваше да я предупредя за него. Този ревностен служител на Рупърт Бингли беше инструктиран да се погрижи никакъв посетител да не бъде допускан в къщата и не виждах причина той да не се справи със задачата си, когато старата родственица се появи. Знам, че не би използвал физическа сила — наистина при жена с нейната физика това не би било благоразумно, но би могъл да си свърши работата само за минутка, като не я покани да влезе, осигурявайки по този начин нейното, както би го определила мама Маккоркадейл, конфузно оттегляне. Вече си я представях как се завръща, да речем след четвърт час, разярена от поражението си.

Оказах се прав. Двайсетина минути по-късно, докато четях Рекс Стаут, който тя използваше за направляван снаряд, отвън се чу запъхтяно дишане и малко след това се появи самата тя, крачейки с отмерената стъпка на светец около катедралата „Свети Павел“. Дори и не толкова тренирано око като моето би констатирало, че е имала Бастабъллов проблем.

Може би щеше да е по-тактично, ако си бях замълчал, но в такива случаи човек винаги чувства, че трябва да каже нещо.

— Как мина? — попитах.

Тя се отпусна на шезлонга, едва сдържайки гнева си. Удари с юмрук по една възглавничка, очевидно ѝ се искаше това да е Бастабъл.

Той наистина беше от тези хора, които молят, даже си го просят да се държиш с тях по този начин.

— Не — каза тя, — не можах да вляза.

— Защо? — попитах невинно, все едно не знаех.

— Някакъв иконом-здравеняк ми затръшна вратата под носа.

— Много лошо.

— А аз не успях да си сложа крака и да му попреча.

— Необходимо е да си много бърз в такива случаи. Изисква се най-прецизно изчисляване на момента. Странно е, че аз бях допуснат. Предполагам, моята изисканост е наклонила везните. А ти какво направи?

— Тръгнах си. Какво друго да направя?

— Нищо. Разбирам колко трудно е било.

— Най-влудяващото нещо в цялата работа е, че бях решила да изкрънкам малко пари от Л. П. Рънкъл днес следобед. Чувствах, че днес е най-подходящия момент. Но ако нямам късмет, както е тръгнало, може би ще е по-добре да го отложа.

— Желязото е горещо, а ти няма да ковеш?

— Може би не е достатъчно горещо.

— Е, твоя воля. Знаеш ли, посланикът, който може да проведе успешно преговорите с Бингли, е Джийвс? На него трябваше да възложим задачата. Там, където аз онемявам в присъствието на Бингли, а теб дори не те пускат да влезеш, още преди да си казала „хей“, двамата ще си бърбрят като стари дружки. А Джийвс има и допълнително преимущество. Бингли очевидно е приятелски настроен към него. Нарича го сироп против кашлица.

— Какъв, за бога, сироп против кашлица?

— Не знам. Но изглежда е нещо, което Бингли обожава. Когато го нарече така, в гласа му усетих неподправена нотка на ентузиазъм. Ти каза ли на Джийвс, че Бингли е свил книгата?

— Да, казах му.

— Как го прие?

— Сам знаеш как Джийвс приема нещата. Повдигна едната вежда и каза, че е поразен.

— Силни думи от негова страна. Обикновено се спира на „Много обезпокоително.“

— Интересно — замисли се старата прародителка, — шофирайки насам ми се стори, че видях Джийвс да излиза от къщата на Бингли. Помислих си, че съм се припознала.

— Той трябва да е бил. Първото нещо, което би направил, за да те спаси от позора, свързан с книгата, би било да се срещне с Бингли. Дали не се е върнал вече?

— Едва ли. Аз бях с кола, а той пеша.

— Ще позвъня за Сепингс и ще го попитам. О, Сепингс — обърнах се към камериера, когато се появи, — Джийвс в къщата ли е?

— Не, сър. Излезе и не се е върнал още.

— Когато се върне, му кажи, че искам да го видя.

— Много добре, сър.

Мислех си да го попитам дали Джийвс е имал вид на човек, запътил се към улица „Ормънд“ номер пет, когато е излизал, но реших, че това доста ще го затрудни и затова се отказах. Той се оттегли, а ние останахме да си приказваме за Джийвс. След това, като разбрахме, че така няма да стигнем доникъде и че няма да измислим нищо конструктивно до неговото завръщане, отново подхванахме темата Л. П. Рънкъл. Всъщност старата родственица я подхвана, а аз ѝ зададох въпроса, който исках по-рано да ѝ задам.

— Казваш, че си решила точно днес да се обърнеш към него. Защо?

— Заради начина, по който се нахвърли върху обяда и коментарите му след това. Лиричен е най-точната дума и в това няма нищо изненадващо. Анатоли бе надминал себе си.

— *Supreme de Foie Gras au Champagne?*

— И *Neige aux Perles des Alpes*.

Като си представих колко вкусно ще да е било, изпуснах една тиха въздишка. Боклукът, с който бях оскърбил Устървия стомах в кръчмата, беше от извънредно смъртоносен вид. По принцип тези провинциални кръчми са съвсем прилични, що се отнася до пиячката, но аз имах нещастieto да попадна на една, стопанисвана от клана Борджии. Докато бях там, ми мина през ума, че ако Бингли беше завел чичо си на обяд на това място, щеше да си спести всички проблеми и разноски по набавянето на тази малко известна азиатска отрова. Смятах да споделя това с прародителката и да предизвикам съчувствието ѝ, но в този момент вратата се отвори и влезе Джийвс.

— Искали сте да ме видите, сър.

Мекото му прокашляне, предхождащо гореспоменатата реплика, звучеше все едно някоя много стара овца си прочиства гърлото на някой мъглив планински връх.

— Влез, Джийвс — изблея скъпата ми родственица.

На по-радушен прием не би се радвал дори да беше Блудния син, чиято история трябваше да назубря, преди да спечеля онази награда за Познаване на Светото писание. От радост щяхме да извикаме до небесата, ако имаше такива в гостната.

— Да, влез, Джийвс, влез — извиках и аз. — Очаквахме те с... как се казваше?

— Затаен дъх — подсказа роднината.

— Точно така. Със затаен дъх и...

— Опънати до скъсване нерви. Да не споменавам опънатите мускули и изгризаните нокти. Кажете ми, Джийвс, ти ли беше този, дето видях да излиза от „Ормънд“ номер пет преди около час?

— Да, госпожо.

— Бил си у Бингли?

— Да, госпожо.

— За книгата?

— Да, госпожо.

— Каза ли му, че трябва да я върне?

— Не, госпожо.

— Тогава, защо, по дяволите, си ходил при него?

— За да взема книгата, госпожо.

— Но ти ми каза... че не си му казал...

— Не беше необходимо да обсъждам въпроса, госпожо. Още не бе дошъл в съзнание. Ако позволите, ще обясня. При пристигането ми в дома му той ми предложи питие и аз приех. След това наля и на себе си и започнахме да си бъбрим за това-онова. По някое време успях да отклоня вниманието му за момент и докато се беше отплеснал на някъде, аз използвах възможността да изсипя в питието му едно химическо вещество, което има свойството да прави хората временно безчувствени. По този начин имах предостатъчно време да претърся стаята му. Предполагах, че държи книгата там и не сгреших. Беше в най-долното чекмедже на бюрото му. Взех я и си отидох.

Онемях. Това най-ново разкритие за способностите и начините му да се справя с трудни положения направо ме порази. За сметка на това старата родственица нададе такъв вой, че сигурно грохотът му е отекнал във всички ловни полета, карайки ловците от семействата Пичли и Куорн да подскачат на седлата си като зърната на пържен боб по мексикански.

— Значи си му забъркал едно коктейлче, а?

— Мисля, че точно така му казват на жаргон, госпожо.

— Винаги ли носиш съставките със себе си?

— Много рядко излизам не запасен, госпожо.

— Човек не знае кога може да потрябват, нали?

— Точно така, госпожо. Възможност за използването им може да възникне по всяко време.

— Е, мога само да ти благодаря. Ти изтръгна победата от зъбите на поражението.

— Много мило от ваша страна да кажете тези думи, госпожо.

— Много съм ти задължена, Джийвс.

— Няма защо, госпожо.

Очаквах в този момент старата прародителка да се обърне към мен и да отбележи, че аз не съм се сетил да забъркам коктейлче на Бингли. Знаете, че е лели на глава не се излиза, така че нямаше никакъв смисъл да се оправдавам, че не разполагам със съставките. Но така или иначе, веселото ѝ настроение я спря от по-нататъшни нападки. Връщайки се на темата за Л. П. Рънкъл, тя каза, че явно днес късметът ѝ работи и въпреки всичко тази вечер ще го притисне.

— Отивам да го намеря още сега — извика тя — и твърдо съм убедена, че ще си посвирия на него като на струнен инструмент. Направи път, млади Бърти, или ще те стъпча в праха. Йо-хо-хо! — добави тя, припомняйки си жаргона от старите ловни дни. — Дръж! Ще избяга! Гони!

Или нещо подобно.

ГЛАВА 12

При излизането си, по моя преценка със сто километра в час, прародителката остави напрегната тишина, характерна за сезона на ураганите в Америка, когато ревящият вятър, след като те е разтърсил чак до кътните зъби, отминава на запад, за да се забавлява с други граждани на страната. При такава тишина човек се чувства някак замаян. Погледнах към Джийвс и видях, че е спокоен и равнодушен като стрида, сервирана с черупката. Сигурно от най-ранно детство е свикнал да наблюдава лели, които с вой изхвърчат като куршум от стаите.

— Чу ли какво каза тя, Джийвс?

— „Йо-хо-хо“, сър, ако не греша. Струва ми се, че госпожата добави също и „Дръж! Ще избяга! Гони!“

— Предполагам, че някои екземпляри от семействата Куорн и Пичли постоянно си служат с такива изрази.

— И на мен така ми се струва, сър. Така насъскват хрътките да подновят гонитбата. Разбира се, това трябва да е доста мъчително за лисиците.

— Не бих искал да съм лисица. А ти, Джийвс?

— Определено мога да си представя по-приятни форми на съществуване, сър.

— Не само поради това, че ще те преследват с километри по неравен терен, но ще трябва да слушаш тези мъже, които носят цилиндри и произнасят подобни груби изрази.

— Точно така, сър. Би било изтощително.

Извадих носната си кърпичка и избърсах чело. Последните събития ме бяха накарали да се поизпотя по начина, станал популярен благодарение на фонтаните във Версай.

— Трудна работа, а, Джийвс?

— Да, сър.

— Отваря порите някак си.

— Да, сър.

— Колко спокойно изглежда всичко сега.

— Да, сър. Тишината иде да лекува ударите на шума като мехлем.

— Шекспир?

— Не, сър. Американският писател Оливър Уендъл Холмс. Стихотворението му „Човекът с латерната“. Една моя леля ми го четеше, когато бях дете.

— Не знаех, че си имал лели.

— Три, сър.

— Припярни ли са като тази, дето изхвърча навън?

— Не, сър. Те гледат на света напълно спокойно.

Самият аз започвах да гледам по-спокойно на света. По-леко, ако разбирате какво имам предвид. А със спокойствието започнаха да се появяват и по-великодушни мисли.

— Е, не обвинявам старата за припряността ѝ — казах аз. — Сега се е захванала с едни дела... От голямо...

— Голямо значение ли, сър?

— Точно така.

— Да се надяваме, че посоката няма да се окаже грешна и делото няма да се провали.

— Да, да се надяваме. Посоката да се... какво?

— Окаже грешна, сър.

— Искаш да кажеш „греховна“?

— Не, сър.

— Тогава това не е поетът Бърнс.

— Не, сър. Думите са от пиесата „Хамлет“. От Шекспир.

— А-а, „Хамлет“. Знам го. Веднъж леля Агата ме накара да заведа сина ѝ Том на тази пиеса в Олд Вик. Мисля, че си я бива, само дето си пада малко интелектуална. Сигурен ли си, че не е от поета Бърнс?

— Да, сър. Доколкото знам, този факт е установен.

— Това вече поставя нещата по местата им. Но ние се отклонихме от темата, че леля Далия се е отдала на начинание от много голямо значение. Отнася се за Тъпи Глосъп.

— Нима, сър?

— Очаквах, че ще те заинтригувам. Знам, че винаги си харесвал Тъпи.

— Много приятен млад джентълмен, сър.

— Когато не е завързал гаднярски последната халка над басейна в Клуба на търтеите — да. Всъщност, много е дълго да ти разказвам всичко сега, но най-важното е следното: Л. П. Рънкъл, възползвайки се от едно тълкуване... тълкуване ли се казва?

— Да, сър.

— Преметнал бащата на Тъпи при една сделка... не, не точно сделка, бащата на Тъпи работел при него и той се възползвал от един текст в договора им, за да ограби плодовете на нещо, което старият Глосъп изобретил.

— Често става така, сър. Финансиращият се стреми да забогатее за сметка на изобретателя.

— А леля Далия се надява да го накара да отпусне известна сума за Тъпи.

— Воден от разкаянието ли, сър?

— Не точно от разкаяние. Старата родственица разчита повече на факта, че от известно време той е под магията на ястията на Анатоли и това би трябвало да го е направило по-отстъпчив и по-разбран и очаква от него да изпълни задълженията си и да уреди сметките. Ти като че ли се съмняваш в тази работа, а, Джийвс? Мислиш ли, че ще излезе нещо? Тя вярва, че ще успее.

— Бих искал да споделям нейната увереност, но...

— Но като мен мислиш, че шансовете ѝ да си посвири на него като на музикален инструмент са... да речем — сто към осем?

— Още по-малки, сър. Трябва да отчетем факта, че господин Рънкъл е...

— Да? Колебаеш се, Джийвс. Господин Рънкъл е... какво?

— Изразът, който искам да употребя, ми се изплъзва, сър. Един от тези, които съм ви чувал да използвате, когато намекувате за липсата на лъчезарност и доброта у някой ваш познат джентълмен. Бяхте го използвали за господин Споуд, или по-точно, за лорд Сидкъл, когато отношенията ви още не бяха добили сегашната сърдечност, а също и за чичото на господин Глосъп, сър Родерик. На езика ми е...

— Смрадливец?

— Не — каза той. — Не беше смрадливец.

— Коров тип?

— Не.

— Зъл проклетник?

— Точно това, сър. Господин Рънкъл е зъл проклетник.

— Добре ли го познаваш, за да имаш това мнение? В края на краищата, ти току-що се запозна с него.

— Да, сър, така е, но Бингли, като разбра, че съм на гости у госпожата, ми разказа няколко случки, илюстриращи неговата коравосърдечност и безмилостност. Бингли е работил при него известно време.

— Мили боже! Изглежда той е бил на работа при всички.

— Да, сър. Имаше склонността да се мести от място на място. Никога не оставаше за дълго на една служба.

— Това не ме учудва.

— Но отношенията му с господин Рънкъл продължили по-дълго. Преди няколко години го придружил в Съединените щати и останал с него няколко месеца.

— И тогава разбрал, че си има работа със зъл проклетник.

— Точно така, сър. Ето защо много се опасявам, че усилията на госпожата няма да доведат до задоволителни резултати. Голяма ли е сумата, с която се надява да раздели господин Рънкъл?

— Доста значителна, мисля. Разбираш ли, изобретението на бащата на Тъпи са онези Магически дражета против главоболие и Рънкъл трябва да е натрупал камара пари от тях. Предполагам, че тя ще иска да ги разделят наполовина.

— В такъв случай, принуден съм да призная, че сто към едно е залогът, който един разумен букмейкър би направил за вероятността тя да успее в начинанието си.

Не особено окуражаващо, ще се съгласите. Всъщност можете да определите перспективата като доста мрачна. Бих го нарекъл песимист, само че тогава не можах да се сетя за думата и докато си блъсках главата да измисля нещо от рода на „мрачния Гюс“, което едва ли щеше да е подходящо обръщение към човек с неговото достойнство, през френския прозорец влезе Флорънс и Джийвс, разбира се, се оттегли. Щом разговорите ни биват прекъсвани от появяването на някой, да речем от голямото „Добрутро“, той винаги изчезва като призрак при зазоряване.

До този момент само по време на хранене се бях срещал с Флорънс. Тя, така да се каже, беше хванала едната посока, а аз —

другата. Искам да кажа, че докато тя постоянно беше в Маркет Снодсбъри, шетайки насам-натам в полза на кандидата на Консервативната партия, за когото беше сгодена, аз след тази нервнопаралитична среща с вдовицата на покойния Маккоркадейл, се бях отказал от агитираното в замяна на отдаването на някоя достойна книга. Бях се извинил на Джинджър за тази... плашливост ли се казваше? Той го прие необичайно добре и ми каза, че всичко е наред и би желал да стори същото.

Тя изглеждаше прекрасно, както винаги, ако не и повече. Най-малко деветдесет и шест процента от членовете на Клуба на търтеите не биха желали нищо повече от това да могат да бъдат насаме с нея. Аз обаче с голямо удоволствие бих избегнал тази tête-à-tête, защото тренираният ми усет подсказваше, че Флорънс е в едно от нейните лоши настроения, а когато това се случва, инстинктът кара всички, освен най-смелите разбира се, да се покатерят на някое дърво и да се прикрият добре. Обезоръжаващата ѝ красота, за която споменах по-рано, и която е толкова характерна нейна черта, се набиваше най-много на очи.

— Какво правиш тук в този прекрасен ден, Бърти? — каза тя с рязък тон.

Аз обясних, че си говорим с леля Далия, а тя отвърна, че разговорът явно вече е приключил, тъй като отсъствието на леля Далия беше повече от очевидно, така че защо не съм навън на слънце и на свеж въздух.

— Ти си привикнал твърде много към застоялия живот. Ето защо имаш такъв нездрав вид.

— Не знаех, че имам нездрав вид.

— Разбира се, че имаш нездрав вид. Какво друго очакваш? Изглеждаш като корема на умряла риба.

Най-лошите ми страхове като че ли се потвърдиха. Очаквах, че ще излее цялата си злъч върху първия срещнат невинен минувач и за мой лош късмет се случих аз. С наведена глава се приготвих да посрещна бурята, но в този момент, за моя изненада, тя промени темата.

— Търся Харолд — каза тя.

— Така ли?

— Да си го виждал?

— Не мисля, че го познавам.

— Не ставай глупак. Харолд Уиншип.

— А-а, Джинджър — мигновено загорях аз. — Не, не ми се е появявал в полезрението. Защо ти е? Нещо важно?

— За мен е важно и би трябвало да е и за него. Ако не се вземе в ръце, ще изгуби тези избори.

— Защо мислиш така?

— Поведението му днес на обяд.

— О, той те е завел на обяд? Къде бяхте? Аз обядвах в някаква кръчма и за да добиете представа за боклука, който ми предложиха, трябва да го опитате. Може би сте били в някой приличен хотел?

— Беше обяд, организиран в кметството от Търговската камара. Изключително важен случай, а той държа най-слабата реч, която съм чувала. Едно малоумно дете би се представило по-добре. Даже ти би се справил по-добре.

Предполагам, че сравнението между мен и малоумното дете от устата на Флорънс си е чист комплимент, така че проявих повече интерес по въпроса и тя продължи, бълвайки огън и от двете ноздри:

— Ъ... ъ... ъ...

— Моля?

— Само повтаряше ъ... ъ... ъ. Идеше ми да го замеря с лъжичката за кафе.

Тук можех да се включа като кажа, че не всички сме свършени, но прецених, че сега не е момента. Вместо това казах:

— Сигурно е бил притеснен.

— Това бе и неговото оправдание. Казах му, че няма право да бъде притеснен.

— Значи си говорила с него?

— Да, говорих.

— След обяда?

— Веднага след обяда.

— Но искаш пак да го видиш?

— Да.

— Да отида да го потърся, а?

— Да. И му кажи, че ще съм в кабинета на господин Травърс. Там никой няма да ни безпокои.

— Той сигурно е в беседката край езерото.

— Добре, кажи му да се маха оттам и да дойде в кабинета — каза тя по същия начин, по който Магистърът по изкуствата Арнолд Абни казваше, че желае да поговори с Устър след сутрешната молитва. Върнах се пак в отминалите дни.

За да стигнеш до беседката, трябва да прекосиш поляната. Същата, за която Споуд бе споменал, че ще се позабавлява, като ме просне върху нея и ме стъпче. Първото нещо, което видях освен птичките, пчеличките, пеперудките и какви ли още не животинки, които прекарваха свободното си време тук, беше Л. П. Рънкъл, излегнал се в хамака, унесен в сладка дрямка и леля Далия до него, седнала на стол. Щом ме видя, тя стана, запъти се към мен и ме замъкна на два-три метра встрани, като едновременно с това ми правеше знак с показалец пред устните.

— Той спи — каза тя.

Едно похъркване от хамака потвърди истинността на това и аз казах, че и сам мога да забележа, че спи и каква отблъскваща гледка представлява, а тя ми каза в името на Всевишния да не муча на толкова висок глас. Малко докачен от обвинението в мучене от жена, чийто най-тих шепот беше все едно някой вика добитъка си да се прибира през реката, ѝ казах, че не муча, а тя отговори: „Добре, недей!“

— Може да е в лошо настроение, ако се събуди внезапно.

Това беше умна мисъл, говорела добре за познанията ѝ по стратегия и тактика, но с моя остър ум аз забелязах един дефект в цялата работа и привлякох вниманието ѝ върху него.

— От друга страна, ако не го събудиш, как ще пледираш за каузата на Тъпи?

— Казах внезапно, магаре такава. Ако оставя природата да си свърши сама работата, всичко ще бъде наред.

— Може би тук си права. Дали природата смята да се бави още дълго, как мислиш?

— Откъде да знам?

— Просто се чудех. Не можеш да стоиш тук през целия следобед.

— Мога, ако трябва.

— Тогава ще те оставя да си седиш. Трябва да отида да потърся Джинджър. Да си го виждала?

— Преди малко мина оттук със секретарката си на път за беседката. Каза ми, че трябвало да продиктува някои неща. Защо ти е?

— Не го търся аз, въпреки че винаги ми е приятно в неговата компания, Флорънс ми нареди да го намеря. Днес по обяд му трила сол на главата...

Тук тя ме прекъсна с едно рязко „Ш-ш-т!“, защото Л. П. Рънкъл се беше размърдал в съня си и като че ли животът се връщаше в безволевото му тяло. Оказа се, че това е фалшива тревога и аз продължих моите съображения:

— Очевидно не е успял да впечатли присъстващите на обяда в Търговската камара, а тя е разчитала той да се прояви като... как се казваше оня грък?

— Бърти, ако не се боях, че ще събудя Рънкъл, щях да те ударя с нещо тъпо, стига да имах подходящ предмет под ръка. Какъв грък?

— Нали и аз това те питам. Дето дъвчел камъчета.

— Демостен ли имаш предвид?

— Сигурно ще е той. Ще направя после справка с Джийвс. Флорънс очаквала Джинджър да се прояви като истински Демостен, ако това е името, ама не ми се вярва много, въпреки че имах един съученик навремето, който се казваше Джанбатиста. Та Джинджър я разочаровал и това я ядосало. Знаеш, че като се ядоса, не си подбира приказките.

— Изобщо не си подбира приказките — отвърна роднината намръщено. — Чудя се как Джинджър търпи това.

Така се случи, че точно аз можех да ѝ разясня проблема, който я тревожеше. Нещата, движещи отношенията между младите, отдавна бяха отворена книга за мен. Бях мислил доста по този въпрос, а когато мисля доста по някой въпрос, сложнотиите бързо се изглаждат.

— Той я понася, стара родственице, защото я обича и няма да си далеч от истината, ако кажеш, че любовта побеждава всичко. Знаем какво имаш предвид, разбира се. Изненадана си, че човек с неговата сила и енергия се свива на кълбо, щом тя погледне с присвити очи и понася нейните критики, ако това е точната дума, с покорството на шпаньол, скастрен, че е довякъл някой вонящ кокал в гостната. Това, което не дооценяваш, е фактът, че когато става въпрос за изящно изваян профил, тяло на топола и платиненоруса коса, тя спокойно влиза в първата десетка, а тези неща са от значение за Джинджър. Ти и аз, дискутирайки Флорънс обективно, считаме че се държи господарски доста над поносимото, но той гледа на нещата под друг

ъгъл. Това е проява на психологията на индивида, както го нарича Джийвс. Твърде възможно е семената на бунта да избуяват у него, когато тя говори без да си мери приказките, но в един момент погледът му спира върху профила ѝ или върху косата ѝ и си казва: „Ама тя не носи шапка!“, но после забелязва за кой ли път, че тялото ѝ има извивки като на железница в увеселителен парк и си казва, че си струва да се примири с устатостта ѝ, само и само да стане негова. Любовта му, разбираш ли, не е изцяло духовна. В нея има примесено нещо плътско.

Бих продължил да говоря още, тъй като темата ми даваше възможност за пълна изява, но в този момент старата родственица, която от известно време не я свърташе на едно място, ме помоли да отида да се удавя в езерото. Аз съответно се оттеглих, а тя се върна на стола си до хамака, надвесена над Л. П. Рънкъл като майка над спящото си дете.

Не мисля, че е забелязала, тъй като лелите рядко обръщат внимание на смисъла на изражението по лицата на техните племенници, но през целия този разговор, лицето ми беше с мрачно и сериозно изражение, давайки ясно да се разбере, че нещо съм намислил. Мислех си за тези сто към едно, които разумният букмейкър би заложил срещу шанса ѝ да измъкне пари от човек, екипиран само с еднопосочни джобове като Л. П. Рънкъл и ме заболя силно, когато си представих нейния смут и разочарование, когато, като се събуди от сладък сън, той откаже обезщетение за Тъпи. Такъв удар щеше доста да ѝ смачка фасона, тъй като тя бе абсолютно сигурна, че ще успее.

Освен това бях много загрижен и за Джинджър. Понеже също съм бил сгоден за Флорънс, знаех какво прави, за да сгълчи заслепения мъж и симптомите насочваха към голямата вероятност в този случай тя да надмине всички свои досегашни изпълнения. Не ми убегна смисъла на навъсените ѝ вежди, прехапаната устна и святкащия поглед, нито пък начина, по който тополовата ѝ снага се извиваше, подсказваща, освен ако не ѝ е било студено, че е разпалена като изгорял от слънцето врат. Чудех се в какви ли дълбини на красноречието бе хлътнал моят приятел като оратор, за да предизвика такива силни чувства и реших много деликатно да го попитам.

Да направя това, обаче, няха никаква възможност, защото щом влязох в беседката, първото нещо, което видях, бяха Джинджър и

Магнолия Гленденън, вкопчени в толкова здрава прегръдка, че само най-мощният влекач би бил в състояние да ги раздели един от друг.

ГЛАВА 13

В тази своя преценка, обаче, не бях прав, защото тъкмо да произнеса първото „О-о-о!“ на учудване, когато миличката Гленденън, отеквайки също с едно „О-о-о“, сякаш излязло от устата на нимфа, която са изненадали по време на къпане, се отдели от него и изхвърча покрай мене, изчезвайки навън в големия свят със скорост, която ѝ осигуряваше място в класа на спринтьорите, към които се числеше старата ми родственица. Все едно беше казала: „Ех, да имах сега криле на гълъб!“ и желанието ѝ мигновено се бе изпълнило.

През това време аз стоях като закован. Устата ми бе леко открената, а очите ми ококорени до краен предел. Коя беше тази дума, която започваше със „с“? Смутен? Не, не смутен. Смаян? Не, не смаян. Стъписан, точно така. Бях стъписан. Мисля си, че ако се случи да се разхождате и попаднете случайно в сауната на турската баня в някой от дните, когато е ползвана от дами, ще се чувствате подобно на мен в този случай.

Джинджър също не се чувстваше удобно. Даже, бих казал, определено беше изненадан. Дишаше тежко като астматик. В погледа му нямаше и следа от топлотата, която бихте очаквали да прочетете в очите на стар приятел. А гласът му, когато проговори, наподобяваше този на кафява мечка — гърлест, ако разбирате какво искам да кажа, и малко сърдит. Първите му думи се състояха от добре подбрани фрази на критика към моята нетактичност да избира точно този момент за влизане в беседката. Каза, че не му харесва, дето слухтя наоколо като някой проклет детектив. Попита ме още дали не си нося увеличителното стъкло и възнамерявам ли да лазя на четири крака, да събирам малки предмети и да ги прибирам в плик.

— Какво правиш тук, всъщност? — попита ме той най-накрая.

На това можех да отговоря, че имам право да влизам в беседката по всяко време, в което си пожелаея, тъй като тя е собственост на леля ми Далия и по този начин двамата с нея сме кръвно свързани, но нещо ми подсказа, че учтивостта би била по-добрата политика. Отхвърляйки

нападките, аз заявих, че не съм слухтял като някой проклет детектив, а с решителни, мъжествени крачки се бях запътил да го търся, защото Флорънс ми беше наредила, а бях научил от добре информиран източник, че това е мястото, където мога да го намеря.

Логичността на моя изказ имаше успокояващия ефект, на който се надявах. Държането му се промени, позагубвайки доста от заплашителността на кафявата мечка, и скоро вече разговарях със стария Джинджър от младежките компании. Това показваше, че, както вече ви казах, учтивостта действа както мехлема за раните. Когато той проговори, беше ясно, че ме счита за другар и съюзник.

— Предполагам, че всичко това ти изглежда малко странно, Бърти.

— Никак, старче, никак даже.

— Но има едно просто обяснение. Обичам Магнолия.

— Мислех, че обичаш Флорънс.

— Аз също. Но нали знаеш, никой не е застрахован от грешки.

— Разбира се.

— Искам да кажа, когато търсиш идеалното момиче.

— Точно така.

— Смяя да отбележа, че и на теб ти се е случвало.

— От време на време.

— На всеки може да се случи, предполагам.

— Не бих се учудил.

— Грешката на тези, които търсят идеалното момиче е, че правят своя избор преди още да са разгледали целия щанд. Срецнеш някоя със съвършен профил, платиненоруса коса и фигура на топола и си мислиш, че това е краят на твоето търсене. „Бинго!“ — крещиш. — „Тази е. Някоя друга.“ И без да подозираш вече си свързал съдбата си с жена тип фелдфебел и със спартански възгледи за дисциплината, а ако беше продължил само малко по-нататък, щеше да срещнеш най-сладкото, най-милото и най-нежното момиче, стенографирало някога кореспонденция под твоята диктовка, която ще те обича и ще се грижи за теб и през ум няма да й мине да те тормози, без значение какви са обстоятелствата. Имам предвид Магнолия Гленденън.

— И аз така си помислих.

— Думи нямам да ти опиша как се чувствам, Бърти.

— Не се и опитвай.

— Още от момента, в който дойдохме тук, изпитвах подозрението, че тя е точно за мен и че със сгодяването ми с Флорънс съм направил най-голямата грешка в живота си. Точно сега и последните ми съмнения се разсеяха.

— Какво се случи точно сега?

— Тя ми разтри врата. Разговорът ми с Флорънс, дето ми дойде като капак на онзи ужасен обяд в Търговската камара, ми беше докарал страхотно главоболие и тя ми разтри врата. Тогава разбрах. Когато тези нежни пръстчета докоснаха кожата ми като райски пеперудки, кацнали върху цветче...

— А-ха, ясно.

— Беше като откровение, Бърти. Разбрах, че съм намерил това, което търся. Казах си: „Това е нещо прекрасно. Давай нататък.“ и се обърнах с лице към нея. Хванах я за ръката. Вгледах се в очите ѝ. Тя — в моите. Казах ѝ, че я обичам. Тя каза, че също ме обича и се отпусна в прегръдките ми. Аз я притиснах до себе си. Бъбрихме си нежности и за известно време всичко беше прекрасно. Не можеше и да бъде по-хубаво. Но изведнъж ме порази една мисъл. Има един голям проблем. Сигурно се досещаш.

— Флорънс?

— Точно така. Колкото и началнически да се държи и да се изразява просташки, когато нещо не ѝ харесва, всъщност... да я беше чул след онзи обяд в Търговската камара... аз все пак съм сгоден за нея. И докато момичетата могат да развалят годежи чак до дълбока старост, мъжете не могат.

Бях схванал мисълта му. Беше очевидно, че и той като мен искаше да си остане почтен рицар, а човек просто не може да бъде почтен, още по-малко рицар, ако ходи насам-натам да се сгодява с тази и онази и след това им казва, че всичко е свършило. Изглеждаше, че проблемът, надигнал грозната си глава, беше с изключително големи, бих казал KING-SIZE размери, достатъчно голям да провали всички предприети от Джинджър действия по въпроса. Но когато му споменах това с трепетна нотка на съчувствие, а може би съм му стиснал и ръката, не съм сигурен, бях изненадан от кикотенето му, наподобяващо пробит радиатор.

— А, не се тревожи — каза той. — Ситуацията изглежда малко объркана, признавам, но ще се оправя. Ще направя така, че Флорънс да

развали годежа.

Каза го с толкова весел, самоуверен, звънлив глас, също като старата ми родственица, когато си правеше сметката как ще накара Л. П. Рънкъл да ѝ играе по свирката, че аз нямах никаква охота, ако това е точната дума, да кажа каквото и да е, което би го отчаяло. И все пак трябваше да попитам:

— Как? — зададох въпроса си аз.

— Много просто. И двамата знаем, че на нея не ѝ трябва човек, който губи. Имам намерение да изгубя изборите.

Това наистина беше идея и бях напълно съгласен с предположението, че ако мама Маккоркадейл го изпревари при гласуването, най-вероятно Флорънс ще го разкара, но според мен имаше нещо, което можеше да провали плана и това беше, че той нямаше никакви гаранции, че ще изгуби изборите. Разбира се, избирателите са като лелите, никога не знаеш какво ще направят в следващия момент, но все пак това е нещо, на което не можеш да разчиташ.

Споменах му това, а той отново демонстрира звука от пробития радиатор.

— Не се тревожи, Бърти. Владея положението. Случи се нещо в едно потайно ъгълче на кметството след обяда, което подсилва моята увереност.

— Какво се случи в това потайно ъгълче в кметството след обяда?

— Първото нещо, което се случи след обяда, беше това, че Флорънс ме замъкна в това ъгълче и ми отправи крайно остри нападки. Точно тогава разбрах, че ще съм най-големият глупак, ако се оженя за нея.

Кимнах в знак на съгласие. В момента, когато тя развали годежа си с мен, бях почувствал духа си толкова възвисен, че запях като славей на свобода.

Едно нещо обаче ме озадачаваше и се нуждаеше от допълнително разяснение.

— Защо Флорънс те е замъкнала в това тъмно ъгълче с цел лични нападки? — попитах. — По принцип, когато тя казва какво е мнението ѝ за някои хора, като че ли получава допълнителен стимул от по-голяма публика. Спомням си как веднъж ми вдигна скандал пред

седемнайсет момичета и всичките слушаха с навирени уши, а от това красноречието ѝ достигна сияйни висоти.

Той веднага се зае да ми разяснява нещата. Каза, че ме е подвел.

— Не Флорънс, а Бингли ме замъкна в тъмния ъгъл.

— Бингли?

— Един, дето работеше при мен по едно време.

— И при мен работеше по едно време.

— Наистина ли? Светът е малък, нали?

— Да. Знаеше ли, че се е опаричил?

— Скоро ще се опаричи още повече.

— Но ти каза, че те е замъкнал в един тъмен ъгъл. Защо?

— Защото имаше предложение за мен, което изискваше уединение. Той... но преди да продължа, трябва да изясня нещо по-подробно. Знаеш от историите за Пери Мейсън, че всеки път, когато Пери каже нещо по време на кръстосания разпит на свидетеля, прокурорът скача от мястото си и вика: „Възражение, Ваша чест. Кучият му син задава въпроса некоректно.“ Та трябва да знаеш, че този Бингли е член на Клуба за камериери и икономии в Лондон, наречен „Ганимед Младши“ и едно от правилата там е, че членовете трябва да вписват делата на своите работодатели в клубната книга.

Щях да му кажа, че всичко това ми е известно, но той продължи, преди да успея да се намеся.

— Такава книга, както можеш да си представиш, съдържа доста компрометиращи неща и той ми каза, че е бил длъжен да напише няколко страници за мен и ако те станат публично достояние, ще изгубя толкова много гласове, че изборите ще се превърнат в нещо като подарък за моя опонент. Добави, че някои хора на негово място биха продали тези материали на противниковия лагер и биха спечелили много пари, но той не би направил такова нещо, защото би било низост. Явно за краткото време, през което сме били заедно, съм спечелил симпатиите му. Никога преди не съм се замислял какъв изключителен добряк е той. Винаги съм го смятал за огромен келеш. Това показва колко несправедлив може да бъде човек към околните.

Отново щях да кажа нещо, но той ме заглуши като вълна:

— Трябваше да доуточня, че ръководството на „Ганимед Младши“, имайки предвид значимостта на тази книга, му я било поверило с инструкции да я пази с цената на живота си и той имал

постоянните страхове, че злонамерени хора могат да я подушат и да я откраднат. Така че, ако аз я взема при себе си, ще сваля голямо бреме от плещите му. Тогава ще съм спокоен, че никой няма да използва срещу мен нейното съдържание. Бих могъл да му я върна след изборите с някоя и друга лира в добавка като израз на благодарност. Сигурно си представяш усмивката на лицето ми, щом чух това. И през ум не би му минало, че първото нещо, което ще направя, е да я изпратя по човек до редакцията на „Аргус-Римайндър“ и по този начин, сервирайки на тепсия изборната победа на Маккоркадейл, да се освободя от джентълменското ми задължение към Флорънс, която с ужас би се отдръпнала от мен, щом прочете материалите. Чел ли си „Аргус-Римайндър“? Крайно ляв. Не могат да понасят консерваторите. Миналата седмица имаше карикатура, на която бях изтипосан с ръце, изцапани с кръвта на пролетариата мъченик. Не знам откъде им идват тези идеи. Никога не съм проливал чужда кръв освен на боксов мач, а тогава обикновено и моята биваше проливана. За да получиш, трябва да дадеш, нали? Така че набързо уредихме нещата с Бингли. Тогава той не ми даде книгата, защото я бил оставил в къщи, а не остана да пийнем по едно, защото трябвало да се връща бързо, понеже очаквал Джийвс да намине и не искаше да го изпусне. Очевидно са приятели с Джийвс — дружки от клуба, нещо такова. Ще се срещнем утре. Аз ще го възнаградя с цяла кесия злато, той пък ще ми даде книгата, а пет минути след това, ако успея да намеря хартия и канап, тя ще е на път за редакцията. Материалът трябва да излезе вдругиден. Да добавим час, час и нещо, докато Флорънс си купи един брой и, да речем, двайсетина минути да си поговорим, след като го е прочела и доста преди обяд аз ще бъда свободен човек. Как мислиш, колко заслужава Бингли за награда? Не споменахме цифри, но аз мисля най-малко сто лири, защото той наистина заслужава нещо, отговарящо на благородството и добросъвестността му. Както каза той, някои хора на негово място биха продали книгата на противниковия лагер и биха се облажили доста.

По някакво, бих го нарекъл странно съвпадение, той направи пауза на това място и ме попита защо изглеждам като нещо, довлечено от котката, точно както ме беше попитала старата родственица след разговора ми с мама Маккоркадейл. Не знам какви неща домъкват котките в къщи, но би могло да се предположи, че едва ли е нещо много приятно за окото и очевидно, когато съм под влиянието на силни

емоции, наподобявам скъпоценна котешка находка. Ясно ми беше защо изглеждам така в този момент. Винаги съм намирал за крайно неприятно да разбиеш надеждите и мечтите на един приятел от детинство и без съмнение това се изписва на лицето ми.

Нямаше смисъл да говоря със заобикалки. Ето още един случай, когато ако нещо ще се прави, трябваше да се направи веднага.

— Джинджър — казах аз, — страхувам се, че имам една лоша новина за теб. Тази книга вече я няма на белия свят. Джийвс ходил при Бингли, забъркал му едно приспивно коктейлче Мики Фин и я взел от него. Сега тя е в неговите книжа.

В началото не можа да схване, та трябваше да му обясня:

— Бингли не е почтен човек, както си мислиш. Напротив, той е мръсник от висша класа. Няма да сбъркам, ако го определя като мазен и подъл гол охлюв. Той откраднал книгата от „Ганимед Младши“ и се опитал да я продаде на Маккоркадейл. Тя го изритала от дома си, защото госпожата е честен човек и тогава Бингли се е опитал да я продаде на теб. Но през това време се появил Джийвс и я взел.

Може би мина цяла минута, докато Джинджър успя да схване казаното, но за мое учудване това ни най-малко не го разтревожи.

— Е, няма нищо. Джийвс може да я занесе до редакцията на вестника.

Поклатих тъжно с глава, защото знаех със сигурност — този път надеждите и мечтите му щяха да получат нов удар между очите.

— Не би го направил, Джинджър. За Джийвс тази книга е свещена. Десетки пъти съм го навивал да унищожи страниците, отнасящи се за мен, но той е непреклонен като Варлаамовото магаре, което, сигурно си спомняш, като се запънало, твърдо отказало всякакво сътрудничество. Джийвс не би я изпуснал от ръцете си.

Джинджър прие това точно както очаквах. Започна да пелтечи, даже зарита масата и сигурно щеше да я направи на парчета, ако не беше от мрамор. Трябва да е изживявал страшна травма, но това, което го терзаеше, предполагам, не беше болката от наранения крак, а болката на душата. Очите му святкаха, ноздрите му трепереха и ако не скърцаше със зъби, значи никога не съм чувал скърцане на зъби.

— Не би го направил, а?

Беше започнал отново да прилича на кафява мечка.

— Не би, а?... Не би? Ще видим. Изчезвай, Бърти. Искам да помисля.

Изчезнах с удоволствие. Такива изблици на неконтролирани емоции ми се отразяват доста зле.

ГЛАВА 14

Най-краткият път до къщата беше през ливадата, но аз не минах оттам. Вместо това се отправих към задната врата. Мислех си, че е задължително да се видя с Джийвс колкото се може по-скоро и да го осведомя за страстите, които бе отприщил. Да го предупредя да стои далеч от Джинджър, докато разпалената му кръв не се успокои.

Никак не ми беше харесало това негово: „Ще видим!“, нито пък скърцането на зъбите му. Разбира се не вярвах, че колкото и разгорещен да беше, можеше да употреби насилие срещу Джийвс. Например да го насини, ако предпочитате тази фраза, но сигурно щеше да му наприказва такива неща, дето да наранят чувствата му и да доведат до развалянето на толкова дружеските им досега отношения. Естествено, не желяех това да се случи.

Джийвс седеше в шезлонг близо до задната врата и четеше Спиноза, а котаракът Огъстъс лежеше в скута му. Бях му подарил Спиноза за Коледа и оттогава той я четеше задълбочено. Аз самият не съм я преглеждал, но неговото мнение е, че това е четиво за зрели хора и си струва да се прочете.

При идването ми Джийвс понечи да се изправи, но аз го помолих да остане на мястото си, защото знаех, че Огъстъс, точно както и Л. П. Рънкъл, негодува, когато го събуждат ненадейно, а човек винаги трябва да зачита чувствата на един котарак.

— Джийвс — казах аз, — получи се доста интересна ситуация и много бих желал да чуя твоето мнение за нея. Много съжалявам, че те прекъсвам точно сега, когато си погълнат от Спиноза и сигурно тъкмо си стигнал до мястото, когато откриват втория труп, но това, което искам да ти кажа, е от голяма важност, така че слушай внимателно.

— Много добре, сър.

— Фактите са следните — казах аз и без всякакво встъпление или както там го наричат, започнах разказа си. — Така стоят нещата — заключих няколко минути по-късно — и мисля, ще се съгласиш, че сме изправени пред доста интересен проблем.

— Безспорно, сър.

— По някакъв начин Джинджър трябва да изгуби изборите.

— Точно така, сър.

— Но как?

— Трудно е да се каже точно в този момент, сър. Вълната на общественото мнение като че ли е взела посока към господин Уиншип. Красноречието на лорд Сидкъп има огромен ефект сред електората и може да се окаже решителният фактор. Господин Сепингс, който е помагал на обяда в ролята на допълнителен сервитьор, каза, че обръщението на господин лорда към Търговската камара на Маркет Снодсбъри е била истински шедьовър на красноречието. Той ми каза още, че благодарение изключително на господин лорда, залозите, които в един момент бяха десет към шест в полза на госпожа Маккоркадейл, сега са изравнени.

— Това не ми харесва, Джийвс.

— Така е, сър, става страшничко.

— Разбира се, ако извадиш на бял свят клубната книга...

— Боя се, че не мога да направя това, сър.

— Да, да. Казах на Джинджър, че за теб тя е нещо свещено. Тогава нищо друго не остава, освен да си размърдаш малко мозъка.

— Ще направя всичко възможно, сър.

— Не се съмнявам, че все нещо ще излезе. Яж много риба. А дотогава, доколкото е възможно, стой по-далеч от Джинджър, защото е в отвратително настроение.

— Разбирам, сър. Силен, неумолим и от бяс обзет.

— Шекспир?

— Да, сър, „Венецианският търговец“.

След това го оставих, доволен, че си поприказвахме и се отправих към гостната, с надеждата да се отдам отново на спокойствие и на Рекс Стаут, който водовъртежът на събитията ме бе принудил да изоставя. Обаче бях закъснял. Старата родственица го беше докопала и сега унесена в четене си седеше в шезлонга. Стана ми ясно, че нямам големи шансове да ѝ го изтръгна от ръцете. Няма човек, който ще го даде без бой, след като веднъж се е докопал до него.

Изненадах се да я видя тук. Мислех, че още седи като квачка над хамака и съдържанието му.

— Здравсти, свърши ли с Рънкъл?

Тя повдигна очи и забелязах леко раздразнение в тях. Предположих, че Неро Улф е дошъл от орхидеената стая и е казал на Арчи Гудуин да се обади по телефона на Сол Пандър и Ори Какмубешеимето и работата се е запекла. При това положение беше съвсем естествено да е недоволна от появяването дори на любимия племенник, когото често е дундуркала в скута си. Преди време, разбира се, искам да кажа, когато съм бил малък.

— О, това си ти — каза тя, както си и беше. — Не, не съм свършила с Рънкъл. Не съм и започвала даже. Той още спи.

Останах с впечатлението, че не е в настроение да си бърбим, но в такива случаи трябва все нещо да се каже. Захванах тема, която мислех, че ще представлява някакъв интерес:

— Забелязала ли си поразителното сходство между навиците на Л. П. Рънкъл и тези на котарака Огъстъс? Като че ли и двамата прекарват дните си в спане. Не мислиш ли, че имат травматична симплегия?

— Какво, по дяволите, е това?

— Случайно попаднах на нея, когато четох една медицинска книга. Това е болест, която те кара да спиш по цял ден. Рънкъл показва ли някакви признаци на събуждане?

— Да, показва и тъкмо да се събуди, отнякъде се появи Маделин Басет. Каза ми, че иска да говори с мен и не можах да ѝ откажа. Не беше лесно да следя какво ми говореше, защото през цялото време хълцаше и ридаше, но накрая разбрах. Всичко беше заради скарването със Споуд. Бях ти казала, че са се спречкали за нещо. Оказа се, че е много по-сериозно. Помниш ли, бях ти споменала, че той не може да стане депутат, защото е пер. Е, решил е да се откаже от титлата си, за да се кандидатира законно.

— Възможно ли е човек да се откаже от титлата си? Аз си мислех, че не може.

— Преди не можеше, трябваше да те хванат най-малко в държавна измяна, но навярно са променили правилата и сега това е най-модерното нещо.

— Изглежда доста глупаво.

— И Маделин е на това мнение.

— Каза ли ти кой е подхвърлил идеята на тъпоглавия Споуд?

— Не, но мисля, че знам как е станало. Той направи такъв удар с речите си тук, че сигурно си е рекъл: „Защо се бяхтя така за друг човек? Защо сам не се захвана с това?“ Кой беше казал, че човек се опиянява от собствените си слова.

— Не знам.

— Джийвс ще знае. Бърнард Шоу или Марк Твен, или Джек Демпси... Но това не е важно. Както и да е, такъв е случаят със Споуд. Сега се превъзнася и търси нови простори. Вижда се способен да смае Камарата на общините.

— Защо не смайва Камарата на лордовете?

— Няма да е същото. Все едно да играеш на турнир по тенис в Маркет Снодсбъри, вместо да наелектризираш публиката на централния корт в Уимбълдън. Разбирам го.

— Аз не.

— Нито пък Маделин. Цялата е настръхнала срещу тази идея и разбирам как се чувства. Не е шега да кажеш на момиче, което си мисли, че ще става графиня Сидкъп: „Първоаприлска шега, пиленцето ми. Това, което ще бъдеш, е госпожа Споуд.“ И аз да бях на нейната възраст и някой ми каже, че Том е получил благородническа титла, а след това се е отказал от нея, и в края на краищата няма да мога да се наричам лейди Маркет Снодсбъри, щях да ритам като магаре. За едно момиче титлата е като дрямката за една котка.

— Не може ли да се направи нещо?

— Най-доброто, което може да се направи, е да отидеш при него и да му кажеш колко много му се възхищаваме за това, че е лорд Сидкъп и колко жалко ще бъде за него отново да се нарича с такова противно име Споуд.

— Какъв е другият по-добър план?

— Трябва да помисля.

Настана дълбоко мълчание, доста неловко за мен. Не схващах напълно скритата опасност в този критичен момент, но всяко нещо, наподобяващо пропукване отношенията между Споуд и Маделин, ме караше някак да цупя устни. Опитвах се да измисля някакъв план, който да ми е повече по вкуса от този — да отида да кажа на Споуд колко жалко би било, ако той престане да бъде лорд Сидкъп и отново започне да се нарича с противно име като своето, когато мислите ми бяха прекъснати от котарака Огъстъс, който влезе през френския

прозорец, буден и съвсем във владение на способностите си. Без съмнение по някакъв забулен в сън начин беше ме видял, когато разговарях с Джийвс й ме беше последвал след моето заминаване, чувствайки, че след толкова закуски заедно нашето запознанство беше дължно всеки път да се увенчава с пушена херинга. Напразна надежда, разбира се. Добре облеченият мъж не се разхожда с пушени херинги в джоба си. Но един от уроците, на който животът ни учи, е, че котките си остават котки.

Действайки според неизменната си политика, когато съм насаме с представител от този род фауна, аз възпроизведох малко цвъртящи звуци и се наведох да почеша безсловесното си другарче зад лявото ухо. Но умът ми не беше в почесването. Колкото повече размишлявах върху скорошния разговор, толкова по-малко ми допадаха нещата, които старата родственица разкри пред мен. Казвайки на Огъстъс, че след малко ще му обърна внимание, аз се изправих и тъкмо да попитам леля за повече подробности, когато установих, че нея я няма. Сигурно бе решила да хвърли още едно око на Л. П. Рънкъл и като нищо сега излагаше пред него случая на Тъпи. Е, пожелах й късмет, разбира се. Когато си помислих, че точно днес беше подходящия ден за тази работа, ми стана приятно, но все пак съжалявах за нейното отсъствие. Щом умът ти е ангажиран с неща от изключителна важност, останеш ли сам, се чувстваш като с потънали гемии. Без съмнение същото е чувствал и оня юначага, дето стоял сам на горящата палуба, когато всички напуснали кораба. Обаче не останах задълго сам. Тъкмо Огъстъс беше скочил на скута ми и беше решил да си доспи, когато вратата се отвори и влезе Споуд.

Скочих на крака, предизвиквайки по този начин падането на Огъстъс на земята. Бях станал жертва на всички възможни обстоятелства. Отношенията ми със Споуд бяха обтегнати от доста време, така че всеки път, щом го срещнех, изпитвах тайния страх, че ей сега ще ме фрасне по окото. Очевидно, аз нямах никаква вина, ако той и Маделин си имат проблеми, но това не беше нещо, което да го спре да търси вината у мен. Това е като историята за онзи, дето бил в затвора и един приятел отишъл да го види и го попитал защо е вътре. Онзи му отговорил, а приятелят му казал: „А бе, не могат да те вкарат в затвора за такова нещо.“, а онзи казал: „Знам, че не могат, ама на, вкараха ме.“ На Споуд не му трябваша логични причини, за да се

нахвърли върху някой, който не му е симпатичен. Сигурно това е, защото приличаше на Флорънс и би си изкарал яда на първия срещнат невинен минувач. Накратко, намирах се в такова състояние на духа, като онези от псалма, дето умрели от шубе, когато се обърнали назад и видели, че Мидийските войски ги дебнат от всички страни.

Затова изпитах истинско облекчение, когато усетих, че в поведението му няма и следа от враждебност. Приличаше ми на човек, който току-що е видял коня, на който е заложил всичките си спестявания, плюс всичко, което е успял да задигне от касата на шефа си, да губи състезанието само с една глава разстояние. Лицето му, което и без това не беше нещо, с което да се похвали човек, бе измъчено и разкривено, но по-скоро от болка, отколкото от желание да нанася тежки телесни повреди. И ако човек винаги би предпочел Споуд да не е наблизко, един измъчен и изкривен от болка Споуд беше определено следващото най-хубаво нещо. В поздрава ми, който последва, се почувства неподправена нотка на сърдечност.

— О, здрасти, Споуд, здрасти. Ето те и теб, а? Чудесно.

— Може ли да поговорим малко, Устър?

— Разбира се, че може. Даже много.

Той замълча за минута, използвайки паузата да ме подложи на щателно изследване. След това отрони въздишка и поклати глава:

— Не мога да го проумея.

— Какво не можеш да проумееш, Споуд, стари приятелю, или по-скоро лорд Сидкъп, стари приятелю? — попитах с приветлив глас, защото истински желяех да помогна на този нов и по-добър Споуд да разреши всеки проблем, който го притеснява.

— Как може на Маделин и през ум да ѝ мине да се омъжи за човек като теб? Тя развали годежа ни и казва, че ще направи точно това. Беше абсолютно категорична. „Всичко е свършено!“ — каза тя. — „Ето ти пръстена. Ще се омъжа за Бърти Устър и ще го направя щастлив.“ По-ясно от това не може, нали?

Вдървих се от глава до пети. Даже и при тези условия, в този тревожен следвоенен свят, не бях очаквал да се превърна в стълб от сол дори за кратко време, но тази вест успя да го направи. Не знам каква част от моята читателска аудитория е била удряна през лицето с мокра риба, но тези, които са били, ще разберат чувствата ми, когато седмият граф Сидкъп прочете този ужасен бюлетин. Всичко започна да се

клати и през това, на което казват тъмна мъгла, аз виждах един трептящ по краищата седми граф Сидкъп, изпълняващ такива въртеливи движения, каквито приятелите ми, които са пътували повече, биха оприличили на танците на факирите в Кайро.

Бях стъписан. Виждаше ми се невъзможно Маделин Басет да е развалила годежа им. После си спомних, че когато тя му се вричаше, той я примамваше с корона на графиня и нещата се изясниха. Искам да кажа, ако махнеш короната, какво ще остане? Само Споуд. Не е достатъчно, ще си каже момичето.

През това време той продължаваше да обяснява защо намира за толкова странно това, че Маделин е намислила да се омъжва за мен и почти веднага усетих, че съм сгрешил, като съм си мислел, че не е враждебно настроен. Говореше през стиснати зъби, а това е сигурен белег за враждебност.

— Доколкото виждам, Устър, никак не си привлекателен. Интелигентен? Не. Външен вид? Не. Способности? Не. Дори не можеш да откраднеш чадър, без да те хванат. Единственото нещо, което може да се каже за теб е, че не носиш мустаци. Казаха ми, че веднъж си имал, но си ги обръснал от състрадание към околните. Това е в твой плюс, но е много малко да натежи на везните срещу останалите ти дефекти. Когато човек се замисли колко многобройни са те, може да предположи, че само противният ти рекорд от кражби на каквото ти попадне пред очите е нещото, което е допаднало на романтичната душа на Маделин. Тя ще се омъжи за теб с цел да те поправи, и нека ти кажа, Устър, че ако я разочароваш, ще съжаляваш. Тя може и да ме е отблъснала, но аз винаги ще я обичам, както винаги съм я обичал, още откакто беше ей-толкова малка и ще направя всичко възможно, за да съм сигурен, че нейното нежно сърце не е разбито от някой кучи син, който прилича на момче от църковен хор на турне из провинцията, и който не може да види нещо със стойност, без да го открадне. Може би ще си мислиш, че си в безопасност от мен, когато си отишъл да се поразтъпчеш в Уормуд Скрабс пак за някоя кражба, но аз ще те чакам да се появиш и ще те разкъсам на части. Ще те разчлени. И — добави той, понеже мозъкът му помнеше само ограничен брой изрази — ще танцувам върху останките ти с подковани ботуши.

След това млъкна, извади табакерата си, попита ме дали имам кибрит, благодари ми, след като му дадох, и излезе.

Той остави след себе си един Бъртрам Устър, който и най-слабото зрение би забелязало, че не се намира във върховата си форма. Изгледите да свържа живота си завинаги с момиче, което слизайки на закуска ще затваря очите ми с длани и ще пита: „Познай кой е?“ подействаха на болния ми дух катастрофално, превръщайки ме в едно от онези мънички, мазни, боязливи, плахи зверчета, за които Джийвс ми беше казал, че поетът Бърнс обичал да ги яде. Практиката ми по време на кризисни моменти е да погледна на нещата откъм добрата им страна, но при едно условие, т.е., трябва да има и добра страна, а в настоящия случай нямаше дори помен от такава.

Докато си седях, пресушавайки горчивата чаша, някъде зад сцената се чу шум и мислите ми бяха прекъснати от завръщането на старата родственица. Като казвам завръщане, имам предвид профучаване, защото не се спря, а продължи да фучи и забелязах, понеже много ме бива по забелязването на някои неща, че е силно разтревожена за нещо. Като се замислих по-задълбочено, предположих, че разговорът ѝ с Л. П. Рънкъл трябва да е преминал не както трябва или както предпочитам да се изразявам „неуспешно“.

Така се и оказа, когато малко след това тя взе думата. Първото ѝ впечатление беше, че Л. П. Рънкъл е последният незаконнороден потомък на незаконнородени родители и побързах да ѝ поднеса моите съболезнования. Аз самият имах нужда от съболезнования, но девизът на Устърви винаги е бил „първо жените и децата“.

— Успя ли? — попитах.

— Не.

— Не отпусна нищо?

— Нито пени.

— Ти спомена ли, че без неговата помощ сватбените камбани няма да забият за Тъпи и Анджела.

— Разбира се, че споменах, а той каза, че е голяма грешка младите да се женят преди да са се опознали добре.

— Можеше да му споменеш, че Тъпи и Анджела са сгодени от две години.

— Споменах.

— И той какво каза?

— Каза, че не е достатъчно дълго.
— Сега какво ще правиш?
— Вече го направих — каза старата родственица. — Свих му
сребърната купичка.

ГЛАВА 15

Облещих се срещу нея напълно объркан. Тя заговори с красноречието на истинска леля, като в същото време постоянно се потупваше по гърдите за нещо много умно, което беше направила, но в интерес на истината аз не схващах нищо от думите ѝ. Този навик да говори с недомлъвки изглежда се задълбочаваше все повече и повече.

— Какво? — попитах. — Свила си му какво?

— Купичката му... Паничката. Казах ти още в деня, в който пристигна. Не помниш ли? Онова сребърно нещо, за което е дошъл тук. Дето ще се опита да пробута на Том.

Паметта ми се освежи. Спомних си разговора, който имаше предвид. Бях я запитал защо забавлява в дома си отпадъчни продукти като Л. П. Рънкъл, а тя ми отговори, че той е дошъл, надявайки се да продаде на чичо Том нещо сребърно за колекцията му и тя го беше накарала да поостане, за да може да го размекне с кухнята на Анатоли, и когато вече се е размекнал, да постави въпроса относно паричната помощ за Тъпи.

— Ей сега, когато скъперникът му със скъперник ми отказа, изведнъж се сетих, че ако грабна нещото и му кажа, че няма да му го върна обратно, докато не стигнем до споразумение, бих имала чудесна позиция за диктуване на условията, и ще можем да обсъдим нещата по всяко удобно за него време.

Бях у-у... Как се казваше? Дявол да ме вземе, някой ден ще взема да си забравя и името.

Ужасен!

Това е думата, въпреки, че шокиран също би ми свършила работа. Не съм чел тези книги за поведението в обществото, дето ги продават под път и над път, но бях готов да се обзаложа, че водещите фигури на обществото, дето са ги написали, биха повдигнали една вежда, даже и две, при деяния от рода на гореописаното. В главата „Съвети за домакинята“ задължително трябва да има някой и друг

параграф, който предупреждава, че не се прави така: да поканиш гости в дома си, да ги настаниш и да им свиеш купичките.

— Мили Боже! — извиках аз ужасен, или, ако по ви харесва, шокиран.

— Сега пък какво.

— Та този човек е под твоя покрив.

— Да не искаш да е върху него?

— Той е ял от хляба и солта ти.

— Много неразумно... с кръвно като неговото. Личният му лекар сигурно му забранява.

— Не можеш да направиш това.

— Знам, че не мога, но го направих — каза тя, точно като оня от историйката със затвора и разбрах, че ще бъде безсмислено да продължаваме да спорим.

Рядко има някаква полза да спориш с лели, ако си им племенник искам да кажа, защото са били с теб през всичките ти години на израстване, знаят какво голямо магаре си бил тогава и не могат да повярват, че нещо казано от теб по-късно ще си струва да се чуе. Изобщо няма да се учудя, ако разбере, че трите лели на Джийвс са му затваряли устата всеки път, когато е искал да каже нещо, знаейки, че на шестгодишна възраст Джийвс не е можел да направи разлика между поета Бърнс и дупка в земята.

Спирайки с протестите, ако това е подходящата дума, отидох до звънеца и го натиснах, а когато скъпата ми родственица поиска разяснение защо правя това, казах й, че предлагам да поверим тази работа в ръцете на по-висша сила.

— Звъня за Джийвс.

— Ще намериш само Сепингс.

— Сепингс ще намери Джийвс.

— И какво, мислиш, може да направи Джийвс?

— Да предложи нещо разумно.

— Не ми се вярва.

— Струва си да опитаме.

По-нататъшният дебат беше прекъснат и до идването на Джийвс настъпи тишина, прекъсвана от време на време само от сумтенето на старата родственица и моето дишане, по-дълбоко от друг път, защото бях доста развълнуван. Един племенник винаги бива развълнуван,

когато открие, че любимата му леля не прави разлика между добро и зло. Разлика има... В частното училище магистърът по изкуствата Арнолд Абни ни го набиваше в главата и през седмицата, и през съботата, и неделята..., но очевидно никой не е говорил на старата за това и ето резултатът — да задига на хората купичките без трепване на съвестта. Това някак си ме разтърси. Признавам.

Когато Джийвс нахълта, изпитах радост да видя как главата му е изпъкнала отзад, защото там е мозъкът, а това, от което имахме нужда, беше човек с много от въпросното сиво вещество. Точно той беше човекът, който така ще изложи плана си, че дори и една кипнала леля не би имала нужда от много разяснения.

— А, ето го и Джийвс — каза скъпата ми родственица. — Бърти, изложи му фактите, а аз се обзалагам — Джийвс ще признае, че съм направила единственото възможно нещо и мога да продължа по предварително начертания план.

Можех да рискувам пет лири, да речем при залог дванайсет към осем, но не намерих това за много удачно. Да изложи фактите пред Джийвс беше добра идея и го направих незабавно, като внимавах да го осветля добре в цялата ситуация.

— Джийвс — казах.

— Сър? — отговори той.

— Съжалявам, че те безпокоя отново. Спиноза ли четеше?

— Не, сър. Пиших писмо на чичо ми Чарли.

— Чарли Силвърсмит — обясних на леля ми Далия. — Иконом в Девърил Хол. Един от най-добрите.

— Благодаря ви, сър.

— Малко хора познавам, които да ценя по-високо от твоя чичо Чарли. Е, няма да ти отнема много време. Просто възникна един проблем, който се отнася и до нас. В един неотдавнашен разговор ти бях разкрил ситуацията по отношение на Тъпи Глосъп и Л. П. Рънкъл. Спомняш ли си?

— Да, сър. Господжата се надяваше да измъкне известна сума от господин Рънкъл в полза на господин Глосъп.

— Точно така. Е, не се получи.

— Съжалявам да го чуя, сър.

— Но не си и изненадан, нали? Ако си спомням добре, ти каза, че шансът е едно към сто.

— Приблизително, сър.

— Тъй като Рънкъл не е способен да изпитва състрадание.

— Точно така, сър. Зъл проклетник.

На това място старата родственица повтори съмненията си относно произхода на Л. П. Рънкъл и сигурно щеше да развие тезата си, ако не ѝ бях дал знак с ръка да млъкне.

— Ходатайствала е напразно — продължих делово. — Направо я срязал. Няма да се учудя, ако ѝ се е присмял.

— Тлъстото му копеле — намеси се родственицата, но отново я накарах да замлъкне.

— Нали знаеш какво става, когато постъпиш така с жена с нейната смелост? Умът ѝ е изпълнен с мисли за отмъщение. И така, стигаме до същината. Решила и му свила сребърната купичка. Но да сме наясно, не го е направила като акт на отмъщение, ако разбираш какво имам предвид, а с цел да притежава така нужната и разменна монета, когато поднови пазарлъците. Да му каже „плащай“, когато следващия път го кара да разпъди молците от чековата си книжка, „или няма да видиш повече купичката си“. Ясно ли се изразих?

— Съвършено ясно, сър. Намирам ви за много красноречив.

— Така, първо трябва да ти обясним за каква купичка става дума, а тук съм затруднен, защото самият аз нямам ни най-малка представа, освен това, че е сребърна, стара и е едно от онези неща, които чичо Том колекционира. Рънкъл се надяваше да му я продаде. Би ли добавила някои подробности? — обърнах се към старата си родственица.

Тя свъси вежди и каза, че не може да помогне много в тази насока.

— Всичко, което знаем, е, че е от времето на Чарлз Втори и е от някакъв холандски майстор.

— В такъв случай, мисля, че знам за коя купичка говорите, сър — каза Джийвс с озарено лице, доколкото си позволява това, тъй като по причини, които са си само негови, той е с постоянно невъзмутим израз на лицето, като восъчна фигура на Мадам Тюсо. — Отбелязана е в един каталог на аукционната къща Сотби, който случайно разглеждах наскоро.

— Не е ли тази купичка — обърна се той към старата родственица — от позлатено сребро, с украсена кръгла основа, долната

част гравирана със стилизирани акантови листа, с извити дръжки с мъниста, а капакът увенчан с розетка от спираловидно извити акантови листа, подставката в разлата форма върху кръгла подвижна основа с бордюр от акантови листа, прикрепена към многолистна пластинка, а дръжчицата на капака с извит нагоре ръб?

Той направи пауза, за да получи отговор, но родственицата не отговори веднага. Видът ѝ беше като на човек, прегазен от трамвай. Странно, наистина, защото от години беше слушала такива неща от чичо Том. Накрая измърмори, че не би се изненадала или не би се учудила, или нещо такова.

— Не знам. Може и да е същата.

— Мисля, че е същата, госпожо. Споменахте холандска изработка. Името на бижутера не е ли Ханс Конраел Брехтел от Хага?

— Не мога да ти кажа. Знам, че не беше Смит, Джоунс или Робинсън, но само толкова. Но каква полза от всичко това? Какво значение има дали подставката е с бордюр от акантови листа или че дръжчицата на капачето е с извит нагоре ръб?

— Точно така — съгласих се и аз. — Или че заслугата за тази подставка и това капаче е на Ханс Конраел Брехтел от Хага. Въпросът, Джийвс, е не точно каква купичка е свила леля, а доколко е имала право да свива каквато и да е купичка въобще, когато собственикът ѝ е неин гост. Аз мисля, че това е нарушение на правилата за гостоприемство и нещото трябва да се върне. Прав ли съм?

— Ами, сър...

— Продължавай, Джийвс — обади се скъпата ми родственица. — Кажи, че съм крадла, която трябва да бъде изхвърлена от Дамския клуб в Маркет Снодсбъри.

— Ни най-малко, госпожо.

— Тогава какво искаше да кажеш, но се подвоуми?

— Просто, по мое мнение, нищо няма да спечелим, ако задържим предмета.

— Нещо не ти схванах мисълта. А разменната монета при пазаренето?

— Боя се, че няма да ви е много от полза, госпожо. Доколкото разбрах от господин Устър, сумата, която се надявате да получите от господин Рънкъл, възлиза на няколко хиляди лири.

— Най-малко петдесет, ако не и сто.

— В такъв случай не си представям как ще удовлетвори искането ви. Господин Рънкъл е опитен финансист.

— Незаконнороден.

— Много е възможно да сте права, госпожо, въпреки че той умее много точно да преценява печалбата и загубата. Според каталога на Сотби цената, на която е бил продаден предметът на търга, е девет хиляди лири. Едва ли той ще изразходи сто или дори петдесет хиляди, за да го има отново.

— Разбира се, че няма — казах, пленен от красноречието му, както и той беше от моето преди малко. — Това е все едно да разменяш сливи за смет. Той просто ще каже: „Както дошло, така си и отишло“ и ще го включи в графата загуби, може би след консултация с адвокатата си как да използва това, за да си намали данъците. Благодаря ти, Джийвс. Ти изясни нещата по присъщия си блестящ начин. Ти си... какво беше казал оня ден за някой си Даниил?

— Даниил, справедливият съдия^[1] ли, сър?

— Точно така. Това си ти — Даниил, „справедливият съдия“.

— Много мило от ваша страна, сър.

— Няма защо. Заслужил си го.

Хвърлих поглед към старата родственица. Всеки знае колко трудно е да накараш леля си да размисли, ако си е наумила това или онова, но веднага забелязах, че Джийвс беше успял. Не бях и очаквал, че ще бъде доволна, а тя и не беше, но си личеше, че е приела това, което понякога се нарича неизбежното. Бих я описал като човек, който няма какво да каже, ако в този момент не беше казала нещо, и то такова, че бе подходящо единствено за ушите на закоравели ловджии и съвсем неприемливо за смесена компания. Спомням си, че беше нещо, което би могла да каже някой път на Споуд, но по телефона.

— Мисля, че си прав, Джийвс — каза тя унило, въпреки че се държеше храбро. — Преди идеята ми изглеждаше чудесна, но съм съгласна с теб, че не е непробиваема, както си мислех. Толкова често се случва така с най-възделените мечти на хората... Най-...

— ... хитро скроените планове могат да пропаднат — подсказах й аз. — Справка — поетът Бърнс. Винаги съм се чудел защо шотландците казват „да пропаднат“. Бях те попитал веднъж, Джийвс, ако си спомняш, и ти ми каза, че не са споделяли с теб. Та, какво казваше, лельо?

— Исках да кажа...

— Или пък...

— Исках да кажа...

— Или пък „хитро скроени“, вместо...

— Исках да кажа — извиси глас любящата ме родственица, след като ме замери с книгата, за късмет по-неточно от предишния път, — че нищо не може да се направи, освен да върна нещото в стаята на Рънкъл, отдето го взех.

„Откъдето го взех“ щеше да звучи по-добре, но се намесих не за да коментирам стила ѝ на изразяване. Мислех си, че ако ѝ позволим да върне това нещо обратно, на път за стаята на Рънкъл тя може да размисли и да задържи плячката. Аргументите на Джийвс бяха убедителни до немай-къде, но човек не може да бъде сигурен, че ефектът и на най-убедителните аргументи няма да се изпари, особено при лели, които не различават правилно от неправилно и може да стане така, щото да реши, че ако задържи купичката сред сувенирите си, това може да бъде някаква компенсация за пропадналите ѝ планове. „Винаги ми е толкова трудно да избирам подарък за рождения ден на Том.“ — би могла да си помисли. — „Ето едно подходящо нещице.“

— Аз ще я върна — казах. — Освен ако не желаеш ти, Джийвс?

— Не, благодаря, сър.

— Ще ти отнеме само една минута.

— Не, благодаря, сър.

— В такъв случай, свободен си, Джийвс. Много съм ти задължен за съдията Даниил.

— Удоволствието е мое, сър.

— Много поздравя на чичо Чарли.

— Непременно, сър.

Щом вратата се затвори след него, започнах да подготвям стратегията си и се обърнах за помощ към кръвната ми роднина. Тя ми обясни, че стаята на Рънкъл е така наречената Синя стая и купичката трябва да се постави в най-горното ляво чекмедже на шкафа, откъдето я беше задигнала. Попитах я дали е сигурна, че той е още в хамака и тя ми каза, че така би трябвало да е, защото след нейното оттегляне той сигурно е заспал отново. Намерих това за правдоподобно, имайки предвид колко си приличаха с котарака Огъстъс. С това заболяване, травматична симплегия, будното състояние е нещо много

краткотрайно. Спомням си как веднъж Огъстъс потъна в сладък сън, само петнайсет секунди след като на главата му беше паднала пазарска чанта, пълна с консерви котешка храна. Тогава последва една нищо и никаква сподавена псувня и веднага след това той се върна отново в страната на сънищата.

Изкачвайки се по стълбите, се чудех как така са могли да дадат Синята стая на Л. П. Рънкъл, тъй като тя беше пазена само за най-почетните гости. Беше най-голямата и най-люксовата от стаите, определени за несемейни. Веднъж бях споменал на старата ми плът и кръв да ме настани там, но тя само каза: „Теб?“ и разговорът продължи на други теми. Да настаниш там Рънкъл, когато в къщата ти гостува Седми граф, означаваше, че старата е решила да обърне наопаки целия свят само и само да го умилостиви. Каква ирония — да се провали толкова прецизно изработения план. Това още веднъж показва, че Бърнс знае какво говори. Общо взето на тези поети може да се разчита при точното формулиране на нещата от живота, та да си заслужат пурата или кокосовото мляко... по техен избор.

Старите сладури добре си спомнят, въпреки че на новодошлите трябва да разясним, че не за първи път влизах в Синята стая с тайно поръчение. Предишното ми посещение, старите сладури със сигурност не са забравили, завърши катастрофално. Бях попаднал в небрано лозе, защото госпожа Хоумър Крийм, известната авторка на романи с напрегнат сюжет, ме беше спипала да лежа на пода, окичен с един стол на врата. Не беше лесно да ѝ обясня защо. Без съмнение поради тази причина в настоящия случай аз пристъпих към вратата с чувства, подобни на тези, които изпитвах едно време, когато пристъпвах към вратата на Магистъра по изкуствата Арнолд Абни след сутрешна молитва. Като че ли някакъв глас ми нашепваше, че зад тази врата се крие нещо, което няма да ми донесе добро.

Кой знае защо, но гласът се оказа съвършено прав — информацията му беше вярна, явно от първа ръка. Това, което погледът ми срещна, щом влязох вътре, беше Л. П. Рънкъл спящ в леглото. С присъщата ми бързина предугадох какво трябва да се е случило. След като е бил настанен от старата родственица в тази тиха стая, трябва да е стигнал до заключението, че хамак навън, в средата на поляната, достъпен от всички посоки, не е място за човек, който желае покой и уединение, а тези неща може да постигне само в стаята си. Та точно

там беше и отишъл и ето го на — *Voila tout*, както би казал някой, ако си е дал труда да понаучи малко френски.

При вида на тази спяща красавица се постреснах, разбира се, и сърцето ми подскочи чак до зъбите, но само за момент бях неадекватен на това, което Джийвс нарича интелектуален стрес на ситуацията. В кръговете, където се подвизавам, всеобщо е мнението, че Бъртрам Устър може понякога да е паднал, но никога победен. И всеки ще се обзаложи, че ако му се даде време да си събере мислите и да усмири световъртежа, той ще се изправи и ще премине моста от падението до възхода, както беше казал поетът. Този случай беше същият. Разбира се че предпочитах да оперирам в стая, лишена от присъствието на Л. П. Рънкъл, но съобразих, че докато спи, нищо не ми пречи да продължа. Изискваше се само всичко, което върша, да бъде при абсолютна тишина. И точно по този начин действах — повече като призрак или дух, отколкото като привилегирован член на Клуба на търтеите, когато изведнъж въздухът се раздра, както има една дума, от остър писък, като на пума или бял леопард, когато си наранят крака на някой остър камък. Усетих, че се бях спънал в котарака Огъстс, който беше продължил да ме следва, според мен, все още под погрешното впечатление, че нося със себе си пушени херинги и всеки момент ще започна да ги ръся.

При нормални обстоятелства бих побързал с извиненията и щях да се опитам чрез почесване зад ухото да намажа с мехлем наранените му чувства, но в този момент Л. П. Рънкъл се изправи, каза: „Ай-ай-ай“, разтърка очите си и ми хвърли един пълен с неприязън поглед, в който се четеше въпроса „Какво, по дяволите, правиш в моята стая?“

Не беше лесно да се отговори на такъв въпрос. Нищо в нашите взаимоотношения, още от момента, в който се срещнахме за първи път, не можеше да послужи за повод да вляза и да му пооправя възглавницата например, или да го попитам дали желае нещо разхладително и затова не използвах тези обяснения. Мислех си колко права беше старата прародителка като ми каза, че ако неочаквано го събудиш, Л. П. Рънкъл ще се разлюти много. Цялото му държане беше на човек, който мрази човешкия род като цяло, но е особено алергичен към един от семейство Устърви. Дори и Споуд не би могъл да изрази неприязънта си по-добре.

Реших да опитам какво ще излезе, ако пробвам с любезност. Това беше подействало добре в случая с Джинджър, а и никъде не е писано, че няма да помогне и в тази ситуация.

— Съжалявам — казах аз с омайна усмивка. — Страхувам се, че ви събудих.

— Да, така е. И престанете да ми се хилите като малоумна маймуна.

— Дадено — казах и мигновено изтрих омайната си усмивка. Това беше най-лесната работа. — Не се учудвам, че сте толкова раздразнен. Но, уверявам ви, аз заслужавам повече съжаление, отколкото порицание. Спънах се по невнимание в котарака.

Тревога покри лицето му. Трябваше й доста време, но накрая успя да го обхване цялото.

— Калпака? — потрепери той, от което разбрах, че се притеснява за благосъстоянието на панаменото си шапкоподобно покривало за глава с розова панделка.

Без да губя много време го успокоих:

— Не калпака, а котарака.

— Какъв котарак?

— О, не се ли познавате? Името му е Огъстъс, въпреки че за по-кратко го наричам Гъс. Приятели сме с него още откакто беше малко котенце. Трябва да е вървял подире ми, когато влязох тук.

Голяма издънка беше да изтърся такова нещо, защото това ни върна към първоначалната тема.

— Защо, по дяволите, си дошъл тук?

Човек, непритежаващ хладнокръвието на Бъртрам Устър, щеше да се смути, а няма да крия, че аз също се смутих за няколко секунди. Но докато пристъпах от крак на крак и кърших пръсти, погледът ми попадна на фотоапарата му, поставен на близката масичка и получих едно от тези вдъхновения, които рядко идват. Може би Шекспир, Бърнс или дори Оливър Уендъл Холмс са ги имали цял живот, но при мен не идваха толкова често. Всъщност това беше първото посещение на музата от няколко седмици насам.

— Леля Далия ме изпрати да ви помоля да направите няколко снимки на нея и на къщата, нали разбирате, за да си ги гледа през дългите зимни вечери. Знаете колко дълги са зимните вечери в днешно време.

В момента, в който изрекох това, започнах да се съмнявам дали вдъхновението ми е било толкова добро, колкото предполагах. Имам предвид, че този човек съвсем наскоро беше имал разговор със старата дама, който за разлика от тези между държавни ръководители, не бе протекъл в атмосфера на приятелство и добросъседство и можеше да му се стори странно, че скоро след края му тя желае да бъде снимана. Но всичко мина както трябва. Без съмнение, той бе приел нейната молба като нещо от сорта на маслиненото клонче, както се казва. Както и да е, тъпунгерът му с тъпунгер се оживи извънредно и изяви ентузиазизирано желание.

— Слизам веднага — каза той. — Кажете й, че веднага слизам.

След като скрих купичката в моята стая и заключих вратата, аз се върнах при старата роднина и я заварих с Джийвс. Все едно товар й падна от гърба, щом ме видя.

— О, ето те и тебе, скъпи Бърти. Слава на Бога, че не си ходил в стаята на Рънкъл. Джийвс ми каза, че Сепингс е срещнал Рънкъл по стълбите и оня го е помолил за чаша чай след половин час в стаята си. Бил казал, че ще си ляга. Можеше да попаднеш право в ръцете му.

Засмях се глухо и безрадостно.

— Джийвс е закъснял с предупреждението, стара родственице. Аз наистина му паднах право в ръцете.

— Искаш да кажеш, че е бил там?

— И още как.

— И какво направи?

— Казах му, че си ме пратила да го помоля да дойде и да направи няколко снимки.

— Съобразителен си.

— Мозъкът ми е истински бръснач.

— И той повярва ли?

— Така изглежда. Каза, че слиза веднага.

— Е, проклета да съм, ако се усмихна.

Не мога да кажа дали щях да започна да я разубеждавам да смекчи малко твърдото си решение и да покаже поне малка част от предните си зъби, когато Рънкъл щракне с фотоапарата, защото в този момент мислите ми поеха в друга посока. Неочаквано един въпрос изникна пред мен. „Защо толкова се бави този Рънкъл?“, питах се аз. Беше казал, че слиза веднага, но мина доста време, а от него ни следва.

Тъкмо си мислех, че в топъл следобед като този човек с неговата фигура трябва да е получил сериозен пристъп, когато по стълбите се чу топуркане и ето го и Рънкъл сред нас.

Господи! Това, което се изправи пред нас, бе един много по-различен Л. П. Рънкъл от човека, който обеща веднага да слезе долу. Тогава той беше лъчезарен и сияещ, като фотограф-аматьор, на когото не само се бе удадала възможност да досажда на хората със снимките си, ами отгоре на това бе и помолен да досажда — нещо, което рядко се случва на аматьор. Сега беше студен и твърд като дълго варено яйце за излет, а към мен гледаше с такава ненавист, че всеки нормален човек би помислил, че съм му стъпнал панамената шапка.

— Госпожа Травърс!

Гласът му се извиси като на зарзаватчия, който иска да привлече купувачите към червените си портокали и брюкселското зеле. Забелязах как прародителката ми се наежи и разбрах, че ще влезе в ролята си на истинска гранддама. Тази моя роднина, колкото и мила и дружелюбна да беше в приятелски кръг, ако обстоятелствата го изискваха, на мига се превръщаше в копие на някоя графиня от старата школа, способна да накара по-нисшестоящите да се почувстват като едно мръсно и ненужно петно. А най-забележителното е, че не използваше лорнет — успяваше да постигне непостижимото само със силата на човешкото око. Мисля, че по нейно време момичетата са учили този трик в края на обучението си в училище.

— Ще бъдете ли така добър да не ми мучите по този начин, господин Рънкъл? Не съм глуха. Какво се е случило?

Аристократичната студенина в тона ѝ предизвика хладна тръпка по гърба ми, но в лицето на Л. П. Рънкъл тя имаше корав противник. Той се извини за мученето, но някак набързо и без истинско разкаяние. След това продължи по въпроса какво се е случило и се опита с неимоверни усилия да говори съдържано. Не точно като гълъбче, но все пак спокойно.

— Спомняте ли си, госпожа Травърс, една сребърна купичка, която ви показах при пристигането си?

— Да.

— Много ценна.

— Така казахте.

— Държах я в лявото най-горно чекмедже на шкафа в стаята си. Не ми е минавало и през ум, че е необходимо да я крия. Честността на всеки, живеещ под този покрив, приемах безусловно.

— Естествено.

— Дори когато научих, че господин Устър също е гост в дома ви, аз не взех никакви мерки. Фатална грешка. Той я е откраднал.

Предполагам, че изисква големи усилия да се държиш като гранддама за по-дълго време, тъй като това включва напрегане на лицевите мускули и гръбначния стълб, защото при тези думи старата родственица реши, че достатъчно се е правила на гранддама и се върна към старите дни, когато ходеше на лов със семействата Куорн и Пичли.

— Не ставайте кръгъл глупак, Рънкъл. Говорите безсмислици. Бърти дори не би си помислил да направи такова нещо. Нали, Бърти?

— Никога, дори и да живея един милион години.

— Този човек е истинско магаре.

— Даже глупаво магаре.

— Защото спи по цял ден.

— Оттам идва всичко това.

— Размътва мозъка.

— Така трябва да е. Също като при Гъс, котарака. Обичам го като брат, но след толкова години непрестанно спане, интелигентността му е сведена до тази на министър от правителството.

— Надявам се, че Рънкъл не те е ядосал с нелепите си обвинения?

— Не, не, стара прародителко. Не съм ядосан, само съм много, много огорчен.

Сигурно сте си помислили, че всичко това е сразило Рънкъл и той се е смалил до бледа сянка на това, което е бил. Нищо подобно! Нито погледът му се замъгли, нито силата на волята угасна.

Тръгвайки към вратата, той се спря, за да добави още няколко думи:

— Не съм съгласен с вас, госпожа Травърс, относно мнението ви за честността на вашия племенник. Предпочитам да вярвам на лорд Сидкъл, който ме увери, че господин Устър краде без изключение всичко, което не е добре заковано за пода. Само благодарение на провидението, каза ми лорд Сидкъл, при първата им среща за малко именно Устър да отмъкне чадър, принадлежащ на господин Уоткин

Басет и от онзи момент насам, може да се каже, господин Устър е ставал все по-изпечен крадец. Чадъри, сметаниери, кехлибарени статуетки, фотоапарати, всичко това е като вода във воденицата му. За нещастие спях, когато той се е промъкнал в стаята ми и е разполагал с колкото си време иска, докато се събудя, за да извърши пъкленото си дело. Едва няколко минути, след като се беше изнизал, на мен ми хрумна да погледна в лявото най-горно чекмедже на шкафа. Подозренията ми се потвърдиха. Чекмеджето беше празно. А вероломният крадец — изчезнал с пляката. Но аз съм човек на действието. Изпратих икономата ви до полицейския участък да доведе полицай, който ще претърси стаята на господин Устър. А докато той пристигне, аз предлагам да останем навън, за да сме сигурни, че крадецът няма да отиде там и да се опита да скрие вещественото доказателство.

Като изрече всичко това и то с най-противен глас, Л. П. Рънкъл се обърна и остави в нашето полезрение само онова си място, дето е южно от гърба, а старата родственица със забележително красноречие се спря на темата за тлъстия мъряч със съмнителен произход, който имал безмерната наглост да изпрати някъде собствения й иконом. Аз също бях обезпокоен от заключителната част на речта му.

— Не ми харесва това — обърнах се към Джийвс, който през цялото това време беше стоял наблизо и се беше въплътил убедително в ролята на някой, който не е тук.

— Сър?

— Ако ченгето претърси стаята ми, аз пропадам.

— Не се вълнувайте, сър. Полицейски служител няма право да влиза в частна собственост без разрешение, нито пък правилникът му разрешава да настоява собственикът на тази частна собственост да му позволи това.

— Сигурен ли си в това?

— Да, сър.

Е, това беше някаква утеха, но ще излъжа любимите си читатели, ако кажа, че Бъртрам Устър беше в обичайното си безгрижно настроение. Твърде много неща се бяха случили, за да бъда отново веселия светски мъж, любимец на всички.

Ако възнамерявах да изясня различните ситуации, от които ми се вдигаше кръвното и да махна тъмните кръгове, които започваха да се

появяват под очите ми, непременно трябваше да събера мислите си.

— Джийвс — казах аз, извеждайки го от стаята. — Трябва да си подредя мислите.

— Разбира се, сър, щом желаете.

— Но в същото време изобщо не съм в състояние да направя това тук, където проблемите изскачат отвсякъде. Можеш ли да измислиш някой добър претекст, под който да мога да отскоча до Лондон за една нощ. Това, от което се нуждая, е да остана за няколко часа сам в спокойната обстановка на апартамента. Трябва да се концентрирам, да се концентрирам!

— Нуждаете се от претекст, сър?

— По-добре е да имам някакъв. Леля Далия е в деликатно положение и ще се огорчи, ако я напусна сега, особено ако нямам важна причина. Не мога да я разочаровам.

— Тези чувства говорят добре за вас, сър.

— Благодаря ти, Джийвс. Можеш ли да измислиш нещо?

— Извикали са ви да участвате в жури, сър.

— Не известяват ли малко от по-рано за такива случаи?

— Да, сър, но когато пощата, съдържаща писмото от организаторите, пристигна, аз забравих да ви го дам и ето че го нося чак сега. За щастие не е твърде късно. Възнамерявате ли да тръгнете незабавно?

— На момента. Ще взема колата на Джинджър.

— Ще изпуснете дебата, сър.

— Кое?

— Дебатът между господин Уиншип и неговия опонент. Ще се състои утре вечер.

— В колко часа?

— Обявен е за седем без четвърт.

— И колко ще продължи?

— Може би час.

— Тогава ще се върна към седем и половина. Най-важното нещо в живота, Джийвс, ако искаме да сме щастливи и да преуспяваме, е да пропускаме колкото е възможно повече политически дебати. Не би ли желал да дойдеш с мен?

— Не, благодаря, сър. Изключително любопитен съм да чуя речта на господин Уиншип.

— Сигурно ще казва само „Ъ-ъ-ъ“ — отвърнах твърде остроумно.

---

[1] Един от четиримата велики пророци, 7 в. пр.Хр. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 16

Със сломено сърце, лошо настроение и тъмни кръгове под очите повече от всякога, тръгнах по обратния път на следващия ден на свечеряване. Спомням си, веднъж Джийвс ми беше говорил нещо за тежкото и уморително бреме на непознаваемия свят... Не са негови думите, както разбрах, а на някой си Уърдсуърт... Ако съм запомнил името правилно... Тогава ми се стори много точно като описание на потискащото чувство, което изпитваш, когато супникът след миг ще се излее върху теб, а спасение няма отникъде. Това тежко и уморително бреме бях почувствал още доста отдавна, по времето, когато братовчедите ми Юстис и Клод, без да ме уведомят, бяха вкарали двайсет и три котки в стаята ми. Днес, в този час и в този момент го изпитвах отново и то много осезателно.

А сега погледнете фактите. Бях отишъл в Лондон, за да се преборя със следните проблеми:

А/ Как да направя така, че да не се ожения за Маделин Басет?

Б/ Как да върна купичката на Л. П. Рънкъл преди да е дошъл полицаят, за да ме хване за врата?

В/ Как прародителката да измъкне пари от Рънкъл?

Г/ Как Джинджър да се ожени за Магнолия Гленденън при положение, че е сгоден за Флорънс?

Но колкото и да мислих, и с четирите бях в начално положение. Цяла нощ и цял ден им отделих каймака на Устъровата мисъл, но със същия успех, с който старата родственица решаваше кръстословицата в „Обзървър“.

Вече към края на пътуването, пристигайки в имението, насочих колата към алеята за автомобили. Някъде по средата на пътя имаше един доста коварен завой и тъкмо намалих, за да го взема мирно и тихо, когато някакъв силует се появи пред мен, един глас извика: „Хей!“ и видях, че това е Джинджър.

Изглеждаше ми ядосан от нещо. Имаше нотка на упрек в това негово „Хей!“, а когато приближих съвсем и той напъха туловището си

през прозореца, вече имах ясното усещане, че е ядосан.

Встъпителните му думи потвърдиха това:

— Бърти, ти мръсна гадино, къде беше през цялото това време? Когато ти дадох колата, не очаквах, че ще се върнеш в два часа през нощта.

— Сега е само седем и половина.

Той изглеждаше удивен.

— Така ли? Мислех, че е по-късно. Толкова много неща се случиха.

— Какво се е случило?

— Нямам време да ти разправам сега. Бързам.

Точно в този момент забелязах нещо във външния му вид, което бях пропуснал. Дреболия, но аз съм много наблюдателен.

— Имаш яйце по косата — казах аз.

— Разбира се, че имам яйце по косата — думите му изразяваха нетърпение. — Какво очакваш да имам по косата, „Шанел“ пет ли?

— Някой те е захвърлил с яйце?

— Всеки захвърляше с яйца всекиго. Поправка. Някои от тях хвърляха репи и картофи.

— Искаш да кажеш, че събранието бе прекратено в пълен хаос, както се казва?

— Не вярвам изобщо в историята на Англия някое събрание да е завършвало в по-голяма бъркотия. Яйца хвърчаха от всички страни. Чак притъмня от хвърляните зеленчуци от всякакъв вид. На Сидкъп му насиниха окото. Някой го фрасна с картоф.

Бях шашардисан и раздвоен. От една страна изпитвах остра болка на съжаление, че съм пропуснал това, което носеше всички белези да е било едно от най-изключителните политически събрания; от друга, подежда ми като екзотичен и освежаващ плод да чуя, че Споуд е бил цапардосан с картоф по окото. Почувствах как изпитах благоговение пред стрелеца, извършил това предостойно дело. Само ръка на майстор може да се прицели точно с картоф, като се вземе предвид формата му.

— Разкажи ми повече — помолих аз развеселен.

— Имаш да вземаш. Трябва да стигнем до Лондон рано-рано, за да изберем гражданското.

Това не звучеше като събитие, имащо нещо общо с Флорънс, която, ако изобщо успее да не развали годеж, със сигурност ще настоява за епископи, шаферки, хор и прием след това. Порази ме една мисъл и мисля, че може и да съм зейнал от учудване. Някой издаде звук като от сифон за газирана вода и сигурно съм бил аз.

— Като казваш „ние“, теб и Магнолия Гленденън ли имаш предвид?

— Че кой друг?

— Но как?

— Няма значение как.

— Но за мен има значение. Ти беше проблем „г“ в моя списък и искам да знам как е бил разрешен. Предполагам, че Флорънс ти е опростила наказанието...

— Да, и то недвусмислено. Излизай от колата.

— Но защо?

— Защото, ако до две секунди не излезеш, аз ще те изхвърля.

— Искам да кажа, защо ти е опростила наказанието?

— Питай Джийвс — отвърна той и прикрепвайки се с ръка към яката на палтото ми, ме извади от колата, тъй както хамалин изхвърля чувал със зърно. Застана на моето място зад волана и отпраши по алеята, за да отиде на среща с женичката, която, предполагам, го чакаше на някое уговорено място с нужния багаж.

Джинджър ме остави в състояние, което най-точно може да се опише като объркано, зашеметено, озадачено, смутено и шашардисано. Това, което разбрах от него беше: а/ че дебатът не бе протекъл в приятелска атмосфера, б/ че след края, Флорънс бе развалила годежа, в/ ако исках допълнителна информация, можех да я получа от Джийвс. Малко повече, отколкото змиеукротителите получават от глухата змия, но не кой знае колко. Чувствах се като адвокат, като мама Маккоркадейл например, на който незадоволителен свидетел е объркал плановете.

В този момент си спомних, че Джинджър описа Джийвс като фонтан от информация, така че първото нещо, което направих, щом стигнах до гостната и не намерих никого там, бе да сложа палец върху звънеца и да натисна.

Сепингс се обади на повикването. Ние с него сме дружки от детинство. Моето, разбира се, не неговото — и по правило, когато се

срещнем, разговорът ни блика като буйна река, главно на тема времето и неговото лумбаго. Но този път не ми беше до празни приказки.

— Сепингс — казах аз. — Трябва ми Джийвс. Къде е?

— В помещението за прислугата, сър, утешава прислужничката.

Разбрах, че има предвид момичето, на чиято работа с гонга се бях възхитил още първата вечер и колкото и неотложна да беше работата ми, реших, че ще е проява на човещина, ако кажа една-две утешителни думи, без значение какво беше нещастиято й.

— Получила е лоша вест, така ли?

— Не, сър, беше ударена с ряпа.

— Къде?

— В ребрата, сър.

— Искам да кажа, къде се случи това?

— В кметството, сър, към края на дебата.

Поех дълбоко дъх. Все повече и повече започвах да осъзнавам, че събранието, което бях изпуснал, беше белязано от страсти, които напомняха най-страшните ексцесии на френската революция.

— Самият аз, сър, замалко не бях улучен от домат. Профуча покрай ухото ми.

— Това много ме изненадва, Сепингс. Не се учудвам, че си бледен и трепериш.

И наистина трепереше, като зле приготвено желе.

— И защо цялата тази бъркотия?

— Заради речта на господин Уиншип, сър.

Това ме учуди. Винаги съм предполагал, че речите на Джинджър не отговарят на стандартите, поставени от Демостен, ако така му беше името, но не мислех, че са до такава степен отвратителни, та да накарат слушателите му да започнат да хвърлят яйца и зеленчуци. И даже се канех да продължа разследването, когато Сепингс се запромъква към вратата с думите, че ще информира господин Джийвс за моето желание да разговарям с него. И само след миг моят човек се появи.

— Пожелали сте да ме видите, сър.

— Можеш да използваш и по-силна дума, Джийвс. Копнеех да те видя.

— Нима, сър?

— Току-що срещнах Джинджър на алеята.

— Да, сър, той ми съобщи, че отива там да чака вашето завръщане.

— Каза ми, че вече не е сгоден за госпожица Крей и сега е сгоден за госпожица Гленденън. И когато го попитах как е станала тази рокада, той ми отговори, че ти ще ми обясниш.

— Ще бъде удоволствие за мен, сър. Желаете подробен доклад?

— Точно така. Не пропускай никакви подробности, даже и най-малките.

Той замлъкна за момент. Без съмнение си подреждаше мислите. След това започна:

— Значението, което електоратът придаваше на дебата — започна той, — беше очебийно. Значителна аудитория се беше събрала в кметството. Кметът и общинарите бяха там, заедно с цвета на аристокрацията на Маркет Снодсбъри, а също и елементи от понизшите слоеве с каскети и пуловери с високи яки, които изобщо не биваше да бъдат допускани.

Тук трябваше да го порица:

— Не е ли малко снобарско това, а, Джийвс? Май си малко склонен да съдиш хората по дрехите. Пуловери с висока яка са кралско одеяние, когато се носят от добродетелни хора, а под каскета може да се крие честно сърце. Сигурно това са прекрасни хора, ако ги опознаеш.

— Бих предпочел да не ги опознавам, сър. Те бяха тези, които по-късно започнаха да хвърлят яйца, картофи, домати и репи.

Трябваше да признае, че в този пункт бе прав.

— Наистина, бях забравил за това. Добре, Джийвс, продължавай.

— Процедурата започна с националния химн, изпят от момчетата и момичетата от началното училище в Маркет Снодсбъри.

— Представям си. Сигурно е било ужасно.

— Доста отблъскващо, сър.

— И после?

— Кметът направи кратко встъпление, представяйки противниците и госпожа Маккоркадейл стана да говори. Беше облечена в хубаво палто от рипсено кадифе от високо качество, а под него носеше официална рокля с дълги ръкави от креп на фигурки, надиплени от двете страни и деколте, завършващо...

— Прескочи това, Джийвс.

— Извинете, сър. Мислех, че искате всички подробности, колкото и дребни да са те.

— Само когато са... как се казваше?

— Уместни ли, сър?

— Точно така. Остави обвивката на Маккоркадейл настрана. Как беше речта й?

— Много изразителна, въпреки честото апострофиране.

— Това не е нещо, което би я смутило.

— Ни най-малко, сър. Направи ми впечатление на жена с изключително силен характер.

— На мен също.

— Вие сте се срещали с дамата, сър?

— За няколко минути, които всъщност бяха достатъчни. Дълго ли говори?

— Да, сър. Ако желаете, може да прочетете всичко, сър. Стенографирах речите и на двамата.

— А какви бяха аплодисментите? Енергични? Вяли?

— От единия край на залата съвсем енергични. Елементите на низшите слоеве, изглежда, се бяха разделили на две половини — едните — нейни поддръжници, другите — на господин Уиншип. Седяха в противоположни страни сред публиката без съмнение по предварителен план. Нейните поддръжници викаха: „Браво!“, а тези на господин Уиншип: „У-у-у!“.

— И когато Джинджър е станал да говори, предполагам, че нейните са викали „У-у-у!“.

— Без съмнение щяха да направят това, ако не беше тонът на неговата реч. Появяването му беше посрещнато с известна доза враждебност, но още с първите си думи беше възторжено аплодиран.

— От противниковия лагер?

— Да, сър.

— Странно.

— Да, сър.

— Би ли обяснил.

— Да, сър. За момент само да погледна записките. А, да. Встъпителните думи на господин Уиншип бяха: „Дами и господа, изправам се пред вас като променен човек.“ Глас от публиката: „Това е добра новина.“ Друг глас: „Млъквай, гадняр!“ Трети глас...

— Предлагам да не се спираме на гласовете, Джийвс.

— Много добре, сър. След това господин Уиншип каза: „Бих искал да започна с няколко думи към господина с полото, ей там, който непрестанно наричаше моя опонент «изкуфяла бабушкера». Ако би бил така добър да дойде тук на подиума, ще бъда щастлив да му пръсна тиквата. Госпожа Маккоркадейл не е «изкуфяла бабушкера“ . Глас от... Извинете, сър, бях забравил. „Госпожа Маккоркадейл не е изкуфяла бабушкера“ — каза господин Уиншип, — „а интелигентна жена с голям размах. Аз ѝ се възхищавам изключително. Слушайки я тази вечер, изцяло промених политическите си възгледи. Тя успя да ме приобщи към своите и възнамерявам, когато дойде време да гласуваме, да дам своя глас за нея. Съветвам и вас да направите същото — благодаря.“ След това той зае мястото си.

— Мили Боже, Джийвс!

— Да, сър.

— Наистина ли каза това?

— Да, сър.

— Нищо чудно, че Флорънс е развалила годежа.

— Признавам, че това никак не ме изненада, сър.

Бях поразен. Изглеждаше невероятно как Джинджър, на който силната му страна са мускулите, но не и мозъка, е имал находчивост и ноу-хау да измисли такъв план за освобождение от смъртната хватка на Флорънс, без да опетни честта си на истински джентълмен. Това го представяше като човек, обладаващ змийско коварство от най-висша класа и тъкмо си мислех, че никога не можеш да предвидиш какво се крие в дълбините на човешката душа, когато ненадейно една мисъл се показва на повърхността.

— Ти ли го измисли, Джийвс?

— Моля, сър?

— Ти ли посъветва Джинджър да направи това?

— Възможно е господин Уиншип да се е повлиял от нещо, казано от мен, сър. Той беше доста загрижен по отношение на затрудненията си от сърдечно естество и ме удостои с честта да се посъветва с мен. Твърде възможно е да съм изпуснал някоя невнимателна забележка, която да е насочила неговите мисли точно в тази посока.

— С други думи, ти му каза да опита с това.

— Да, сър.

Замълчах. Мислех си колко хубаво би било, ако можеше да забърка нещо със същия ефект по отношение на мен и Маделин Басет. Освен това си помислих също, че това, което се е случило, колкото и прекрасно да е било за него, не се е отразило добре на сподвижниците и поддръжници на Консервативната идея като цяло. Споменах това:

— Лоша работа за тези, които са заложили на него.

— Понякога на човек му изневерява късмета, сър.

— Може и на добро да е. Ще им напомня за в бъдеще да пазят добре парите си, да не рискуват на залагания. Може да се окаже повратна точка в живота им. Това, което ме натъжава е, че Бингли ще обере парсата. Ще спечели цяло богатство.

— Той ми спомена този следобед, че се надява да стане така.

— Искаш да кажеш, че си го срещнал?

— Беше тук към пет часа, сър.

— Суров, безмилостен и гневен, предполагам.

— Напротив, сър, изключително дружелюбен. С нищо не намекна за миналото. Предложих му чаша чай и си побъбрихме около половин час.

— Странно.

— Да, сър. Помислих си дали не е имал някакви скрити подбуди при това посещение.

— Например?

— Трябва да призная, че в момента не мога да знам. Освен ако не е хранил надежда да получи клубната книга, но не ми се струва много вероятно. Ще желаете ли още нещо, сър?

— Искаш да се върнеш при пострадалата прислужница?

— Да, сър. Когато позвънихте, тъкмо проследявах как ще ѝ подейства малко слабо бренди с вода.

Изпратих го да върши милосърдната си мисия и седнах да премисля. Може да сте предположили, че мислите ми са били заети от странното поведение на Бингли. Искам да кажа, че когато човек чуе, че тип с неговата пословична злоба е действал странно, вашият естествен импулс казва „аха!“ и се чуди „какво ли си е наумил сега?“. И може би за минута-две наистина се бях замислил над това. Но имах толкова много неща за замисляне, че темата Бингли скоро бе изхвърлена от употреба. Ако си спомням правилно, тъкмо се бях замислил по

проблем „Б“, оня за връщането на купичката на Рънкъл и все удрях на камък, когато мислите ми бяха прекъснати от появяването на старата ми прародителка.

Личеше ѝ отвсякъде, че си е прекарала чудесно. Откакто продаде издавания от нея седмичник, този, за който написах небезизвестната статия „Какво носи добре облеченият мъж“, тя си живееше мирно, тихо и достатъчно приятно, но ѝ липсваше вълнението от неочакваното. Истински сензационно събитие като захвърлянето с яйца и зеленчуци на събранието, на което беше присъствала току-що, трябва да я е освежило като едноседмична почивка на море.

По-сърдечен поздрав от нейния не можете да си представите. Всяка сричка излъчваше любовта ѝ към Бърти.

— Здравсти, отвратително създание — бяха думите ѝ. — Значи се върна?

— Току-що.

— Много жалко, че трябваше да бъдеш в онова жури. Изтърва едно завладяващо преживяване.

— Джийвс ми разказа.

— Накрая Джинджър нещо откачи.

С поверителната информация, която ми беше предоставена, имах възможността да коригирам мнението ѝ.

— Даже никак не е откачил, стара родственице. Неговите действия са били мотивирани от най-практично благоразумие. Той искаше да се откачи от Флорънс, без да ѝ казва, че трябва да си търси половинка другаде.

— Не ставай глупак. Той я обича.

— Вече не. Хлътнал е по Магнолия Гленденън.

— Имаш предвид неговата секретарка?

— Същата, скъпа ми родственице.

— Откъде знаеш?

— Той сам ми каза.

— Не може да бъде! Значи най-накрая му писна от деспотичното държане на Флорънс?

— Да. Мисля, че от дълго време това е назрявало в него, без той сам да знае. Подсъзнателно, както би се изразил Джийвс. Запознанството с Магнолия е изяснило нещата.

— Изглежда приятно момиче.

— Много приятно според Джинджър.

— Трябва да го поздравя.

— Трябва малко да почакаш. Заминаха за Лондон.

— Споуд и Маделин също. Рънкъл също ще заминава скоро.

Нещо като Великото преселение на народите през Средните векове, за което съм учила в училище. Е, това е чудесно! Много скоро ще бъде безопасно за Том да се върне в родното гнездо. Остава Флорънс, разбира се, но се съмнявам, че ще остане. Чашата на търпението ми преля, Бърти. Много ми липсва чичо ти Том. Къщата не е същата без него и неговия безпорядък. Какво си ме зяпнал като шаран, подготвен от продавача да бъде умъртвен с чука?

Не подозирах, че изражението ми е наподобявало споменатата рибка, но погледът ми определено е бил от настойчивите, тъй като първите й думи ме бяха разтърсили до дълбините на душата.

— Не спомена ли — казах — не, изкряхах е най-точната дума, — че Споуд и Маделин Басет са заминали за Лондон?

— Преди половин час.

— Заедно?

— Да, с неговата кола.

— Но Споуд ми каза, че тя го е зарязала.

— Така беше, но сега нещата се оправиха. Той няма да се отказва от титлата си и няма да се кандидатира за Парламента. Плановете му напълно се промениха, след като бе ударен в окото с картоф. Този картоф го накара да осъзнае, че ако трябва да минеш през всички тези неща, за да те изберат в Камарата на общините, по-добре е да не рискуваш и да опиташ в Камарата на лордовете. А тя, разбира се, с уверенията, че няма да е някоя си, а ще бъде графиня Сидкъл, оттегли възраженията си за техния брак... Сега пък пухтиш като Том, когато изкачва стълбите твърде бързо. Какво ти е?

Всъщност аз не пухтах, а дишах дълбоко и определено не като чичо Том, когато изкачва стълбите твърде бързо, но предполагам, че за една леля няма много голяма разлика между един дишащ дълбоко племенник и един пухтящ племенник. Във всеки случай не бях в настроение да дискутирам по темата.

— Ти не знаеш ли кой е бил този, който е хвърлил картофа, а? — попитах.

— Който удари Споуд? Не. Все едно долетя отникъде. Защо?

— Защото, ако знаех, щях да изпратя камили, натоварени със слонова кост, маймуни и фазани на адреса му. Той ме спаси от съдба, по-лоша и от смъртта. Намеквам за женитба с това бедствие на име Басет.

— Тя е възнамерявала да се омъжва за теб?

— Според Споуд.

Нещо като благоговение се изписа по лицето на старата прародителка.

— Колко прав беше — каза тя, — когато веднъж ми каза, че вярваш в своята щастлива звезда. Вече съм забравила колко пъти си бил на косъм от олгара, с почти никаква надежда да избегнеш наказателния взвод и всеки път все нещо се случваше и ти успяваше да се измъкнеш. Има някакво тайнство.

Мисля, че се канеше да се задълбочи още повече в материята, защото вече беше започнала да отдава почит на моя ангел-хранител, който, според нея, си разбираше добре от работата, но в този момент се появи Сепингс и я попита дали би желала да говори с Джийвс.

А аз тъкмо се бях излегнал удобно на шезлонга и бях започнал да се унасям блажено в мисли за удивителния късмет, премахнал заплахата Басет от моя живот, когато влизането на Л. П. Рънкъл изви гръкляна на моето, както казват французите *bien etre* — добро настроение.

Всъщност, само неговото появяване, при каквито и да било обстоятелства, беше достатъчно да смрази кръвта и да изправи косата като бодлите на изплашен таралеж, както съм чувал да казва Джийвс.

Изобщо не му се зарадвах, а той, напротив, изглеждаше доволен, че ме вижда.

— О, ето ви и вас — каза той. — Съобщиха ми, че сте изчезнал. Много разумно от ваша страна да се върнете. Да бягаш от закона никога не носи добро, защото рано или късно полицията залавя престъпника и още по-лошо за него, ако се е опитал да избяга.

Хладно и с достойнство му казах, че съм ходил в Лондон по работа. Той не обърна внимание на това. Изучаваше ме с поглед като шарана, за който спомена прародителката в скорошния ни разговор.

— Странното е — каза той, продължавайки да ме изследва подробно, — че нямате лице на престъпник, физиономията ви е

глуповата, тъпоумна, но не и на престъпник. Напомняте ми на онези типове, дето танцуват с прислужнички в музикалните комедии.

Давай, давай, казах си, това е вече друго. Споуд ме беше сравнил с участник в масовката. Според Л. П. Рънкъл бях от главните действащи лица. Което означаваше, че се издигаме в обществото.

— Сигурно много ви помага в бизнеса. Приспивате бдителността на хората. Те си мислят, че не може да има опасност от човек с вашата физиономия, свалят гарда и бум! Вие изчезвате с техните чадъри и фотоапарати. Без съмнение дължите всичките си успехи на това. Но вие знаете старата приказка за стомната, дето ходила за вода. Този път...

Той замлъкна, не защото беше стигнал до края на обидните си забележки, а защото Флорънс се беше присъединила към нас и нейното появяване за момента привлече вниманието му. Не мога да кажа, че се беше наконтвила. Виждаше се, че е била на първите линии в последната битка, защото докато Джинджър се беше отървал само с яйце по косата, тя беше, както се казва, окичена с яйца. Очевидно е била в центъра на огневата линия. При всички политически събрания от по буреносен характер, тези неща са въпрос на късмет. „А“ остава невредим, „Б“ се превръща в омлет.

Ако човек е по-тактичен от Л. П. Рънкъл, би се направил, че не забелязва това, но мисля, че на него никога не му е минавало през ум да се прави, че не забелязва някои неща.

— Здравейте — каза той. — Цялата сте оплескана с яйца.

Флорънс отвърна доста кисело, че знае това.

— По-добре е да се преоблечете.

— Така и смятам да направя. Имате ли нещо против господин Рънкъл, да разменим някоя дума с господин Устър насаме?

Мисля, че Рънкъл тъкмо се канеше да попита „за какво?“, но срещайки погледа ѝ, замълча благоразумно. Затътри се навън, а тя започна с думата, за която бе споменала.

Говореше ясно и гладко. Липсваха ъ-канията, характерни за речта на Джинджър. Дори Демостен би навлязъл в същината по-бавно, въпреки че той разбира се е бил в по-неизгодното положение да говори на гръцки.

— Радвам се, че те намерих, Бърти.

Едно вежливо „О, а!“ беше единственият отговор, който можах да изрека.

— Премислих нещата окончателно и реших. Харолд Уиншип е пълен простак и вече нямам нищо общо с него. Сега виждам каква грешка съм направила, като развалих годежа си с теб. Ти имаш своите недостатъци, но лесно ще ги поправим. Реших да се омъжа за теб и мисля, че ние двамата ще бъдем много щастливи.

— Но не веднага — каза Л. П. Рънкъл, присъединявайки се отново към нас.

Преди малко бях споменал, че се бе затътрил навън, но човек като него никога не се затътря толкова надалеч, че да няма възможност да чуе какво някой има да каже на четири очи на някой друг.

— Първо ще трябва да излежи една въздлъжка присъда в затвора.

Новото му появяване накара Флорънс да настръхне. Тя се наежи и видът ѝ започна да наподобява този на старата прародителка, когато се държи като гранддама.

— Господин Рънкъл!

— Тук съм.

— Мислех, че сте напуснали.

— Не съм.

— Как смееете да подслушвате лични разговори!

— Те са единственото нещо, което си струва да се подслушва. Голяма част богатството си дължа на подслушването на лични разговори.

— Какви са тези бръщолевения за затвор?

— За Устър не са бръщолевения. Той ми отмъкна много ценна сребърна купичка, за която бях платил девет хиляди лири и всеки момент очаквам да дойде един човек, който ще свидетелства достатъчно убедително за обвинение. Случаят ще мине по бързата процедура.

— Вярно ли е, Бърти? — попита тя с тона на областния прокурор, който толкова живо си спомнях, че успях само да кажа: „Ами... аз... ъ-ъ... такава...“

С ангел-хранител като моя, доработващ допълнително в извънработно време, това бе достатъчно.

— Няма да се омъжа за теб! — каза тя и излезе гордо да си свали пането.

— Много разумно от нейна страна — каза Л. П. Рънкъл. — Правилно решение. Човек като вас, обречен на влизания и излизания от затвора, не може да бъде добър съпруг. Какви планове може да има вашата съпруга... вечери, пътувания, коледни подаръци за децата, хилядите неща, за които една жена трябва да мисли, когато не знае от днес за утре дали главата на семейството няма да ѝ телефонира, за да каже, че е бил арестуван отново и не го пускат под гаранция? Не е ли така? — каза Рънкъл и на вратата се появи Сепингс.

— Някой си господин Бингли иска да ви види, сър.

— А, да, очаквах го.

Той изскочи навън и едва беше престанал да замърсява въздуха, когато нахълта старата прародителка.

Беше удивително подобие на котка върху нагорещени тухли. Задъхваше се и възбуденото ѝ лице беше добило бледоморавия цвят, характерен за нея, когато не е много спокойна.

— Бърти — избоботи тя. — Когато замина вчера, да не си оставил вратата на стаята си отключена?

— Разбира се, че не.

— Джийвс казва, че сега е отворена.

— Не може да бъде.

— Може. Той мисли, че Рънкъл или някой негов човек я е отворил с шперц. Не викай така, мътните да те вземат.

Можеше да кажа нещо от рода на „какво да правя сега“, когато всичко ми стана ясно. Но толкова бях обсебен от това всичко, което ми бе станало ясно, че не ми се отклоняваше в спорове по въпроса за гласа ми. Ужасната истина ме беше праснала точно между очите, все едно беше яйце или картоф, хвърлен от някой избирател от Маркет Снодсбъри.

— Бингли! — възкликнах.

— И не ми опявай.

— Не опявам, а възкликнах „Бингли!“ или извиках „Бингли!“, ако ти харесва повече. Помниш ли Бингли, дето открадна клубната книга, оня тип, дето щеше да го хванеш за гръцмуля и да го разтърсиш като плъх? Стара родственице, загазили сме здраво, няма никакво съмнение. Бингли е човекът на Рънкъл, за който спомена. Джийвс ми

каза, че е наминал днес следобед да пийнат по чаша чай. Какво по-просто от това за него, след чая да се качи и да претърси стаята ми? Той е работил при Рънкъл и съвсем естествено е Рънкъл да се обърне към него за съучастие в пъкленото си дело. Не се учудвам, че си развълнувана — добавих аз, тъй като беше вдигнала вой до небесата с една от онези пронизителни едносрични думи, които толкова често са й били на устата в годините със семейство Куорн и Пичли. — И ще ти кажа още нещо, което ще разсее и последните ти съмнения, ако изобщо имаш такива. Той току-що пак дойде, а Рънкъл отиде да разговаря с него. За какво мислиш, че ще си говорят? Имаш право да познаеш до три пъти.

И Куорн, и Пичли възпитават добре дъщерите си. Тя не припадна, както много лели на нейно място биха направили, само повтори едносричните думи с малко по-нисък тон, някак си замислено, като някой аристократ по време на Френската революция при информирането му, че гилотината го чака.

— Загазихме — промълви тя същите думи, които би изрекъл един аристократ, само че на френски, разбира се. — Трябва да кажа, че аз съм взела купичката.

— Не, не, не бива да правиш това!

— Няма да позволя да отидеш в пандиза.

— Нямам нищо против.

— Но аз имам. Може да си имам кусури...

— Не, не.

— Да, да. Знам, че има недостатъци в характера ми, които е трябвало да бъдат отстранени още в училищна възраст, но няма да позволя моят племенник да лежи в затвора за кражба на купичка, която самата аз съм откраднала. Край.

Разбрах какво има предвид. Благородството задължава и така нататък. Правеше й чест. Но аз имах мощен аргумент и й го представих без да се помайвам.

— Почакай малко, стара прародителко. Тази работа има още една страна. Ако се... Как беше?... Ако се разтръби наляво и надясно, че аз съм само един чист и неопетнен като първи сняг наблюдател, годежът ми с Флорънс ще бъде отново в сила.

— Твоят какво? С кой? — Трябваше да каже „С кого?“, ама карай да върви. — Да не искаш да кажеш, че ти и Флорънс...

— Тя ми направи предложение преди десет минути и аз трябваше да приема, защото човек или е кавалер, или не е, а след това Рънкъл се намеси и изтъкна неудобството да се омъжиш за някой, който в най-скоро време ще шие пощенски чували в затвора Уърмуд Скрабс и тя оттегли предложението си.

Моята стара плът и кръв изглеждаше стъписана, сякаш бе попаднала на нещо непонятно в кръстословицата на „Обзървър“.

— Какво е това нещо у теб, дете така привлича момичетата? Първо Маделин Басет, сега Флорънс и дузина други преди това. Сигурно си магнетична личност.

— Сигурно това е обяснението — съгласих се аз. — Както и да е. Та ето какво, само някой да подшушне, че няма и петънце върху личността ми и аз съм безнадеждно вътре. Епископът ще бъде уведомен, помощният клир и шаферките свикани, органистът ще започне да репетира „Гласът, който се носеше из рая“, а смачканата фигура с клюмнала глава пред олтара ще бъде Бъртрам Уилбърфорс Устър. Умолявам те, стара кръвна родственице, да си мълчиш и законът да свърши своето. Ако мога да избирам между доживотна присъда с Флорънс и ушиването на някой и друг пощенски чувал, дай ми по-скоро чувалите.

Тя кимна одобрително и каза, че разбира какво искам да кажа.

— Знаех си.

— В думите ти има много истина — умисли се тя. — Всъщност, въпреки че се съмнявам, че ще се стигне до пощенските чували, знам какво ще направя. Рънкъл ще ми предложи да оставя тази работа, ако му дам Анатола.

— Мили боже!

— Мили боже, я. Знаеш какво означава Анатола за Том.

Нямаше нужда да дава повече разяснения: чичо Том съчетава истинската страст към храната и изключителната трудност при смилането ѝ, а Анатола е единственият готвач на земята, в състояние да го натъпче до ватерлинията без да причини с това бунт сред стомашните му сокове.

— А Анатола би ли отишъл при Рънкъл?

— Би отишъл при всеки, ако заплатата си струва.

— Няма ли у него поне капчица вяроност или лоялност?

— Не. Възгледите му са най-прагматични. Като всеки французин.

— Чудя се как си успяла да го задържиш толкова дълго. Сигурно е имал и други предложения?

— Винаги наддавах. Ако и този случай беше само да предложи повече от другия претендент, нямаше да се тревожа.

— А когато чичо Том се върне и забележи очевидното отсъствие на Анатоли, няма ли да заври и закипи тук?

— Не искам да си помислям за това.

Но си мислеше. Също и аз. И двамата си мислехме за това, когато мислите ни бяха прекъснати от завръщането на Л. П. Рънкъл, който влезе, поклащайки се като гъска и ни фокусира с ококорените си очи.

Предполагам, че ако не беше толкова дебел, би изглеждал като олицетворение на смъртта, но въпреки неотложната нужда от диета за отслабване, той се доближаваше достатъчно до образа, който кара вътрешностите ми да омекнат, сякаш някоя здрава ръка е работила сред тях с уреда за биене на яйца. А когато заговори, беше определено впечатляващ. Тези типове, построили огромни търговски империи, са винаги, както Джийвс ги нарича, бомбастични. Стават такива покрай ръководенето на събранието на акционерите. След като започна с: „О, ето ви и вас, госпожа Травърс.“, той се впусна в реч, по-бомбастична от всяка една, която съм чувал. Съдържанието ѝ беше, доколкото си спомням, следното:

— Надявах се да ви видя, госпожа Травърс. В един предишен разговор, сигурно си спомняте, аз ви заявих най-отговорно, че вашият племенник, господин Устър, е откраднал сребърната купичка, която бях донесъл тук, за да я продам на вашия съпруг, за чието отсъствие много съжалявам. Сега се доказва, че това не е било само подозрение. Аз имам свидетел, който е готов да даде показания под клетва в съда, че я е намерил в най-горното чекмедже на шкафа в стаята на господин Устър, несръчно скрита зад чорапи и носни кърпи.

На това място, ако беше на събрание на акционерите, вероятно щеше да се сети за някоя забавна история, която може да не е известна на някой от присъстващите този следобед, но предполагам в частен разговор той е решил, че може и да я пропусне. Така че той продължи надутото както преди.

— В момента, в който докладвам на полицията и ги запозная с доказателствата, с които разполагам, ще последва автоматично арестуване на Устър и неизбежният резултат ще бъде строга присъда.

Неприятен беше начинът, по който го каза, но бях принуден да призная, че това покриваше фактите точно както кувертюрата покрива леглото. Пригответе килията, Уърмуд Скрабс, си казах, пристигам скоро.

— Така стоят нещата. Но аз не съм отмъстителен човек и нямам желание, ако съществува такава възможност, да причиня мъка на домакинята, положила толкова усилия да направи престоя ми тук приятен.

Направи кратка пауза, за да оближе устните си, а аз си знаех, че още един път преживява вкуса на ястията на Анатола. И точно Анатола беше темата, която подхвана.

— Докато бях ваш гост тук, аз бях изключително впечатлен от уменията и изкусността на вашия готвач. Съгласен съм да не повдигам обвинения срещу господин Устър, в случай, че се съгласите да позволите на този талантлив мъж да премине на работа при мен.

Силно пръхтене, едно от най-мощните, с които разполага леля, разтrese стаята. Спокойно може и него да наречете бомбастично. След това последва едно „Ха!“, придружено с яден жест и тя се обърна към мен.

— Казах ли ти, Бърти! Не бях ли права? Не ти ли казах, че копелето ще иска да ме изнудва?

Тип с наднормено тегло като Л. П. Рънкъл изпитва трудност да придаде твърдост на цялото си тяло при такава обида, но той се опита, доколкото може. Все едно някой от акционерите беше казал нещо не както трябва.

— Да изнудвам?

— Точно това казах.

— Не е изнудване. Нищо подобно.

— Той е напълно прав, госпожо — намеси се Джийвс, появявайки се от не знам къде. Бих се заклеял, че само преди секунда го нямаше тук. — Изнудването предполага измъкване на пари. Господин Рънкъл просто иска да измъкне готвач.

— Точно така. Просто една сделка — каза Рънкъл, очевидно признавайки Джийвс за Даниил, неподкупния съдия.

— Разликата е много голяма — продължи Джийвс, — ако някой се опита да измъкне от него пари, заплашвайки да огласи факта, че когато е бил в Америка, е излежал присъда за подкуп на съдебен заседател по дело, в което е бил замесен.

Вик се изтръгна от устните на Рънкъл, подобно на звука, който котаракът Огъстъс издаде, когато торбата с котешка храна се стовари върху главата му. Той залитна и лицето му сигурно щеше да стане пепеляво, ако кръвното му налягане не беше от такъв сорт, че да изпита неимоверна трудност да превърне едно лице в пепеляво. Най-доброто, на което бе способно, бе да го направи, както Флорънс би казала, бледожълтеникаво.

От друга страна прародителката ми се бе съживила като цветче, поръсено с вода. Не че изглеждаше като цветче, но вие разбирате какво искам да кажа.

— Какво! — извика тя.

— Да, госпожо, подробностите са отбелязани в клубната книга. Бингли ги е описал много по-детайлно. По онова време политическите му възгледи бяха крайно леви и мисля, че е изпитал значително задоволство да изобличи джентълмен с богатството на господин Рънкъл. Освен това той описва с истинска наслада как господин Рънкъл, под сериозната заплаха от по-голяма присъда във връзка с измама за имоти, се е отказал от парите, които депозирал като гаранция за появяването си в съда, и изчезнал.

— Не се явил в съда ли искаш да кажеш?

— Точно така, госпожо. Избягал в Канада с фалшива брада.

Прародителката си пое дълбоко въздух. Очите ѝ грееха също като две звезди. Ако дните на танцови забави не бяха отдавна отминали, мисля, че щеше да се впусне в балетни подскоци. Даже краката ѝ потреперваха, като че ли ей сега ще рипне.

— Е — каза тя, — добра новина за тези, които раздават благороднически титли. „Рънкъл?“, ще кажат, „Тоя стар пандизчия? Ако на такъв дадем титла, има да ни трият сол на главата. Момчетата от опозицията ще ни направят за посмешище.“

Скъпата ми родственица бе във вихъра си.

— Рънкъл — продължи тя, — вчера обсъждахме онзи дребен въпрос за парите, които би трябвало да дадеш на Тъпи Глосъп още

преди години. Ако дойдеш в будоара ми, можем да го преразгледаме на спокойствие още веднъж.

ГЛАВА 17

На следващото утро небето беше ведро и чисто — всъщност предполагам, защото не бях буден по това време. Когато най-накрая се събудих готов за живот, слънцето грееше, цялата Природа сякаш се усмихваше, а Джийвс внасяше масичката със закуската. Котаракът Огъстъс, който консумираше своя осемчасов сън на един съседен фотьойл, се размърда, отвори едно око и направи скок към леглото, с желанието да не пропусне нищо от събитията.

— Добро утро, Джийвс.

— Добро утро, сър.

— Времето изглежда чудесно.

— Извънредно приятно, сър.

— Охлювът е в небесата, чучулигата из трънаците или по-скоро обратното, както съм те чувал да казваш неведнъж. Това, дете надушвам, пушена херинга ли е?

— Да, сър.

— Отдели една порция за Огъстъс, моля те. Сигурно ще иска да я хапне в купичката за супа и да си запази чинийката за млякото.

— Много добре, сър.

Аз се изправих и подложих възглавницата, за да ми е по-удобно. Усещах се безмерно спокоен.

— Джийвс — казах след това, — усещам се безмерно спокоен. Мисля си... Дали си спомняш... Преди няколко дена ти бях казал, че имам остър пристъп на еуфория?

— Да, сър. Спомням си точно думите ви. Казахте, че се чувствате на седмото небе и небесната дъга ви е обгърнала.

Подобно състояние изпитвам и тази сутрин. Мисля, че всичко се нареди много добре снощи, а ти?

— Да, сър.

— Благодарение на теб.

— Много мило от ваша страна, сър.

— Предполагам, старата прародителка е стигнала до задоволително споразумение с Рънкъл.

— Много задоволително, сър. Госпожата току-що ми каза, че господин Рънкъл е бил изключително отстъпчив.

— Значи Тъпи и Анджела ще встъпят в свещен брак, както, се казва?

— Доколкото разбрах от госпожата, почти веднага.

— А в този момент Джинджър и Магнолия Гленденън сигурно оформят подробностите по сключването на своя брак.

— Да, сър.

— А Споуд е с насинено око, което, надявам се, е болезнено. Накратко, отвсякъде изскачат щастливи развръзки. Жалко само, че Бингли процъфтява като зелено... какво беше там. Но човек не може да има всичко.

— Не, сър. *Medio de fonte leporum surgit amari aliquîd in ipsis floribus angat.*

— Мисля, че тук не ти схванах мисълта.

— Цитирах римския поет Лукреций, сър. В груб превод би означавало „От сърцето на този фонтан от наслади, извира нявга вкус горчив, способен да ги задуши и сред цветята.“

— Кой, казваш, е написал това?

— Лукреций, сър, 99–55 г. преди новата ера.

— Доста мрачен тип.

— Може би настроенията му са били малко меланхолични, сър.

— И все пак, като изключим Бингли, можем да кажем, че радостта царува навсякъде.

— Много красива фраза, сър.

— Не е моя. Прочел съм я някъде. Да, можем да кажем, че всичко е много или малко тип-топ. С едно изключение, Джийвс — казах с по-сериозен тон, докато поднасях втора порция херинга на Огъстъс. — Остава един тъмен облак в ясното небе, позната фраза, която означава... е, не знам съвсем точно какво означава. Отнася се до такова състояние на нещата, при което от човек се очаква да гледа подозрително, но защо, питам се, да няма тъмни облаци в ясното небе? Обаче ти схващаш накъде бия, нали? Клубната книга на „Ганимед Младши“ все още съществува, нали? Това е нещото, което прибавя безпокойство към въодушевлението ми. Всички видяхме колко е

натъпкана с тринитротолуол и колко лесно може да попадне в ръцете на тъмните сили. Кой може да гарантира, че някой друг Бингли няма да дойде и да я свие от стаята на секретаря? Знам, че ще е твърде много, ако поискам от теб да изгориш тази книга, но не би ли могъл поне да унищожиш тези осемнайсет страници, които се отнасят до мен?

— Вече го направих, сър.

Подскочих като пъстърва, с което раздразних Огъстъс, който беше заспал върху слънчевия ми сплит. Не намирах подходящите думи, но почти на момента намерих пет.

— Много съм ти задължен, Джийвс.

— Няма защо, сър.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.